

47
70

FLACĂRA

ANUL XIX
NR. 807
21 NOIEMBRIE 1970

viitorul se construiește azi

Filele calendarului sînt din ce în ce mai puține. Am putea înregistra în liniște sfîrșitul, dacă anul '70 n-ar ascunde semnificații, altele decît cele tradiționale, care consemnează încheierea ciclului natural de 365 de zile. Anul '70 înseamnă mul mai mult, înseamnă încheierea cincinalului, moment de apreciere lucidă a unui efort impresionant, la scară națională, jalonat de performanțe, de rezultate de mare anvergură. Sfîrșitul acestui an reprezintă totodată și un debut. Un debut într-un nou cincinal, într-o etapă superioară, care pune în fața economiei noastre naționale noi sarcini, noi obiective ce trebuiesc realizate. Încă de pe acum, cînd puținele fire de nisip rămase în clepsidră mai măsoară zilele anului în curs, eforturile noastre proiectează viitorul care ne așteaptă.

O serie de județe au și raportat îndeplinirea înainte de termen a planului cincinal, de asemenea, cîteva ramuri industriale de cea mai mare însemnătate cum ar fi: construcțiile de mașini, industria ușoară, a materialelor de construcții, energetică și-au îndeplinit planul la producția globală cu multe săptămîni înainte de termenul stabilit. La Galați, colectivul întreprinderii de construcții și montaje siderurgice raportează îndeplinirea cu 57 zile mai devreme a planului de construcții și montaj prevăzut pentru cincinalul 1966-1970. Cînd știm că fiecare oră, fiecare zi de producție efectivă înseamnă, la scara gigantului gălățean, sute de mii, milioane, realizarea este într-adevăr de anvergură. Alte știri ne informează despre îndeplinirea planului cincinal cu 52 de zile înainte de termen de către colectivul Direcției județene de poștă și telecomunicații-Brașov, de către fabrica «Vinalcool»-Pitești, de alte zeci și zeci de întreprinderi. Am ales intenționat din noianul de știri similare pe cele mai disparate, pentru a sugera preocupările tuturor întreprinderilor, de cele mai diverse profiluri, de a îndeplini înainte de termen planul cincinal.

O dovadă elocventă a dinamismului economiei noastre, a oamenilor care cu hărnicie, pricepere, spirit de răspundere și eficiență înaltă azi viitorul.

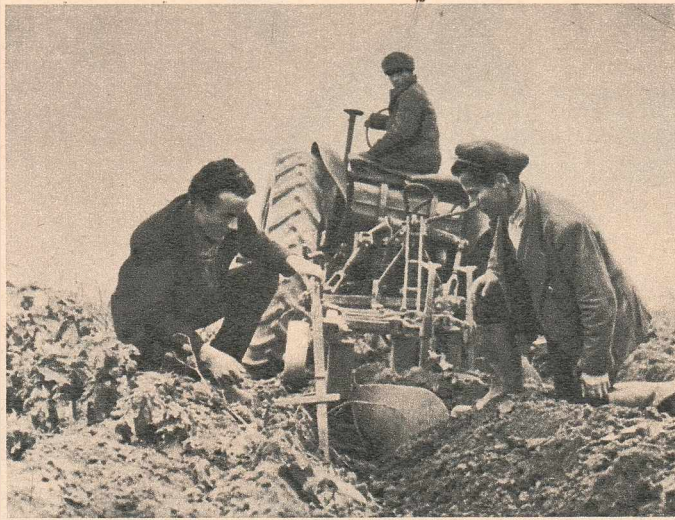
din zori și pînă-n seară

Toamna continuă să fie îngăduitoare și să ofere condiții optime cooperativilor și mecanizatorilor pentru executarea la timp a lucrărilor agricole. De aceea în majoritatea județelor țării tractoarele nu conțin din zori și pînă-n seară să pregătească ogoarele în vederea însămînțării de primăvară. La ora la care citiți aceste rînduri, județele Bihor, Alba, Suceava și Harghita au încheiat practic arăturile. Totuși, în alte județe se înaintează anevoios. E cazul lucrătorilor din I.A.S. din județele Mureș, Dimbovița, Ilfov și Maramureș.

Concomitent cu aceste lucrări trebuie acordată o atenție deosebită fertilizării cu îngrășăminte naturale și chimice a ogoarelor. De asemenea, factorii de răspundere din unitățile agricole tre-

buie să ia toate măsurile pentru executarea șanțurilor de scurgere ce pot preveni bălțirea apelor pe ogoare.

P.A.

reîmpăduriri

În toate județele de cîmpie ale țării se desfășoară o amplă campanie de reîmpădurire, de plantare a plopului și a salciei. Acțiunea se înscrie în preocupările permanente ale departamentului silviculturii, care a avut prevăzută în actualul cincinal împădurirea a 250 000 ha. Pînă în prezent sarcinile de plan au fost depășite cu circa 13 000 ha. Un accent deosebit s-a pus pe extinderea speciilor repede crescătoare: pin, brad, duglas și lavice — dintre rășinoase, și plop, salcie și salcîm — dintre foioase. În ultima perioadă, pentru a se evita un gol ce se poate ivi peste 20 de ani, a început extinderea culturilor de lemn pentru celuloză. Toate aceste acțiuni sînt corelate cu producerea de puieți în pepiniere. «Avem — ne spune ing. Vasile Bakoș, șeful serviciului împăduriri și pepiniere din Ministerul Agriculturii și Silviculturii, circa 2 000 ha pepiniere în cadrul cărora funcționează 20 unități mari cu instalații de udat. Merită citate pepinierele de foioase de la Zăvalu (Dolj), Găiești (Dimbovița), Călărași și Fetești (Ialomița). Totodată se acordă o atenție deosebită rezervațiilor de semințe — identificarea de arborete, cu producție mare.

Aflăm în continuare că în întreaga țară se desfășoară o acțiune de refacere a circa 33 000 ha de arborete de cîmpie, pentru a înlătura zonele neproductive în care apar din cînd în cînd mici grupuri de arbuști. Această acțiune, întreprinsă pentru întia oară la noi, necesită material adecvat pe care îl vom procura în întregime din țară. De altfel, n-am apelat la alte țări decît atunci cînd am avut nevoie de specii exotice.

Pentru departamentul silviculturii există încă de pe acum toate condițiile ca cele 200 000 ha ce trebuie împădurite să fie acoperite cu puieți la sfîrșitul viitorului cincinal.

A. PETRE

pe litoral, în zilele lui noiembrie

În aceste zile, numeroși turiști străini își petrec vacanța în stațiunile balneoclimaterice din țara noastră, atrași de multiplele posibilități de recreare, tratament și vinătoare create de O.N.T. Printre turiștii aflați la Eforie pentru tratament se găsește și un grup de pensionari din R.F. a Germaniei, sosiți prin firmele «Neckermann» și «Quelle», care vor rămîne aici pînă în jurul datei de 24 decembrie. Alți 100 de turiști din aceeași țară urmează să sosească spre sfîrșitul lunii noiembrie. Oaspeții vor vizita deopotrivă Bucureștiul și frumoasele stațiuni de pe Valea Prahovei.

Un număr de 300 de turiști vest-germani și 250 de turiști din Turcia vor face, în această perioadă, o croazieră de 24 de zile pe Marea Mediterană cu motonava «Transilvania», cu popasuri în porturile Tunis, Palma de Mallorca, Beirut și Alexandria. Și-au mai anunțat, de asemenea, sosirea turiștii din Italia și R.F. a Germaniei, pentru vinătoare de mistreți, cerbi, rațe sălbatice în Delta Dunării și în Banat.

o întrebare pentru constructori: cînd încheiați anul?

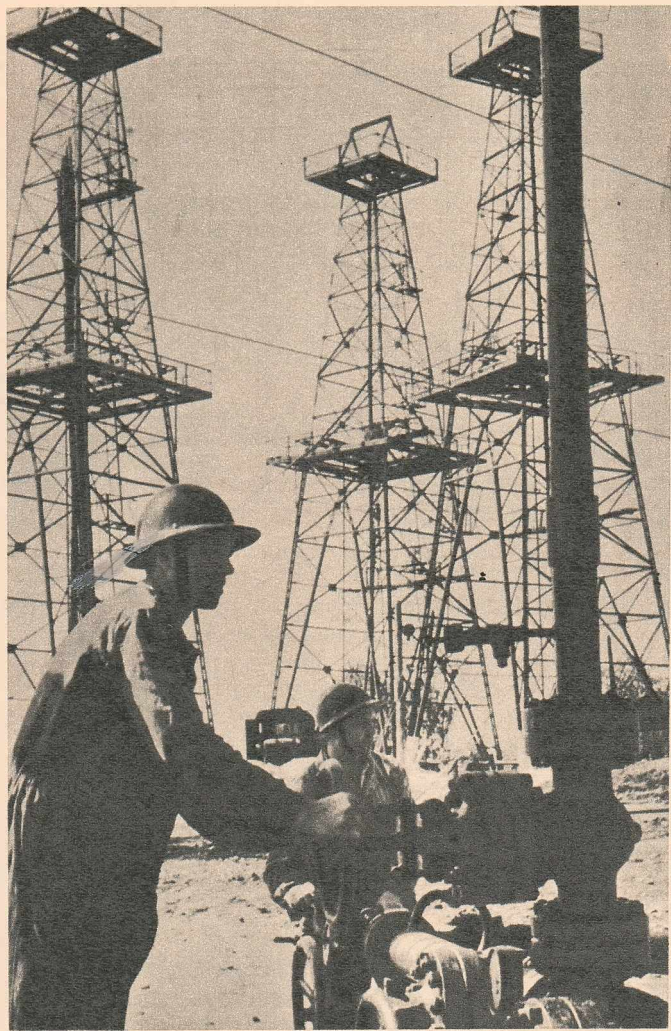
Nu știm adevărata cauză pentru care directorul Băncii de investiții a județului Argeș evita să informeze opinia publică asupra stadiului de realizare a investițiilor, dar cert e faptul că aproape 40 de unități din județ nu și-au realizat sarcinile de plan. Dintre ele, întreprinderi de prestigiu: I.C.I.P.-Pitești, Uzina mecanică-Muscel, fabrica de stofe «Argeșana» etc. Pînă la începutul lunii (data ultimei statistici complete) planul anual de punere în funcțiune era realizat în proporție de 72,1%, iar ritmul de execuție, contrar așteptărilor, nu era de loc în creștere. Se vede treaba că unii constructori nu așteaptă sfîrșitul anului la 31 decembrie. Consemnăm cîteva situații. Lucrările de canalizare din parcul de rezervoare sferice și rezervoare de propilenă, deși au avut termen de predare la montaj la data de 30 septembrie, nici nu au fost atacate. În aceeași situație s-au găsit și lucrările de extindere a rampei de gaze lichefiate (termen 30 august). Nu e de mirare, din moment ce în luna octombrie se turnau 70 — 80 mc beton pe zi, în loc de 200 mc, cît ar fi fost necesar.

Importante restanțe se datoresc și lipsei utilajelor. Furnizorii — se vede treaba — nu se grăbesc, și de aceea uzinele «Grișta roșie» se prezintă cu o restanță de peste un milion lei, iar uzinele «Independența»-Sibiu cu utilaj nelivrat în valoare de peste două milioane lei. La Uzina de autoturisme-Pitești, la hala cutiivitează autoturism, ritmul lent se datorește lipsei prefabricatelor, în timp ce la Combinatul de materiale de construcții-Cîmpulung amplasamentele n-au fost încă eliberate în întregime. La magazinul universal din Pitești lucrările înregistrează o rămînere în urmă față de grafic de circa 60 de zile. Se înaintează în pas de melc: 2—3 panouri pe zi în loc de 15!

Ritm de execuție nesatisfăcător se înregistrează și pe șantierele complexelor zootehnice intercooperatiste, chiar dacă la mijloc e vorba de cauze aparent minore: lipsa unor cantități de cărămidă, de azbociment sau a cîte unei betoniere, macarale sau automacarale.

Este cît se poate de vizibil, din datele succint prezentate mai sus, faptul că organizațiile de construcții trebuie să ia cît mai degrabă măsurile ce se impun pentru o mai bună folosire a forței de muncă și a utilajelor de pe șantiere.

Petre ANGHEL

În perioada actualului plan cincinal, procedeele moderne de foraj și extracție și-au găsit cîmp larg de aplicare în industria petrolieră a județului Dimbovița. Unul din procedeele moderne aplicate, a asigurat reducerea prețului de cost cu aproape 100 de lei pe fiecare metru săpat, extinzîndu-se la un mare număr de sonde. S-au realizat pe această

cale, în primele 10 luni ale anului, circa 40 la sută din volumul total al forajului. La Moreni, veche zonă petroliferă a țării, a fost utilizată o nouă metodă de săpare a sondelor, care s-a dovedit superioară vechiului procedeu.

După calcule estimative, prin această metodă s-a obținut aproape 15 la sută din producția de țitei a județului Dimbovița.

SUB SEMNU PRIETENIEI ROMÂNNO- BULGARE

Pe aeroportul din Sofia tovarășul Nicolae Ceaușescu este salutat cu căldură de tovarășul Todor Jivkov.

Numeroși locuitori ai Sofiei prezenți pe aeroport (fotografia din stînga), ca și zecile de mii de cetățeni ai capitalei bulgare aflați de-a lungul întregului traseu (fotografia de jos), purtînd stegulețe românești și bulgare, salută cu entuziasm pe conducătorul partidului și statului nostru, ovaționează pentru prietenia dintre popoarele bulgar și român.

Cu sentimente de caldă prietenie și stimă a fost primită delegația de partid și guvernamentală a Republicii Socialiste România, condusă de tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Consiliului de Stat, care, potrivit înțelegerii stabilite anterior, a sosit la Sofia la 18 noiembrie, într-o vizită oficială de prietenie, în Republica Populară Bulgaria. Cu prilejul acestei vizite a fost semnat noul Tratat de prietenie, colaborare și asistență mutuală între Republica Socialistă România și Republica Populară Bulgaria.

reportaj de sapte zile

cîntăreaga EUGENIA MOLDOVEĂ-NU, laureată a Concursului internațional «George Enescu» (Premiul I) și a Concursului de la Toulouse.

Fotografie de Elena GHERA

Prezentarea artistică
Alexandru FRANCISC

FLACĂRA. Redacția: București, Piața Școlii 1, Sectorul 1. Căsuța poștală 41 12. Of. 33. Telefon 17.60.10 — int. 1744. TIPARUL executat la Combinatul poligrafic «Casa Școlii».

interpreți vechi și noi...

Compozitorul Ion Vasilescu

Zilele trecute, în cadrul medalionului omagial «Ion Vasilescu» ce a avut loc în sala Casei de cultură «Mihai Eminescu» din Capitală, cu prilejul împlinirii a unui deceniu de la moartea regretatului compozitor, asistența a fost impresionată de faptul că unii dintre interpreții care au lansat cu ani și ani în urmă melodii de neuitat ale lui Ion Vasilescu, au fost prezenți la această manifestare, cîntîndu-le și acum... Astfel, între alte piese, Jujou Pavelescu a interpretat melodia «Azi noapte te-am visat» din revista «Alhambra iubeste», a cărei premieră a avut loc cu 37 de ani în urmă; Dorina Drăghici, cîntecul românesc «Drag îmi e bădița cu tractorul» (cu care a obținut un remarcabil succes sub cupola «Ateneului Român» la concertul de muzică ușoară românească din 1952); Nicu Stoienescu «Firicel de floare-albastră» (melodie pe care a lansat-o la posturile noastre de radio), iar Gabi Pascu, valsul «E minunat, e-cîntător» (din «Revista '58», cînd la pian o acompania compozitorul).

Dar același public a fost emoționat ascultînd noi interpreți ai cîntecelor lui Ion Vasilescu. În semn de prețuire a muzicii calde, pline de poezie a compozitorului comemorat, Magda Ianculescu de la Opera Română a prezentat tangoul «Te-am așteptat plîngînd» (de asemenea o melodie cunoscută din spectacolele de altădată de la Teatrul «Alhambra»).

În aranjamente originale și ritmuri noi, tînăra formație vocală «Cantabile» a interpretat piesele «Vrei să ne-ntîlnim sîmbătă seara», «Suflet cîndriu de papugi», «Cîntecul de dor și of», «Cîntă d-alea d-ale noastre», iar artistele amatoare Victoria Ionescu, cu «Inima-i un telefon» și Geta Bălea cu «Țărîncuță, țărîncuță» au completat programul susținut numai cu melodii de Ion Vasilescu, dovedind cu toții, încă o dată, că muzica bună n-are vîrstă.

N. SANDU

o pălărie străveche: bascul

Există amănunte vestimentare care supraviețuiesc în timp, în pofida oricăror capricii mai mult sau mai puțin efemere ale modei. Printre acestea se află băștile, a căror origine se pierde în negura vremii. Acest străvechi acoperămint al capului, pe care românii l-au numit birrum, a fost purtat de basci, populație din Munții Pirinei, cu mult înainte ca legiunile romane să fi pătruns în Gallia. Răspîdit pe întregul continent, bascul sau bereta a cunoscut o largă adeziune, fiind purtat pînă în zilele noastre de femei, copii și bărbați, deopotrivă. Confecționarea acestor obiecte vestimentare a rămas și ea tot atît de tradițională; maeștri în domeniu rămînînd, firește, pălărierii francezi, concuși însă îndeaproape de cei englezi și spanioli. Industria beretelor este astăzi răspîdită în întreaga lume, producîndu-se anual cîteva sute de milioane de asemenea pălării. De curînd, în această bătrînă industrie, mult mai veche decît cea a confecțiilor vestimentare, s-a produs un eveniment: a fost inventată o mașină automată pentru croșetat băști. Autorul acestei prodigioase mașini, de înaltă tehnicitate, este inginerul timișorean Ioan Sebestyen, de la Fabrica de pălării. Diversele mecanisme și ace speciale, așa-zise cu limbă, cu călcii scurți și călcii înalte, asigură realizarea unui tricou pentru berete de calitate superioară, cu ochiuri foarte uniforme. Randalamentul mașinii crește și prin faptul că ea croșetează o dată cu clinurile și virful băștii. Invenția românească a stîrnit și interesul specialiștilor de peste hotare. Ea a fost înregistrată în Anglia, Cehoslovacia, Franța, R.D. Germană, Italia, Polonia, Spania și Ungaria.

patru timpi care fură timpul călătorului

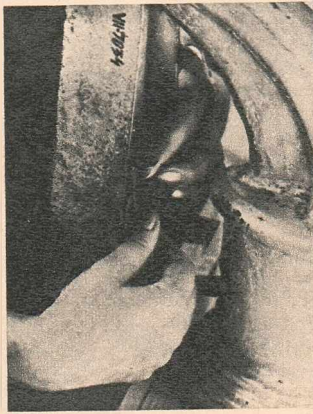
Știți cît durează la o agenție de voiaj C.F.R. eliberarea unui bilet cu loc rezervat?

Ștînd la coadă am avut curiozitatea să cronometrez; rezultatul a fost o medie de 2 minute pentru fiecare călător. Înseamnă că dacă ai înaintea ta zece persoane — de altminteri lucru destul de obișnuit — trebuie să stai la coadă aproximativ 20 minute!

Se poate reduce acest timp de așteptare?

Întrebarea am adresat-o tov. Grigore Craioveanu, șeful agențiilor de voiaj C.F.R. din București.

— În primul rînd — ne-a declarat tov. Craioveanu — ar trebui redus numărul prea mare de legitimații de călătorie (10 feluri de cartioane și 15 feluri de legitimații-foi, care trebuie să fie completate de mîna, pe care se lipește timbre etc.), deoarece casierul

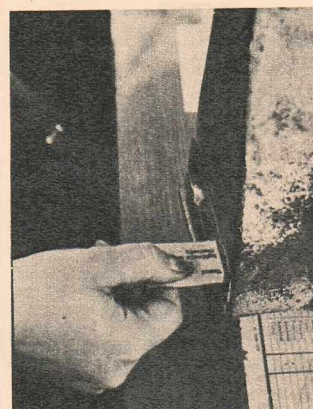
Operația manuală de compostare începe cu scoaterea blocului de tipe.

Se degajează rozetele și se manipulează pentru fixarea datelor necesare.

Reintroducerea blocului de tipe.

Introducerea biletului pentru compostare. Toate aceste operații durează la un casier experimentat 50—60 de secunde.

pierde mult timp cu eliberarea acestora. Reducerea ca număr și simplificarea conținutului legitimațiilor de călătorie duce, în afara scurtării timpului de servire a fiecărui călător, și la o substanțială economie de forță de muncă irosită azi în cadrul lucrărilor de evidență contabilă.

Unii casieri și-au amintit de un experiment cu un aparat electric, invenție românească. Acesta reducea timpul de compostare de la 50—60 secunde, cît durează cu actuala metodă manuală, la numai 2—3 secunde. Prototipul a fost utilizat timp de 2 ani la agențiile din București și apoi aproape încă un an la agențiile din Brașov și Iași. Rezultatele au fost cît se poate de bune și composterul electric a fost omologat, dispunîndu-se generalizarea folosirii lui în toată țara. Deși această dispoziție a fost dată în 1967, pînă azi încă nu s-a confecționat nici un aparat.

Un alt aspect al prelungirii timpului de așteptare îl constituie repetatele întreruperi cînd casierul trebuie să parcurgă diagramele pentru a răspunde — mai mult sau mai puțin enervat — dacă mai sînt sau nu locuri la un anumit tren. Tovarășul Craioveanu a propus în 1968 confecționarea și instalarea unor panouri luminoase cu evidența locurilor libere, o metodă civilizată și operativă de informare a călătorilor. Pînă acum din păcate n-am avut plăcerea să le vedem instalate în agenții.

Eugen IAROVICI

românia la tîrguri și expoziții internaționale

Dinamismul economiei românești, capacitatea tehnică a industriei, tot mai aptă de a livra produse competitive cu cele realizate pe plan mondial, au creat posibilitatea certă ca țara noastră să intre definitiv, și cu o prezență tot mai activă, în circuitul economic mondial, de la egal la egal, alături de multe țări cu tradiție industrială. Aceste afirmații și-au găsit o fidelă confirmare în participările sale, tot mai numeroase și reprezentative, la tîrguri și expoziții internaționale. Astfel, în cursul anului 1970 țara noastră a fost prezentă — cu expoziții generale de mărfuri, standuri de produse pe ramuri industriale sau oficii comerciale — la peste 100 de astfel de manifestări, față de 69 în anul precedent. De remarcat că 38 de par-

ticipări, organizate sub egida Camerei de Comerț, au fost expoziții colective, fie cu caracter general, fie expoziții specializate pe ramuri industriale, care au avut loc în aproape tot atîtea orașe din Europa, Asia, Africa, America Latină și Australia.

Prezențele românești din 1970 s-au soldat cu rezultate pozitive, negocierile purtate de cercurile noastre comerciale și cele străine concretizîndu-se în contracte de export-import deosebit de importante. La unele tîrguri, ca cele de la Leipzig, Frankfurt pe Main, Poznan, Salonic, Milano, Cairo, Londra etc. cifrele de afaceri obținute la ediția din acest an au fost mai mari decît cele de la ediția din 1969.

Progresul industriei românești, îndeosebi al construcției de mașini, ramură-cheie și una dintre cele mai dinamice ale economiei noastre, a justificat participarea la un număr tot mai mare de manifestări specializate sau cu caracter general, ponderea principală deținînd-o produsele industriei constructoare de mașini. Dobîndind an de an o poziție tot mai favorabilă pe piața internațională de mașini și utilaje, cele mai apreciate exponate la tîrgurile de la Leipzig, Zagreb, Budapesta, Tel-Aviv, Milano, Hanovra, Cairo, Poznan, Damasc, Salonic, Viena, Helsinki, Izmir, Brno sau Plovdiv, au fost tocmai cele ale construcției de mașini. De asemenea, produsele chimice și petroliere, cele ale industriei lemnului și mobilei, ca și bunurile de larg consum au făcut obiectul prezenței țării noastre la o serie de manifestări specializate pe aceste sectoare, întreprinderile românești expozante impunîndu-se ca buni parteneri comerciali la Köln, Nürnberg, Frankfurt pe Main, Utrecht, Londra, Bruxelles, München, Paris, Göteborg, Toronto, Lyon, Stockholm, Helsinki etc.

Date fiind aceste considerente, precum și dorința de a intensifica și extinde legăturile sale economice, țara noastră și-a prevăzut în programul pe 1971 participarea la peste 120 de tîrguri și expoziții internaționale, între care 50 de participări vor fi colective: expoziții naționale, expoziții generale de mărfuri, standuri de produse pe ramuri industriale. Ca și în anii precedenți, în 1971 ramura preponderantă

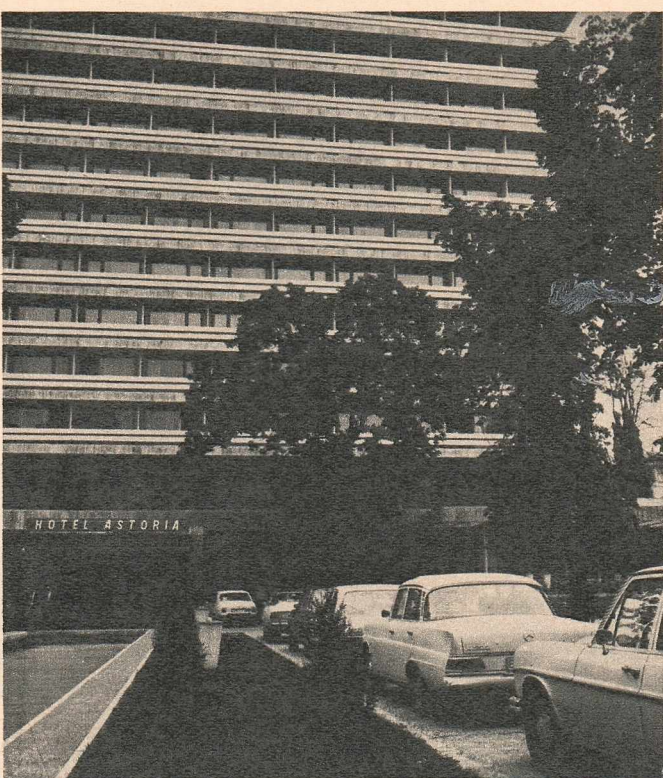
va fi industria constructoare de mașini.

Alături de târgurile unde participările țării noastre au devenit tradiționale (Leipzig, Viena, Poznan, Milano, Zagreb, Izmir, Salon, Brno, Plovdiv, Damasc etc.) pe agenda prezențelor românești pe anul viitor figurează și altele «în premieră»: Accra, Dar es Salaam, Nairobi, Bagdad și Beirut. De asemenea, la Moscova, Buenos Aires, Pekin, Düsseldorf, Belgrad, Tirana, Caracas și Kuala Lumpur vor fi organizate expoziții naționale proprii.

T. NIȚESCU

semicentenarul învățămîntului politehnic timișorean

Între 15 și 17 noiembrie 1970 Institutul politehnic «Traian Vuia» din Timișoara a sărbătorit aniversarea unei jumătăți de veac de existență. În afara adunării jubiliare, a simpozionului (cu tema «Aportul Institutului politehnic din Timișoara la dezvoltarea învățămîntului superior tehnic și a economiei naționale»), manifestațiilor sportive și spectacolelor artistice, semicentenarul a prilejuit și deschiderea unei expoziții retrospective, în localul rectoratului (fotografia noastră înfățișează un colț al expoziției).

Noul hotel «Astoria» din Arad.

ERATĂ

În foiletonul «O poveste cu vaci sfinte» («Flacăra» nr. 46, pag. 4) s-a strecurat o regretabilă greșeală. La rîndul 20 se va citi «C.A.P. Valea Argovei» în loc de «I.A.S.-Valea Argovei», cum din păcate a apărut. Greșeala aparține redactorului nostru Liviu Timbus, care își cere, pe această cale, scuze. Redacția «Flacăra» exprimă colectivului I.A.S. din Valea Argovei regretatele sale.

CRONICA JUDICIARĂ

ulciorul care a mers de prea multe ori la apă (II)

Mare echilibrist al vorbelor și influențelor presupuse (ori... mai puțin «presupuse»), Stelian Dumitriu săgăduiește, la jumătatea vieții, să-și lepede năravurile. Comite totuși, în continuare, alte fapte grave, două dintre ele formînd și obiectul unor dosare penale, soluționate după multe târăgănări prin... clasare. Iată-l acum instalat în postul de instructor central la Uniunea Națională a Cooperativelor Agricole de Producție, secția de investiții, mecanizare și activități anexe.

În competența lui intra și repartișarea către C.A.P.-uri a utilajelor rămase disponibile de la alte unități economice. De această problemă a înțeles Stelian Dumitriu să se ocupe într-un mod cu totul și cu totul aparte. Experimentarea «sistemului» propriu a făcut-o în primăvara anului trecut.

Cooperatorii din comunele Deag și Sălcud, jud. Mureș, aflaseră de vecinii lor din Iclănzel că pot cumpăra de la diferite întreprinderi tractoare folosite, la prețuri avantajoase. I-au trimis pe contabilii șefi să plece prin țară și să caute a face rost de 6 tractoare. Cei doi delegați au mers de la Tg. Mureș la Pitești, de la Pitești la București, de la București la Brăila, apoi din nou în Capitală, fără succes, pînă ce au aflat că de problemă se ocupă dumnealui, Dumitriu, în biroul căruia au ajuns în sfîrșit.

— Da, se poate, dar... nu e de loc simplu, i-a informat el cu subînțeles.

După ce a mai demonstrat prin câteva aluzii cît de greu se poate rezolva cererea lor (în realitate, totul trebuia să decurgă automat), S.D. le-a spus pe șleau că dacă vor tractoare trebuie să-i dea lui cîte o mie de lei de bucată, adică în total 6 000. Mureșenii n-aveau la ei decît 1 600 de lei, pe care, sătui de alergătură, i-au înminat fără discuții.

S-au întors acasă și, curînd, s-au trezit convocați telefonic la o nouă întîlnire, la fel de conspirativă, în fața hotelului «Transilvania» din Tîrgu Mureș. Dumitriu a primit restul sumei în lacto-barul din apropiere și, pentru că cei doi contabili șefi — care văzuseră cît de greu se cîștigă bunăvoința instructorului — aduseseră cu ei și doi litri de țuică, au fost îndrumați să treacă și pe la gazda dumisale. Dumitriu le-a rezolvat problema, în sensul că i-a chemat să vină din nou la București, de data aceasta cu cîte o pasăre tăiată și cu cîte 20 de ouă fiecare. Dar, în sfîrșit, tractoarele le-au fost remise.

De la cei din Deag au aflat și cooperatorii din Cucerdea, ai căror conducători s-au sfătuit și s-au hotărît să-l delege la seniorul Dumitriu pe unul dintre agronomi, înarmat cu toate informațiile necesare și cu 1 600 de lei. Conform unui protocol care începea să se contureze, delegatul i-a telefonat din Gara de Nord șperțarului și s-a trezit convocat la Dumitriu acasă. Era normal, el și așa transformase atribuțiunile de serviciu într-o antrepriză particulară. S-au tîrguit mult și pînă la urmă au convenit tot pentru cîte o mie de lei de tractor. După ce afacerile au fost perfectate, angrosistul clandestin a oferit contra unei alte mii de lei și repartișarea unui autocamion.

Telefonul fără fir a funcționat rapid între cooperativele agricole din județul Mureș. Curînd, cei care doreau să cumpere tractoare, buldozere, camioane, ba chiar și un excavator, se prezentau direct acasă la Dumitriu, cu pasări, ouă, fasole, caș, țuică și... bineînțeles, cu tariful stabilit de afacerist.

Spre toamnă, S.D. și-a mutat sfera de influență asupra județului

Teleorman. Suplimentele în natură, care veneau să întărească argumentele în bancnote, au fost reprofilate și ele pe producția acestei regiuni agricole — lăzi cu zarzavat, pui de găină, pește proaspăt... Plus miile de lei în numerar!

În felul lor, mituitorii încercau să dea o spoială de corectitudine faptului că satisfăceau pretențiile șnapanului. Mita era discutată în Consiliul de conducere cu expresii eufemistice («peste prețul vîrat trebuie să plătim și o sumă fără forme legale»), ba cei din Brînceni au cerut și părerea... inspectorului Băncii agricole!

Este regretabil, desigur, că nici unul dintre acești oameni, în sinea lor consternați și dezgustați, n-au avut tăria și încrederea să-l denunțe pe ticălos. S-a temut cineva de mitul intangibilității lui Stelian Dumitriu? Era fals! Dovadă e faptul că demascarea a fost făcută tot de către un președinte de C.A.P. — cel din comuna Cetatea — Teleorman.

Imediat ce a fost sesizată, conducerea U.N.C.A.P. a deschis o severă cercetare administrativă, completată în mod fericit de o anchetă penală minuțioasă efectuată de Procuratura generală. Procurorii Victor Popescu și Alexandru Tiglea au redeschis și vechile dosare ale lui S.D., în mod nelegal clasate, și i-au întocmit conturile necinstei la milimetru. Dumitriu încearcă și acum să joace tare. Dar... de dincolo de gratii.

Sergiu ANDON

peste 60 de ani, accesul interzis!

Pentru grecii de demult *ergon* însemna lucru, deci activitate, antiinertie. Iar *therapia* era denumirea generică pentru metodele folosite pentru vindecarea de boli. Din amestecul celor două noțiuni a apărut o a treia, din păcate încă cumplit de necunoscută: *ergoterapia*. Mai precis, în această denumire sînt cuprinse toate activitățile, de orice fel, prin care un om poate ține la distanță, poate îndepărta îmbătrînirea propriei sale ființe. Cu alte cuvinte, balsamul minunat prin care se poate ajunge la tinerețe fără bătrînețe, chiar dacă

te-ai născut o dată cu secolul XX, este la îndemîna noastră. Și el se numește: activitate permanentă, activitate ritmică, activitate organizată.

O activitate ocupațională are darul să întretină la vîrstnici, la bătrîni, la pensionari, ideea, credința în utilitatea lor socială, ideea că într-o masă activă ei nu sînt niște indivizi ajunși nefolosiți. Și asta întineresc.

Avem nevoie de sentimentul permanent că sîntem de folos celorlalți, societății. Mai este apoi și satisfacția inegalabilă de a ști mereu că sîntem creatori, că noi, cu mintea noastră, cu minile noastre, cu priceperea noastră, am realizat ceva. Așa sîntem făcuți noi, oamenii, și, neuitînd de cei care fac excepția regulii, este de prisos să mai discutăm, firește sub acest aspect, esența noastră.

Dar problema mai are o latură: ce se petrece cu acel obiect, mic sau mare, cu acea realizare a unui bătrîn care continuă să fie activ? Pentru că tot de natura noastră aparține și nevoia de a ne fi recunoscută munca, meritul; nevoia de a vedea cu proprii noștri ochi că opera noastră este realmente de folos, este realmente prețuită de semenii.

Mulțumită unui pasionat de ergoterapie, dacă vreți unui credincios al ergoterapiei, cu toate că este un om tînr, în fine, mulțumită tovarășului inginer Andrei Popa, director al Direcției muncii din cadrul Consiliului popular al municipiului București, am pătruns într-o lume despre care prea puțin știm, despre care prea puțin ne interesăm: aceea a oamenilor bătrîni.

Bătrînii care fac parte din casele de ajutor reciproc ale pensionarilor, ca și cei din unitățile de asistență socială (cămine și cămine-spital), au fost ajutați să-și facă cunoscute roadele muncii lor și, eventual — de ce nu? — să le valorifice, prin intermediul a două expoziții de ergoterapie și activități ocupaționale, una organizată la nivelul întregii Capitale, iar cealaltă, la cel al sectorului II. Au fost două expoziții, nu-i doar părerea mea, pur și simplu senzaționale. Peste 4 000 de lucrări — utile și artistice — unele ieșite din mîinile unor oameni de peste 80 de ani sau de peste 90 de ani.

Au fost două inițiative care se cer redate. Dar nu oricum și nu oricînd. Pentru că, ceea ce-i de neînțeles, cele două expoziții au avut loc în săli destul de modeste. Administrația sălii Dalles, fiind solicitată, i-a refuzat — politicos, dar i-a refuzat — pe pîrîntii și bunicii noștri, care nu ne cer nimic altceva decît să le dăm posibilitatea să ne fie folosiți.

Am fost într-o lume despre care nu prea găsim timp să ne interesăm, dar o lume din care curînd-curînd vom face și noi parte.

Nelu IONESCU

O vizită agreabilă — la Expoziția de prezentare permanentă a «Postăvării române» din București: modele noi, țesături moderne, pentru toate vîrstele.

LA CE RĂSPUNDE ȘI LA CE NU RĂSPUNDE EXPOZIȚIA DE SISTEMATIZARE A BUCUREȘTIULUI

de Sergiu ANDON
Fotografii de Eugen IAROVICI

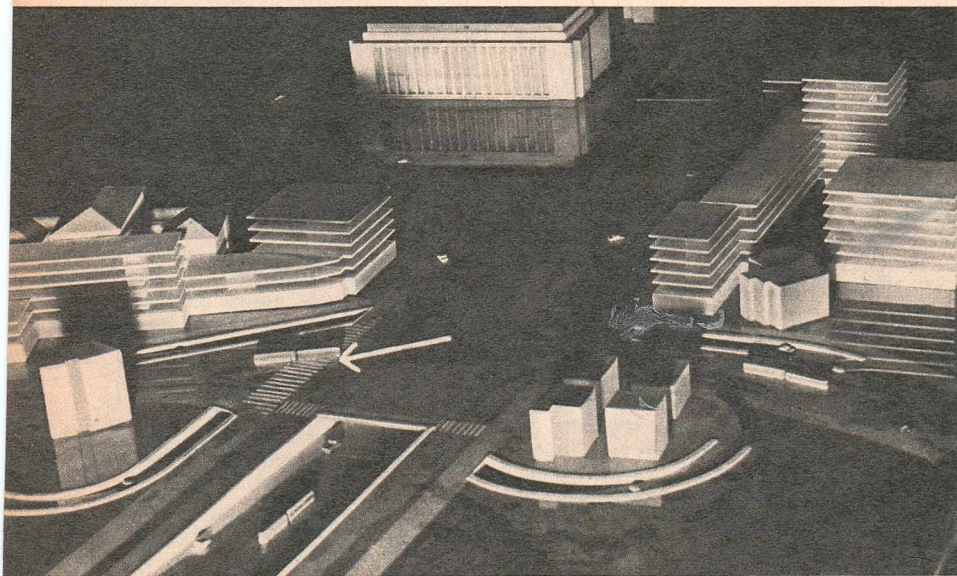
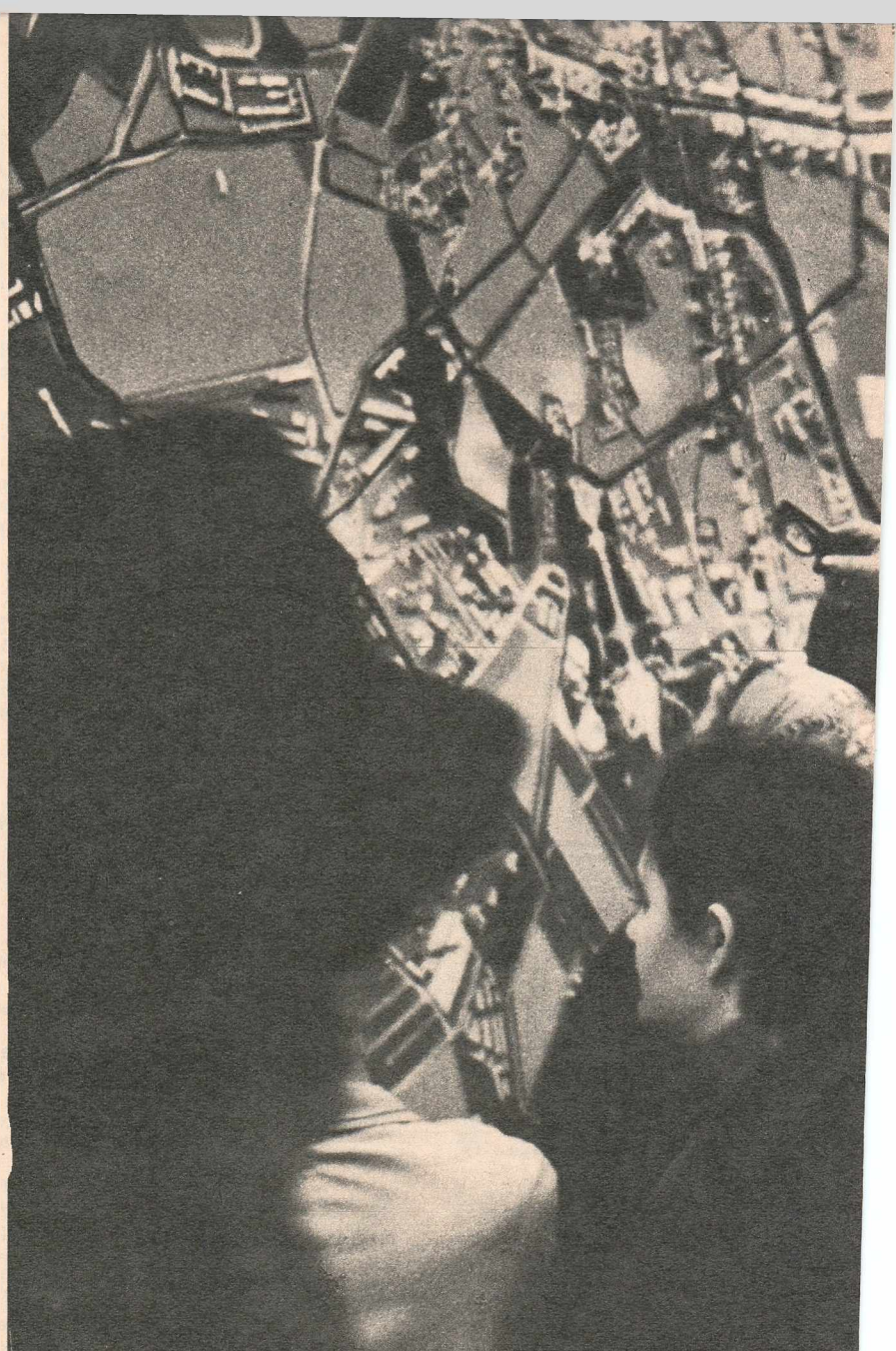
Este posibil ca în ziua apariției acestui material expoziția cu propunerile de sistematizare a municipiului București să se fi închis. Dialogul dintre specialiști și publicul larg va continua însă, fără îndoială, concomitent cu desăvârșirea obiectivelor atacate, precum și cu deschiderea celor prevăzute pentru prima etapă viitoare. Solemnelor cărți de impresii și chestionarelor concepute după toate bunele reguli ale sociologiei, încărcate cu propuneri aflate acum în curs de triere și de studiere, le adăugăm aceste pagini, ca un răspuns la dezbateră deschisă la care am fost invitați.

TREI CASTANI ȘI STRADA ALFABETULUI

Organizarea expoziției este, indiscutabil, o dovadă de respect pentru cetățenii Capitalei — în dubla lor calitate de locuitori și gospodari — o manifestare a încrederii față de înțelepciunea colectivă și a consecvenței față de principiile democratice de funcționare a organelor noastre de stat.

Modul de organizare și expunere a corespuns și nu a corespuns acestor intenții.

*Marele pasaj
subteran rutier
va rezolva
nu numai problema
circulației
în Piața Victoriei
ci și descongestionarea
de tramvaie
și vehicule grele
a ulicioarelor
întortocheate din jur.
Se va putea trece,
în plină viteză,
de exemplu,
dinspre bulevardul 1 Mai
spre viitoarea
stradă Buzzești,
și invers?
A, nu, nu chiar;
circulația
mai rămâne barată
de o trecere
pentru pietoni,
uitată la suprafață.*

O primă impresie este aceea a faptului împlinit. Desigur, baza de discuții nu putea consta decât în existența unor planuri, schițe și machete și este neîndoișor că sugestiile valabile vor fi valorificate. Dar o adevărată și largă consultare a cetățenilor, a beneficiarilor acestor planuri, nu trebuia oare să înceapă cu mult înainte, printr-o serioasă investigație sociologică? Datele obținute prin minuțioasele formulare amintite mai sus nu trebuiau să fi fost prelucrate pînă acum, valorificate în actualele propuneri? Împărțind abia acum chestionarele unui eșantion întimplător (depinde cine vine la expoziție și, dintre aceștia, cine răspunde întrebărilor), vom obține răspunsuri concludente? În ce măsură mai pot fi luate în considerație sondajele cu privire la regimul de înălțime sau direcțiile de extindere a Capitalei? Necesitatea ca investigațiile în masă să fie efectuate înainte de elaborarea și punerea în discuție a proiectelor este evidentă. Să ne amintim că Kenzo Tange a câștigat concursul internațional pentru reconstrucția orașului Skopje în primul rînd pentru că

▶ Astăzi
înseamnă
«Intercontinental».
Așa că
miine...

de Petru ISPAS

CHESTIUNE DE ETICĂ

Și cit l-am invidiat, Doamne, cât l-am invidiat...! Pentru că, privindu-l, mi se părea că pină acolo unde se află el și unde aș fi vrut să ajung și eu drumul este atât de lung... Iar el mi se părea atât de mare și puternic în comparație cu mine, un novice bilbiit într-ale meseriei, un nimic de care, credeam eu, se împiedică toată lumea, un ucenic speriat în fața colii albe, ca și acum de altfel, a cuvântului desenat cu mină tremurândă și urmărit cu bătaie de inimă în drumul lui de plumb spre pagina de-a doua zi. Și apoi, sentimentul acela amestecat, de jenă, de teamă și speranță, de a fi citit și de a nu fi citit, tremurul interior, răsfrint în mâinile ascunse cu grijă la spate de câte ori pagina era deschisă tocmai acolo unde se afla, mică, neînsemnată, semnătura...

Și îl admiram pentru că nimic din toate aceste sentimente chinătoare nu-i erau proprii, pentru că trecea peste coala de hirtie cu o seninătate olimpiacă, pentru că, a doua zi, ziarul care era cald încă, cu cerneala neuscată, cu marele lui articol de fond cuprinzând un sfert din pagina întâi, era considerat ceva trecut, ceva ce nu mai prezenta interes, iar dacă te vedea citindu-l, te privea cu o mirare sinceră și toată atitudinea lui parcă spunea: «Ce-ți veni, frate, ceva mai bun n-ai ce face?»

Și eu, fără să știu, credeam că asta înseamnă tărie, siguranță, superioritate, acea superioritate pe care și-o dă un înalt grad de profesionalitate.

Și eram contrariat când alți colegi, despre care pină și el vorbea cu respect, se aplecau cu evlavie asupra colii de hirtie, așezau cu teamă cuvântul, fraza, ștergînd și adăugînd, căutînd, mîeriu căutînd să spună exact ce trebuie, dar și frumos, să convingă asupra adevărului nostru, a adevărului incandescent al tineretii noastre...Erau băieții și fetele care a doua zi veneau cu ziarul în buzunar, cumpărat de la chioșc, pentru că nu aveau răbdare să ajungă la redacție, transpirînd de emoție, în tramvai sau autobuz, lîngă călătorul care se uita pe prima pagină, pe-a patra, apoi îl desfacea și-l privea în interior, stricîndu-și multe zile dacă peste articolul lui trecea nepăsător, sau, dimpotrivă, urmăruindu-l înfrigurat reacțiile dacă se apuca să-l citească, simțînd nevoia să-l facă atent că există acolo o frază, o anume frază, un cuvînt, un anume cuvînt...Și atunci aveau zile bune, era vesel și cu o neînchipuită poftă de muncă...

Pe el însă toate acestea nu-l interesau. Era mai presus de ele. Noi, toți ceilalți, lucram. El scria. Și scria orice. Pentru el nu exista subiect care să nu poată fi tratat, problemă pe care să nu o poată aborda.

Se vorbea și pe atunci de competență, dar parcă puțin altfel decît astăzi.

El era competent.

Noi, ceilalți, care nu puteam să scriem decît despre o anumită categorie de probleme, de oameni, de preocupări, eram abia niște tineri cu posibilități de a ajunge competenți.

Și, dacă mă gîndesc bine, fericirea aceasta nu au avut-o prea mulți dintre noi.

M-am întîlnit, nu demult, cu el. Avea aceeași ținută dreaptă, privire indiferentă, aruncată parcă pe deasupra capetelor.

— Ce mai faci?

— Bine, lucrez.

Cred că mi-a observat tresărirea, pentru că, bătîndu-mă protector pe umăr, mi-a răspuns, zîmbînd:

— Așteptai să spun că scriu? Nu, dragă, am părăsit gazetăria. La un moment dat mi s-a cerut să fac altceva decît eram obișnuit. Și acel altceva nu am știut cum să-l fac. Poate că aș fi reușit pînă la urmă să fac ceva care «să meargă». Dar asta nu mai mulțumea pe nimeni acum. Nu m-a dat nimeni afară. Ba nici măcar o aluzie nu mi s-a făcut în acest sens. Dar nu se mai putea. Țineam un loc ocupat aproape pe degeaba. A fost o chestie de etică, pur și simplu de etică.

Poate că nu-mi aminteam toate astea și nu le povesteam dacă nu aș fi fost martor, aflîndu-mă în cabinetul unui director, la o scenă cel puțin penibilă: un om între două virste a trecut, într-o singură jumătate de oră, de la amenințări violente la bătaie cu pumnul în piept pentru merite trecute, sfîrșind cu o smiorcăială de babă, și toate astea pentru a păstra un prăpădit de post de șef de birou, pentru care nu mai avea pregătirea necesară, deci, «nu mai corespundea funcției», pentru că, așa prăpădit cum era, și biroul respectiv își așezase activitatea pe niște baze științifice.

Și m-am gîndit cu căldură la acel om pe care l-am admirat, admirîndu-l și acum pentru faptul că a avut tăria să fie demn și cinstit. În primul rînd cu el. Dar, evident, nu numai cu el.

planurile sale au fost considerate ca fiind cele mai corespunzătoare specificului local; cum a reușit tocmai un japonez să sintetizeze acest specific al unei zone din Europa? Cu prețul a mii și mii de metri de peliculă și bandă magnetică ce au fixat investigațiile sale vizuale și nenumăratele convorbiri cu cetățenii.

Dar, în sfîrșit, mai bine mai tirziu decît niciodată! Discuțăm pe realitățile existente și, subliniem încă o dată, este foarte fericită această consultare a urbanistilor cu masele.

Poarta discuțiilor pare totuși deschisă numai pe jumătate. Îți vine să crezi că organizatorii și-au imaginat un flux mai mare sau mai mic de vizitatori preocupați exclusiv de a identifica viitoarele demolări. Afluența publicului a întrecut, într-adevăr, toate așteptările. Au existat — și nu este nici un păcat în asta — oameni care au încercat să identifice doar dacă o anumită clădire va fi demolată sau nu. Fie și numai din punctul acesta de vedere, planșele, demne de cel mai sever ermetism profesional, nu au satisfăcut curiozitatea. Este semnificativ că un vizitator a părăsit expoziția lăsînd propunerea de a se transmite precizări prin «deputații de stradă!»

Ermetismul ei rezultă în special din puținătatea exponatelor tridimensionale. O ciudată relație invers proporțională face ca planurile să fie cu atât mai inaccesibile profanilor cu cît zonele puse în discuție interesează categorii de oameni mai puțin inițiați: centrul Capitalei beneficiază de o machetă pe care am văzut-o și la EREN '69 (pusă acum pe verticală — de ce?), în timp ce viitorul comunelor suburbane e conturat pe planurile cele mai docte și cel mai puțin elocvente pentru cetățeanul obișnuit.

«Surpriza» cea mare constă tocmai în faptul că oamenii nu au venit numai, și nici în primul rînd, să vadă ce se demolează, ci... ce se construiește. Există, nu negăm, și o voluptate a identificării pe plan a locului știut, după cum există și manifestări ale pornirii de a elogia politici și în limitele generalului. Dar discuțiile aprinse s-au iscat între vizitatori pe teme pe care proiectanții nici nu le-au amintit în expoziția denumită, prudent, (doar) de *sistematizare*. Unde vor fi amplasate monumentele orașului, statuile lui Decebal, Traian, Eminescu, Iorga, Titulescu? Nu vom avea un centru care să grupeze clădiri administrative? De ce nu se menționează nimic despre Teatrul de operă? Dar despre marile biblioteci? Vor fi ele depărtate de zona universitară? Unde va fi reamplasat Muzeul Antipa? Dar... baia centrală?

S-au făcut propuneri nu numai asupra a ceea ce să se păstreze, ci și pentru demolări. Nimic nu a scăpat atenției urbanistului amator. Una dintre multele polemici aprinse ad-hoc între vizitatori și continuată pînă pe filele cărții de impresii privea soarta a... trei castani de pe strada Batis-

teil Să fie tăiați sau nu? Cu asemenea grad de convingere și minuțiozitate discută bucureșteanul despre orașul lui! Un grup de locuitori din intrarea Fierbinți schițau printr-un plan «la mină liberă» cum vîd ei o viitoare legătură între strada Alfabetului și strada Cifrelor. Oamenii se interesau, cu aceeași seriozitate, unde vor fi stații de benzină, dar și dacă să se construiască sau nu un club al vînătorilor și pescarilor, tinerii căutau amplasamentul viitorului port, iar cei vîrstnici au cerut un local corespunzător pentru casa de ajutor reciproc a pensionarilor din sectorul 3 (cu «20 000 de membri și o bogată activitate economicofinanciară»). Un vizitator observa consternat că nu s-a rezervat spațiu pentru o eventuală platformă de aterizare a elicopterelor.

Simțim cum se instalează febra anticipației și, fără să mai pierdem timp, lansăm întrebarea:

Ce posibilități vă oferă schița de sistematizare, dumneavoastră, ca arhitect al Capitalei, în anul 2000?

Interlocutorii noștri — studenți în anii IV-VI ai Institutului de arhitectură «Ion Mincu»: Viorel Simion, Cornel Papuc și Ana-Maria Crișan. Întrezeam o discuție fantastică despre cursul etajat al Dimboviței și cite un montagnes ruses în fiecare scuar. Dar n-a fost așa. Dialogul, aprins într-adevăr, a rămas în limitele celui mai lucid realism și am avut plăcută și încurajatoarea impresie că viitorii arhitecți îmbină în gîndirea lor, de pe acum, esteticul cu funcționalul, fantezia cu eficiența.

Răspunsul la întrebarea pusă vizează în modul cel mai direct temerea noastră a tuturor: impestrirea Capitalei. S-a reproșat și se reproșează că Bucureștiul nu are un stil unitar, edificiile vecine se înfruntă permanent într-un dialog violent. Dar cum să nu se întîmple așa, dacă șantierele se fiție de la un capăt la celălalt al orașului? Am construit cartiere noi, din temelii. Dar de ce a trebuit ca după ce au fost gata, și abia ca urmare a observațiilor întemeiate făcute pe linie de partid și de stat, să se redeschisă șantierele pentru indiesirea clădirilor, folosindu-se spașie lăsată doar ca să cutreiere vîntul prin ele? A fost reconstruită o porțiune a șoselei Ștefan cel Mare, constructorii s-au mutat cu tot calabalicul în alte colțuri ale orașului, iar acum se întorc din nou în aceeași zonă. S-a reconstruit un segment al bulevardului 1 Mai, cu mai mulți ani în urmă, acum se revine pe aceeași arteră, dar rămîne neatacată strada Clucerului și întreaga zonă. Între timp tehnologiile se schimbă, ca și sortimentul materialelor și prefabricatelor de construcții, îngreunînd și mai mult problema, din capul locului artificială, a armonizării ansamblului. De ce această practică neeconomicoasă (pentru că numai lucrările

(Continuare în pag. 10)

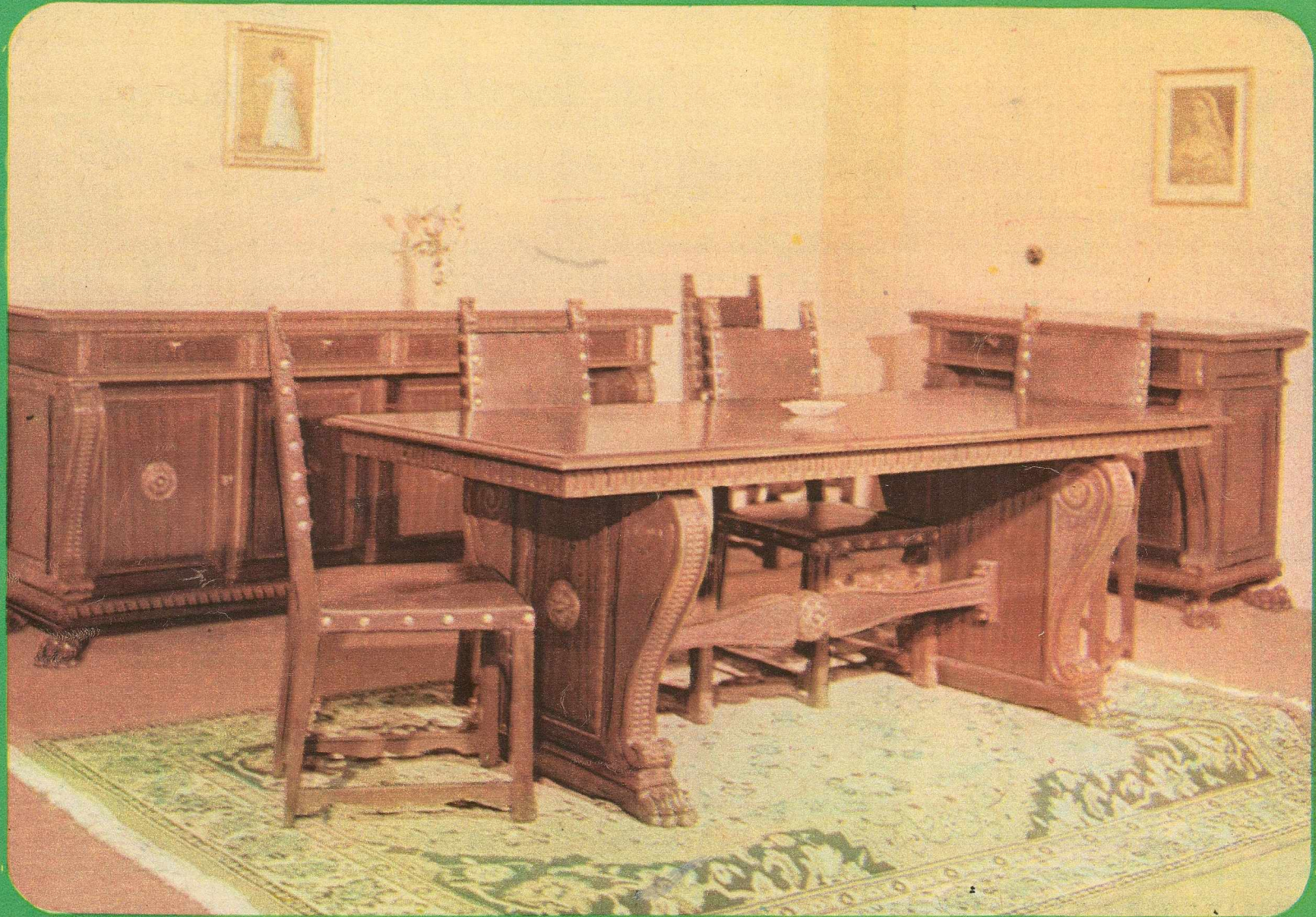
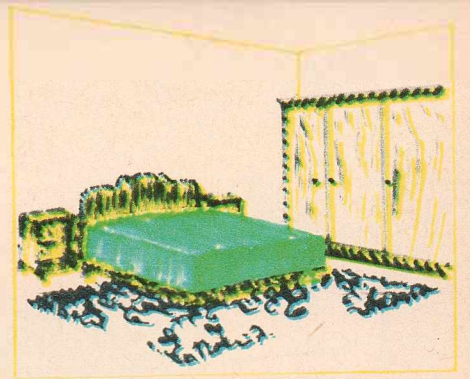
UZINA DE REPA- RAȚII AUTO- TG. MUREȘ,

profilată pentru repararea autobuzelor și auto-specialelor, execută în același timp reparații generale la motoare izolate SR-211. Înalta calificare a muncitorilor uzinei constituie o cheazășie pentru calitatea superioară a reparațiilor executate, garantate de altfel de uzină pentru 10 000 km parcurși sau 100 zile calendaristice.

Buna organizare a procesului de producție, precum și metoda de reparație prin schimb a agregatelor, asigură executarea lucrărilor de reparație a autovehiculelor într-un timp scurt. După 10-15 zile autovehiculele intrate în reparație părăsesc în bună stare uzina. La reparația motoarelor, uzina asigură — la cerere — un alt motor în stare de funcționare. În asemenea condiții, autovehiculele nu sînt mult timp imobilizate.

EXECUȚIE IREPROȘABILĂ, LIVRARE RAPIDĂ

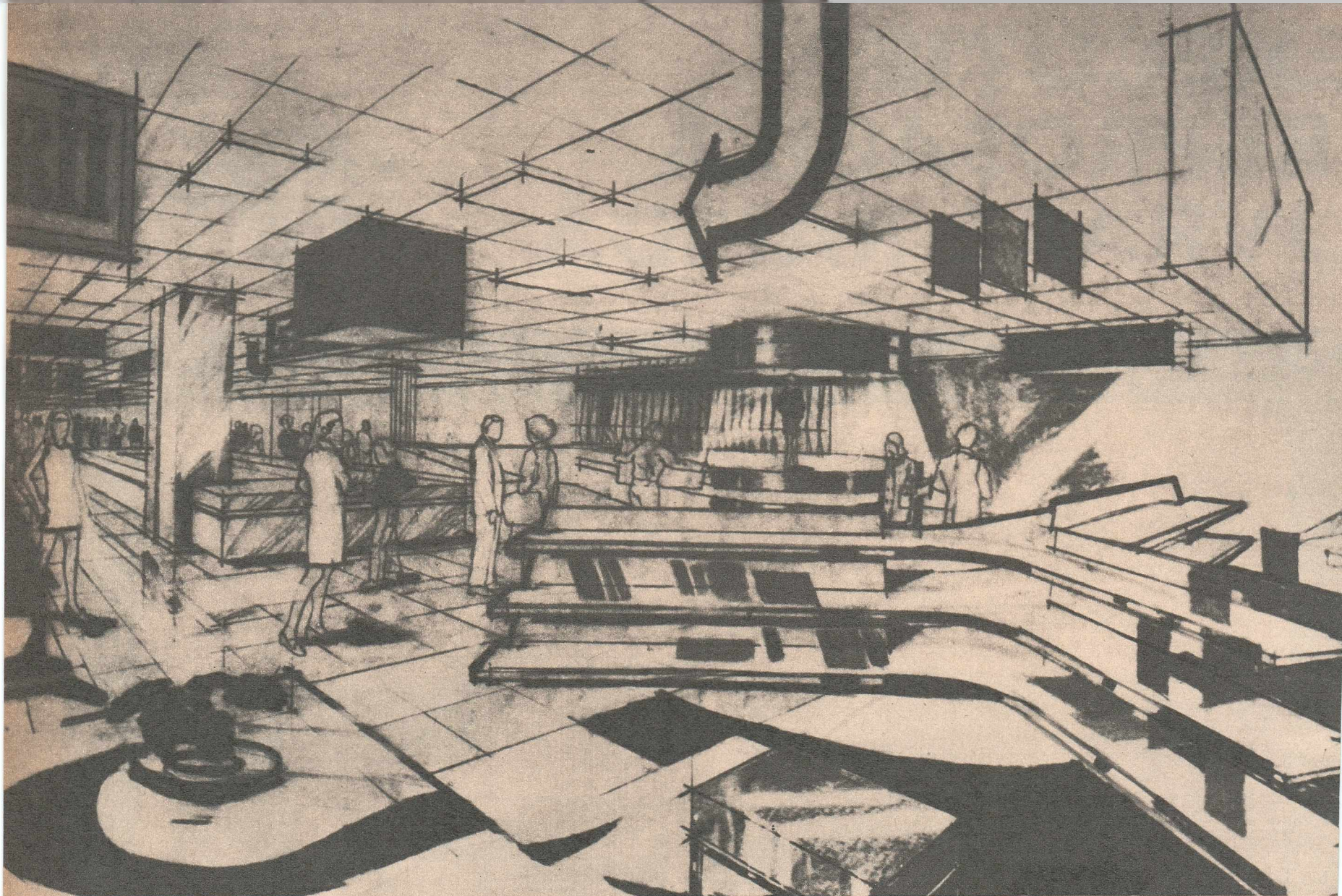
Specialiștii întreprinderii noastre proiectează și execută la cererea dumneavoastră — prin comenzi primite de la persoane particulare sau firme — mobilier stil florentin, masiv, în culori naturale, tapițerie clasică, cu piele: dormitor «CORAL»; dormitor «ISABELLE»; sufragerie cu bibliotecă «RUXANDRA».

MAI PRODUCEM:

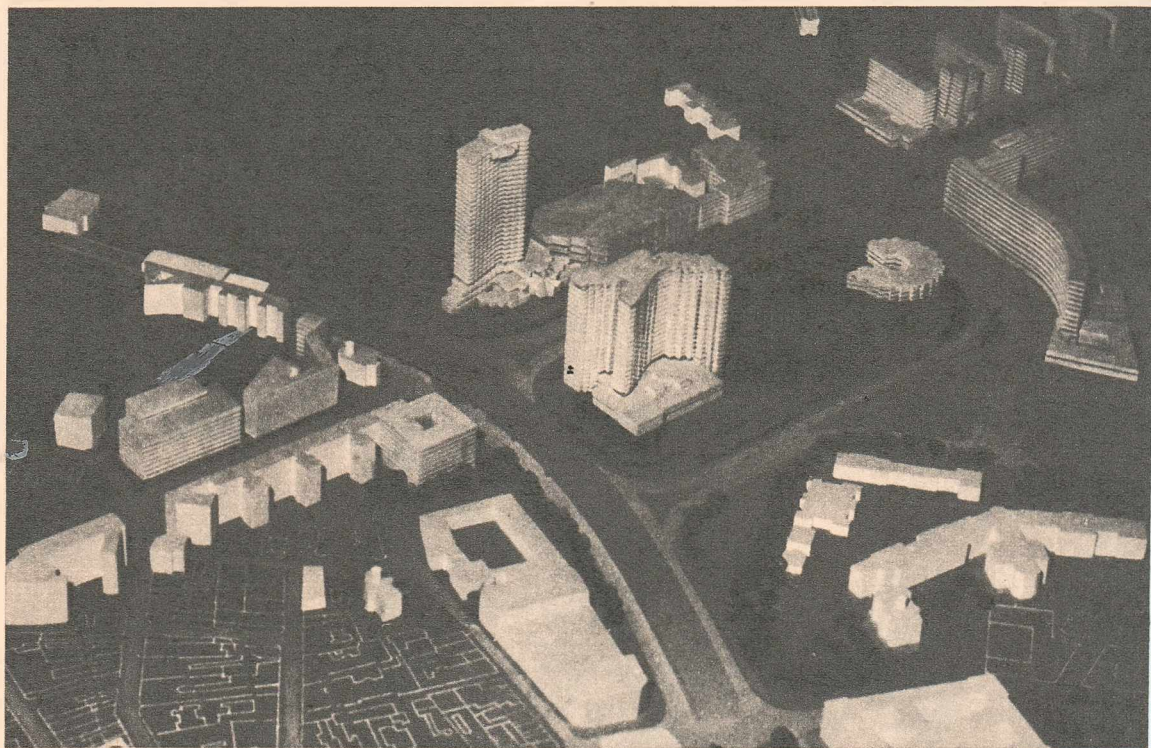
- garnituri complete: dormitor și sufragerie
 - mobilier combinat lemn-metal
 - măsuțe de televizor și radio
 - comode, măsuțe joase
 - paturi de copii
 - mobilier școlar pentru toate gradele, de metal, cu tapițerie
 - mobilier pentru alimentația publică etc.
- Toate reunesc calitățile unui mobilier modern!

ÎNȚEPRINDEREA PRODUSE LEMN-MOBILĂ

Str. Rocilor nr. 12-14—București

LA CE RĂSPUNDE ȘI LA CE NU RĂSPUNDE EXPOZIȚIA DE SISTEMATIZARE A BUCUREȘTIULUI

(Urmare din pag. 7)

de organizare a șantierelor înghit o bună parte din fondurile investite)? De ce nu se epuizează reconstrucția unei zone odată începute, rezolvându-se astfel și ieftinirea lucrărilor (prin eliminarea repetării pregătirilor), și armonia intrinsecă a cartierului, și diversificarea cartierelor orașului (care nu ar mai fi format din culoare de popice, în afara cărora arhitecturii viitorului vor trebui să-și spargă capul căutând armonia)?

Nu ne indoim că edilii și proiectanții Capitalei vor ști să profite, cel puțin de acum încolo, de rezultatele acestei largi consultări cu masele.

CERTITUDINI

Se va clădi mult. Etapa 1971-1975 va continua dinamica ascendentă a volumului construcțiilor în Capitală. La loc de frunte se situează programul de asigurare și îmbunătățire a regimului locativ: 106-107 000 apartamente. Paralel cu extinderea și îndesirea cartierelor noi, vor fi atacate

frontoanele altor artere centrale: Dorobanți, bd. 1 Mai ș.a. Edificarea unui mare spital clinic lângă Facultatea de medicină a și început. Alte importante obiective social-culturale vor deveni curând o certitudine. Există reproșuri că regimul de înălțime este nesatisfăcător: 4-5 niveluri. Nu este chiar așa. Pe bulevardul 1 Mai, spre exemplu, blocurile vor avea 11 niveluri, compoziția ansamblului fiind pigmentată și cu blocuri-punct, mergând pînă la 24 de etaje.

Continuă și preocuparea, mai nouă la noi, pentru modernizarea intersecțiilor de circulație. Este puțin timp de cînd am tăiat panglica ineditului în pasajul de la Sfîntu Gheorghe. Traversările denivelate, construite sau aproape construite, li se vor adăuga în următorii cinci ani 6 pasaje pentru pietoni (la librăria Academiei, magazinul «Victoria», piața Romană, cinematograful Patria, Gara de Nord, Piața Unirii) și 4 sau 5 rutiere - nesiguranta cifrei rezultă din afirmațiile contradictorii ale diferitelor panouri din expoziție: Piața Victoriei, Șoseaua Giurgiului, podul

▲
Vîltoarea Piață a Unirii sau problema folosirii puținului relief bucureștean. Există o adevărată manie de a amplasa superblocurile în gropi, la concurență cu înălțimile naturale. În sfîrșit, proiectul a fost întocmit în mai multe variante. Dar pentru că veni vorba, mai luăm oare în discuție ipotezele foarte costisitoare ale unor pasaje subterane, așa cum rezultă din planșele existente? Tocmai în acest loc, unde spre nord și est exista puncte de plecare înalte, unde pinza freatică e aproape la suprafață?

Distribuția spațiului și mobilierului viitorului magazin universal sînt concepute pentru cele mai moderne forme de comerț: libera alegere și autoservirea.

Marele spital clinic de pe Splaiul Independenței va asigura nu numai îngrijirea a mii de bolnavi, dar și legarea și mai strînsă a învățămîntului medical cu practica. Facultatea de medicină este alături.

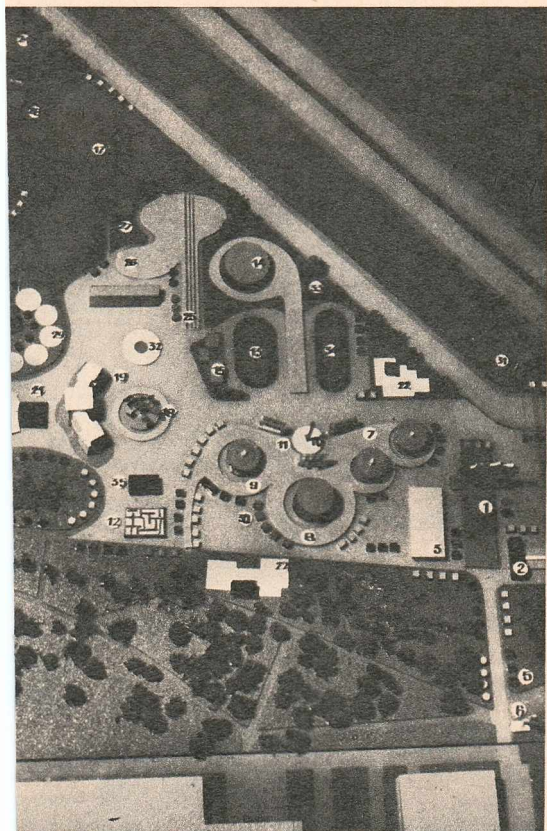
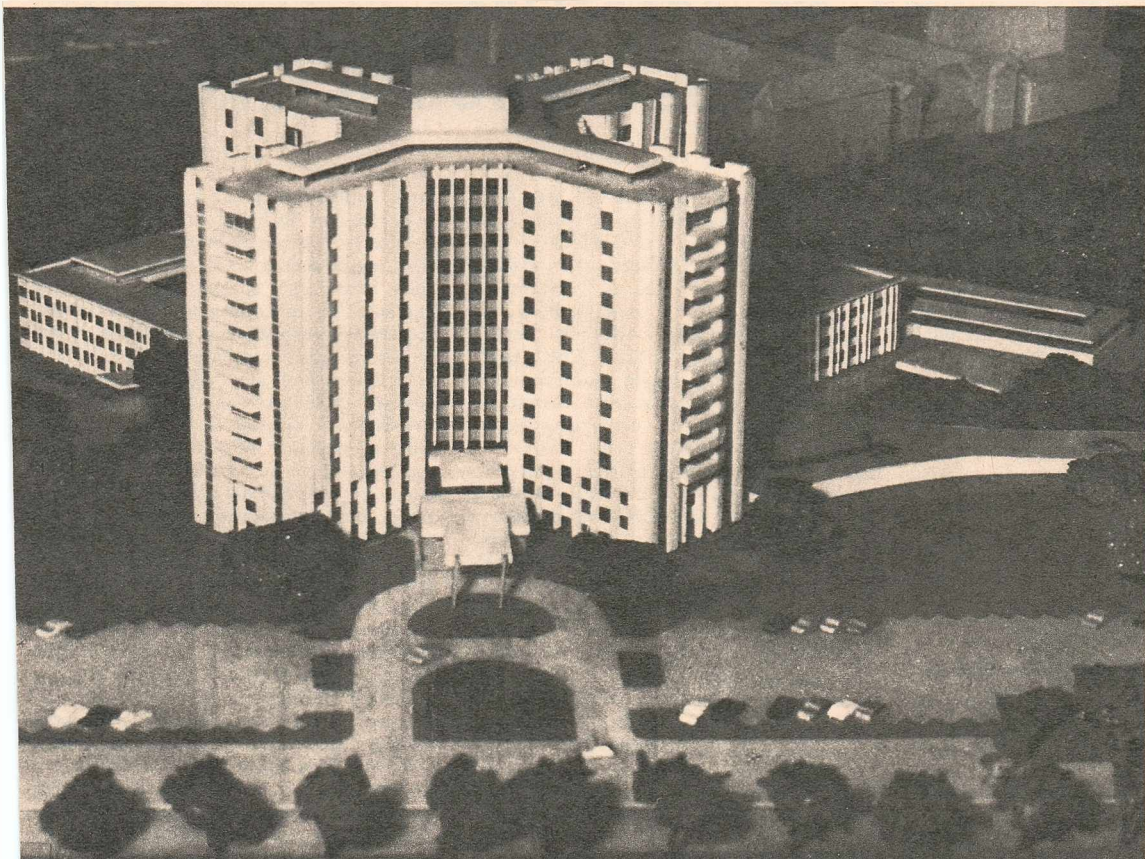
Basarab și două pasaje supraterrane peste căile ferate ce intersectează șoseaua Afumați.

Ne-a fost greu să alegem, din multitudinea tentațiilor, un obiectiv pe care să-l prezentăm în premieră absolută cititorilor noștri. Pînă la urmă am ales binevenitul magazin universal din Piața Unirii și am făcut prin el o călătorie imaginară, ajutați de arhitectul-șef al sectorului 5 (în același timp, șeful colectivului de proiectare a magazinului), Eugeniu Cosmatu.

«Pătrundem» printr-una din cele două intrări care asigură accesul dinspre Magistrala Nord-Sud. Nici n-am avea voie să folosim ușile din partea opusă, rezervate exclusiv salariaților unității, care personal va avea în tot restul magazinului un circuit propriu, distinct de al cumpărătorilor. Sincer vorbind, nici nu preferăm să trecem prin punctele de control obligatoriu al ținutei personalului — inclusiv coafură, inclusiv manichiură — în loc să pășim

dialog cu cititorii

de H. DONA

Parcul de distracții («clasice» și «moderne») propus pentru a fi amplasat între Pavilionul de expoziții și cartierul Jiului. Să recapitulăm: alături de Țirgurile internaționale, marile expoziții, Casa Școlii, parcul Herăstrău, noul parc de distracții va permanentiza afluența populației către nordul orașului. Să vedem ce prevede schema de dezvoltare a transportului în comun: autobuzul 31, troleibuzele 81 și 82. Ceva mai încolo... tramvaiele 3 și 4, autobuzul 105. Aiii!

prin perdelele de aer climatizat, obișnuindu-ne de aici, de la intrare, cu atmosfera temperată din interior. Facem o scurtă incursiune prin raioanele de produse alimentare de la subsol, fără să zăbovim prea mult, deoarece putem reveni și după închiderea restului magazinului; o împărțire ingenioasă a spațiilor și acceselor asigură acestor raioane legătura sau — după caz — izolarea față de restul incintei. Renunțăm la lituri, cu toate că nu sînt cozi la ușile lor, pentru plăcerea de a roși unii dintre escaloarele. Ne este greu să alegem către care din cele 72 de raioane să ne îndreptăm. Cel mai bine ar fi să apelăm la serviciile biroului de informații. Numai că, în apropierea lui, deforțarea profesională mă oprește să asist la o adevărată panică iscată în biroul de comenzi pentru mijloace de transport: o camionetă a întârziat câteva minute față de ora promisă clientului și echipa de încărcători ar fi acceptat bacșiș! Discuția mai aprinsă mă face să remarc ceva care stăruie vag asupra simțurilor, dar nu identificăm exact ce este: liniștea. Lume multă, rețeaua de radioficare în funcțiune, și totuși... e liniște. Arhitectul sesizează nedumerirea mea și îmi arată plăcile de renolit din care este formată pardoseala, explicîndu-mi că și tavanul este, de asemenea, fonoabsorbant.

E timpul să ne îndreptăm către raioanele de confecții. Este una din orele la care au loc, pe podiumul special, prezentarea zilnică a modelelor.

Pierdem însă multă vreme pe drum la raioanele de aparate electrice și de uz casnic, unde prezentarea se face în funcțiune. Captivat, scap aparatul fotografic din mîna și mă văd nevoit să mă abat prin teritoriul atelierelor de reparații; găsesc meseriașul competent între ceasornicarie și atelierul de gravură în metal. Rezolv necazul și, fericit că am rămas singur, îmi satisfac vechea meteahnă de a căsca gura la standurile cu jucării. Mă dezlipesc cu greu de lângă motodrom, doar pentru a privi și restul meselor pe care jucăriile mecanice aleargă și bițile continuu.

Cînd ajung la locul de reîntîlnire cu însoțitorii mei, parada modei s-a terminat, iar ei consultă ultimele publicații de specialitate, în decorul intim, cu spații discrete, propriu tuturor acestor raioane, ca și ale celor de blănuri, gablonz etc. Tutorul ni s-a făcut o foame cumplită și urcăm la sneck-ul de la etajul 4. Pe drum, prind o frîntură de discuție din care înțeleg că s-a defectat ceva la instalațiile care străbat tavanul. Mă gîndesc cu groază la spargerea planșoului, la mizeria care se va face, la blocarea magazinului în acea zonă. Dar gîndurile negre dispar, prind cum meniul ales ni se prepară sub ochii noștri. Terminăm masa, coborim și constat că instalația a și fost reparată. Acum înțeleg! Tavanul este vizitabil, adică format din ceușe independente, relativ mici, care se demontează și se montează cu ușurință, permițînd lucrul la rețelele de alimentare cam tot atît de simplu cum ai umbla la cutia de scrisori.

«Leșînd» prin perdeaua de aer, mulțumim arhitectului Cosmatu pentru plăcuta găzduire și-i adresăm o ultimă întrebare:

— Pe cînd... începerea construcției?
— Foarte, foarte curînd!

După cum era și firesc, expoziția prezentînd dezvoltarea urbanistică de perspectivă a Capitalei a stîrnit un foarte mare interes. Un număr imens de bucureșteni (și nu numai bucureșteni) au ținut să se informeze asupra profilului viitor al orașului și s-au antrenat în discuții aprinse privind atît soluțiile de ansamblu, cît și fel de fel de detalii. Și «Flacăra» s-a făcut ecoul acestor dezbateri și, după cum se vede, începînd chiar din acest număr, și chiar din aceste pagini, vom publica cîteva materiale ce vor analiza planul de sistematizare și vor permite mai multor cetățeni să-și expună punctele de vedere. Fără a impieta asupra coloanelor alăturate, ne permitem și noi să ne facem ecoul unei scrisori cuprinzînd considerații care merită, credem, să fie luate în seamă.

«Foarte multe lucruri mi-au plăcut în planurile expuse, ne scrie cititorul Ștefan Cristescu din București; arhitectii și urbanisții care le-au conceput merită toate laudele. M-a deranjat însă și m-a îngrijorat lipsa unei perspective cu adevărat îndrăznețe, lipsa unei abordări a problemelor la nivelul anilor 2000, 2050, 2100, căci ceea ce construim astăzi trebuie să folosească și oamenilor de peste cîteva decenii, ba chiar de peste cîteva secole (mă refer, în acest din urmă caz, la edificii publice, piețe, mari artere). Or, susține mai departe tov. Șt. Cristescu, planul a fost gîndit doar ca o îmbunătățire, importantă de cele mai multe ori, considerabilă cîteodată, a condițiilor actuale, la nivelul trailui nostru de astăzi. Mai multe locuințe, mai multe școli, hoteluri, spitale, spații de recreare etc., în raport cu creșterea populației. Atît. E mult, dar e și puțin. Oamenii de peste 30, 50, 100 de ani vor trăi nu numai mai bine, vor trăi alt fel. E greu, știu, să prevedem de pe acum problemele viitorului, dar aș fi vrut să simt măcar un efort susținut și curajos în acest sens». În continuare, cititorul nostru înșiră o serie de probleme despre care ar fi vrut să afle părerea urbanisților bucureșteni: construirea de parkinguri și garaje subterane sau aeriene, la nivelul densității automobile de peste cîteva decenii, amenajarea unor zone interzise traficului automobilistic, folosirea onorariilor, împărțirea învățămîntului superior în mai multe centre universitare periferice, amplasate în campusuri, construirea de case de cultură și artă multidisciplinare, construirea de muzee deschise, construirea de supermagazine periferice cu mari parkinguri aferente, extinderea climatizării, un plan «concret și radical» împotriva poluării și a zgomotelor urbane, noi tipuri de școli, grădini, ateliere etc., etc. Am reprodus observațiile și sugestiile de mai sus, deoarece considerăm că ele pot constitui o utilă bază de discuții.

Un cititor din Cluj, Augustin Boboc, ne face imputarea de a nu ne fi ocupat de agronomul american Norman Ernest Borlaug, distins recent cu una dintre cele mai prestigioase recompense internaționale. «Despre criminalul Manson ați scris și i-ați publicat și fotografia, dar despre Borlaug nu», ne admonestează tov. Boboc. Așa este. Despre criminali «individuali» sau «colectivi», despre tirani și monștri, despre escroci și afaceriști se știu mult mai multe decît despre oamenii cumsecade. Cîți dintre cititorii noștri au auzit pînă acum despre Borlaug? Și totuși el este omul care a realizat soiuri noi de cereale cultivabile și pe terenuri de proastă calitate și neneșitînd investiții prea importante sau utilaje deosebite. Datorită muncii de ameliorator și organizator al producției agricole desfășurate de Borlaug, țări altădată amenințate de foamete și, în orice caz, mari importatoare de cereale, cum sînt Mexicul și Pakistanul, au devenit exportatoare, și același lucru se va întîmpla pînă în 1973 și cu India, pînă mai ieri imperiu al foamei. Bineînțeles, metodele lui Borlaug nu pot ele singure rezolva marile probleme socio-economice ale țărilor slab dezvoltate. Pentru aceasta sînt necesare schimbări fundamentale de structură. Dar munca lui Borlaug și a altora asemenea lui este, în cel mai înalt grad, folositoare omenirii suferînde. Despre asemenea lucruri va trebui — așa cum ne cere tov. Boboc — să ne mai ocupăm în revistă.

Observațiile pe care ni le face cititorul E. Gavriș, tot din Cluj, ni se par în bună măsură întemeiate, mai ales cele cu privire la calitatea și tematica unor coperte. Faptul că la «Foto-varietăți» apar multe fotografii nu ni se pare un cusur. Sîntem convingiți, de asemenea, că tov. Gavriș a văzut destule dicționare pentru ca să observe că totdeauna în asemenea lucrări se trece întîi numele și apoi prenumele personalității despre care se vorbește. Rubrica «De la A la Z» respectă întocmai această lege a dicționarelor.

Am primit și scrisoarea cititorului T.M. din Iași (numele e cunoscut redacției). Îl compătimim sincer pentru necazurile pe care le îndură, dar sîntem convingiți că, dintre diferitele metode pentru a resuda o căsnicie destrămată, dezbateră publică în presă este cea mai puțin indicată.

DIRECTORUL COMPUTER?!

de Lionel NIȚESCU

UN PRESTIGIOS SEMINAR INTERNAȚIONAL DESFĂȘURAT RECENT LA CEPECA ABORDEAZĂ O PROBLEMĂ DE ARZĂTOARE ACTUALITATE: ROLUL CALCULATOARELOR ELECTRONICE ÎN CONDUCEREA ÎNTREPRINDERILOR, RELAȚIILE DINTRE CADRELE DE CONDUCERE ȘI ACEASTĂ «MAȘINĂ A SECOLULUI»

La 5 noiembrie, la Centrul pentru perfecționarea cadrelor de conducere de la București (CEPECA), s-au încheiat lucrările Seminarului internațional pe tema «Pregătirea cadrelor de conducere în vederea utilizării calculatoarelor electronice». Organizată sub auspiciile Biroului Internațional al Muncii și ale Programului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare, cu sprijinul guvernului român, această manifestare tehnico-științifică internațională a avut un caracter neobișnuit, fiind vorba de primul seminar internațional pe această temă. Au participat specialiști din «prima linie a frontului» utilizării calculatoarelor în economie, directori ai centrelor și instituțiilor pentru promovarea organizării științifice a producției și pentru perfecționarea cadrelor de conducere, precum și «șefii de proiecte», reprezentanți în diferite țări ai Biroului Internațional al Muncii, experți internaționali însărcinați cu coordonarea programelor de organizare științifică a producției în cadrul centrelor naționale care își desfășoară activitatea în colaborare cu B.I.M. La reuniunea de la București au luat parte nu numai cadre de conducere care își desfășoară activitatea practică pe bază de calcul, cum este cazul unor state afro-asiatice.

Utilizarea calculatoarelor electronice în economie — problemă complexă, pasionantă chiar, și de arzătoare actualitate pentru țara noastră — prezintă azi o multitudine de aspecte, unele surprinzătoare chiar pen-

tru specialiști. Discuțiile avute cu mai mulți participanți la seminarul de la București au reliefat — mai bine-zis au reamintit — un fapt binecunoscut, dar atât de însemnat și cu atât de multe fațete încât merită să fie repetat: omenirea a intrat, pe tăcute, în era calculatoarelor electronice. O eră plină de promisiuni, dar și de... neprevăzut.

Ing. Ion NICULESCU
directorul CEPECA

ROMÂNIA LA ORA INFORMATICII

Ne-am adresat pentru început directorului CEPECA, ing. Ion Niculescu, «gazda» seminarului internațional, rugându-l să ne vorbească despre implicațiile, pentru țara noastră, ale problemelor discutate la reuniunea de la București.

«Această manifestare — ne-a declarat d-sa — nu a constituit un act izolat. Ea se înscrie pe linia inițiativelor României în diverse organizații internaționale, îndreptate spre dezvoltarea tehnicilor de calcul și folosirea calculatoarelor electronice pentru accelerarea dezvoltării economice. În acest context, seminarul a avut pentru noi o

deosebită utilitate practică. Se știe că în țara noastră se desfășoară o activitate susținută — inclusiv în cadrul CEPECA — pentru elaborarea și aplicarea unor sisteme informaționale integrate, pentru conducerea întreprinderilor și, nemijlocit, a proceselor de producție. Adevărat, această activitate a început doar acum vreo trei ani. Așadar, un răstimp foarte scurt și tocmai de aceea interesul nostru este cu atât mai mare pentru a cunoaște și experiența altora.»

«Ar fi însă inexact a privi seminarul abia încheiat doar prin prisma experienței acumulate de noi — a continuat interlocutorul nostru. Și CEPECA a «dat» ceva, a adus o contribuție directă la buna desfășurare a lucrărilor, prezentând participanților experiența românească în pregătirea și aplicarea sistemelor de prelucrare automată a datelor. Oaspeții noștri au vizitat Combinatul de bumbac nr. 1 și fabrica de mașin-unelte și agregate «Titan» din București, în care s-au desfășurat aplicațiile practice privind conducerea activității economice și de producție în baza convențiilor de colaborare cu CEPECA. Experiența noastră a fost primitivă cu interes de participanții la seminar și a dat loc la discuții interesante.»

INFORMATICIENII «PREIAU» MARI UZINE BUCUREȘTENE

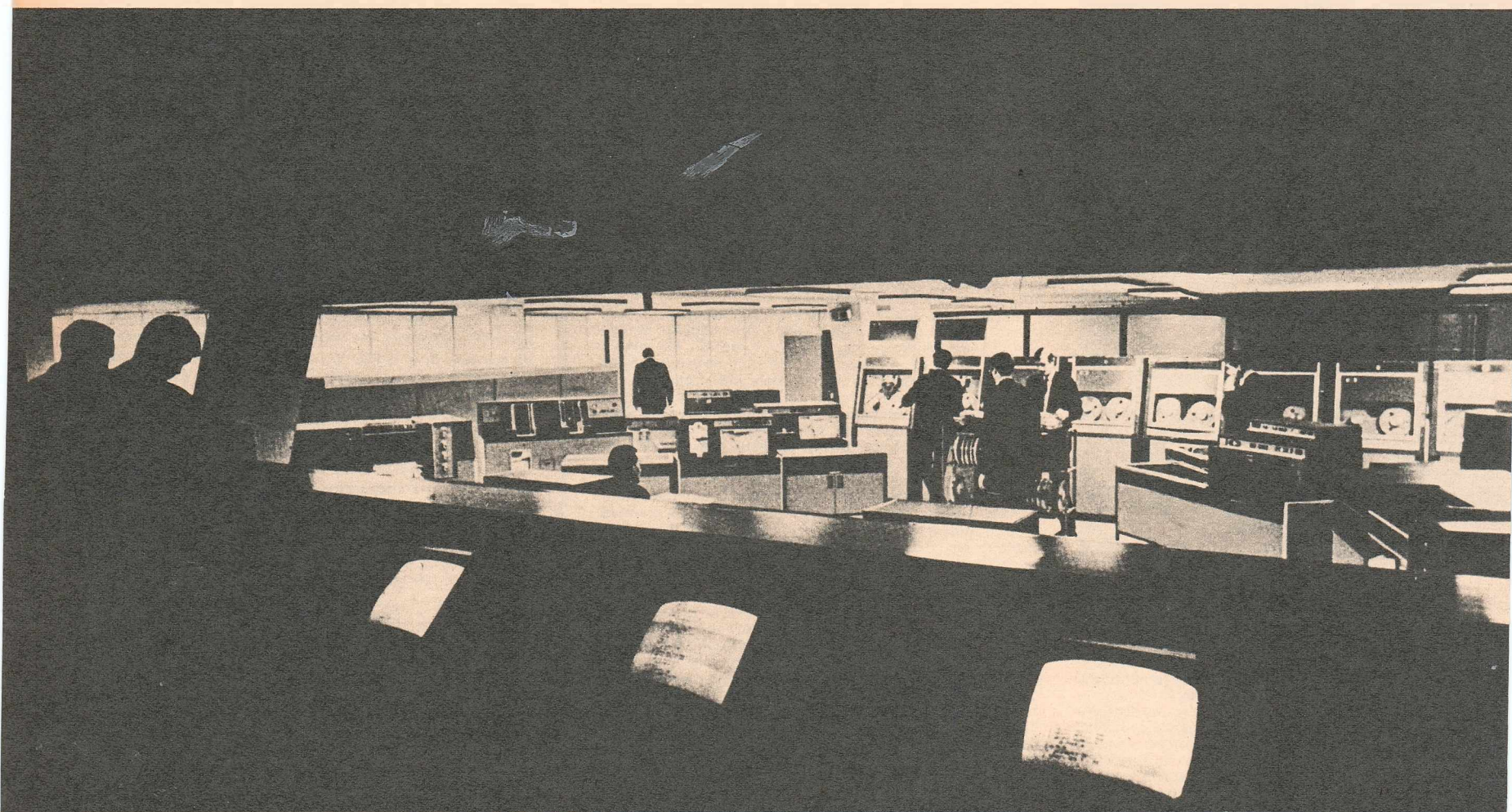
— În ce stadiu se găsește colaborarea CEPECA cu cele două întreprinderi bucureștene pe care le-ați pomenit? Este o acțiune cu mari promisiuni, despre care

avem impresia că presa a scris prea puțin.

— Noi am încheiat cu Combinatul de bumbac nr. 1 o convenție de colaborare privind introducerea unui sistem de prelucrare automată a datelor. Pentru început, domeniul de aplicație a cuprins activitatea comercială, gospodărirea stocurilor de materiale, programarea, lansarea și urmărirea producției. Noi am sprijinit combinatul dându-i posibilitatea să utilizeze calculatorul CEPECA și contribuind la pregătirea cadrelor necesare de programatori și analiști. Analiza pe care s-a fundamentat introducerea sistemului și a programelor respective a fost efectuată sub conducerea și îndrumarea specialiștilor noștri, într-o permanentă și fructuoasă colaborare cu specialiștii combinatului. Vreau să subliniez că această colaborare este mutual avantajoasă: combinatul va beneficia de un sistem de gestiune modern, iar noi, cei de la CEPECA, de experiență prețioasă câștigată în introducerea în industrie a sistemelor automate de prelucrare a datelor. A doua mare întreprindere este F.M.U.A., cu care am încheiat o convenție de colaborare la începutul anului 1968. Pe baza acestei convenții s-a elaborat o analiză generală a întreprinderii de către un colectiv mixt CEPECA-F.M.U.A., iar apoi — după ce personalul de specialitate a fost instruit la noi — s-a trecut la proiectarea unui sistem informațional-decisional integrat.

— În ce stadiu a ajuns proiectarea sistemului?

— Într-un stadiu avansat, urmînd ca în

scurt timp să se treacă la realizarea practică. Pentru moment F.M.U.A. va folosi calculatorul nostru, pe care se va face testarea și dezvoltarea întregului sistem.

— Care sînt rezultatele aplicării metodelor moderne de gestiune în cele două mari uzine bucureștene?

— Este încă prematur a le aprecia în toată amploarea, cu atât mai mult cu cît pentru moment și ca o situație tranzitorie sînt aplicate în paralel, prin forța lucrurilor, atât vechiul cît și noul sistem. Primele rezultate sînt însă încurajatoare.

DE LA MICROECONOMIC LA MACROECONOMIC

— În ce direcție se vor dezvolta eforturile CEPECA în viitorul apropiat? Spre încheierea de contracte de colaborare cu noi întreprinderi?

— Nu. Nu avem intenția să ne extindem, ci să mergem în adîncime. În prezent diverse centre de calcul au contracte de colaborare cu mari întreprinderi: Centrul de calcul al Universității din București lucrează cu Ministerul pentru Construcții Industriale, Centrul de calcul economic și cibernetică economică a luat «în antrepriză» uzina «Danubiana» etc. Este deci un fel de împărțire a sarcinilor, o «ucenicie» care însă se soldează cu beneficii concrete pentru întreprinderile cărora li se acordă o astfel de asistență. În cazul nostru, în momentul cînd la Combinatul de bumbac nr. 1 și la F.M.U.A. sistemele integrate de gestiune vor funcționa din plin, calculatorul CEPECA nu va mai fi în stare să le deservească pe amîndouă, urmînd ca una din cele două mari unități economice, reprezentative pentru ramurile industriale din care fac parte, pe măsura dezvoltării sistemului și generalizării lui să facă apel la un calculator propriu sau să se «aboneze» la alt calculator.

— Așadar, CEPECA va deservi mai puține uzine, în viitor. Într-un sens, o restrîngere a activității.

— Numai aparent. Pînă în prezent, noi ne-am ocupat doar de probleme legate de utilizarea calculatoarelor la nivel *microeconomic*, adică la nivelul întreprinderilor, luete individual, avînd în vedere, în mod cu totul deosebit, greutatea inerente începutului: lipsa de experiență, de cadre specializate, de echipamente. Este adevărat că în acest context noi am gîndit proiectarea unui sistem care să cuprindă ansamblul activităților întreprinderii respective, deci un sistem integrat. De altfel trebuie spus că chiar pe plan mondial experiența este relativ redusă în acest sector. Pe viitor intenționăm să facem pași înainte, să trecem la un nivel mai înalt, să abordăm probleme legate de *macroeconomic*, cu alte cuvinte să studiem posibilitatea utilizării calculatoarelor în compartimente mai largi ale economiei, la nivel de centrală sau de ramură, de pildă, sau pe un plan chiar și mai larg. Firește, și alte centre de calcul și nuclee de cercetare vor studia aceste probleme.

— O orientare îndrăzneată, necesară. Dar de la ce nivel pornim? Care sînt greutățile?

CALCULATOR CONTRA FORMULARISTICĂ

— Nu ascundem faptul că nivelul utilizării calculatoarelor în economie este încă scăzut la noi. Prin ultimele hotărîri pe linie de partid și guvern privind producția de calculatoare românești și crearea unui sistem național de informatică care să unifice și să simplifice sistemele actuale, dispersate, se creează cadrul de dezvoltare a unor programe care să satisfacă exigențele unei conduceri moderne, atât la nivel micro cît și macroeconomic. Cu alte cuvinte, se tînde spre utilizarea calculatoarelor în toate domeniile legate de perfecționarea planificării și conducerii economice. Cum am spus, nivelul actual este încă scăzut deoarece, pe de o parte, pînă nu de mult nu posedam baza materială necesară — calculatoarele — iar pe de altă parte înseși preocupările nu erau destul de insistente. În prezent se iau măsuri pentru lichidarea acestei situații,

dar ne lovim de o dificultate capitală: sistemele noastre informaționale actuale — deci făcînd abstracție de existența calculatoarelor — sînt prea greoaie. Fluxul de informații este prea complicat, se cer prea multe hîrtii, prea multe situații, prea multe statistici. Iată de ce se observă stagnări de informație pe «filieră». Și tot din același motiv, după o estimare aproximativă, circa 30% din date nici măcar nu oglindesc situația reală. Din cauza supraabundenței de informații solicitate, se dau de pildă cifre inexacte despre încărcarea mașinilor, despre stocurile existente etc. Firește, nu e vorba de o inducere în eroare deliberată, ci de furnizarea de date aproximative (deci inexacte!) sau *perimate* deoarece formularistica prea stufoasă nu poate fi ținută la zi, în ritmul necesităților de folosire a informațiilor pentru luarea deciziilor. În sistemul actual, introducerea calculatoarelor pe circuit nu ar avea eficiența scontată dacă nu s-ar moderniza însuși sistemul informațional. Și aceasta n-o poate face calculatorul!

— Însăși punerea clară a problemei facilitează rezolvarea...

— Introducerea pe scară largă a calculatoarelor în economia națională reprezintă o necesitate imperioasă. Avantajele ar fi multiple: utilizarea rațională a capacităților de producție, încărcarea la maximum a mașinilor-unelte, posibilitatea dezvoltării cu minimum de mijloace a unor noi producții, optimizarea stocurilor, economii de fonduri financiare, materiale și umane. S-ar obține rezultate importante și în alte domenii: utilizarea cît mai rațională a *forței de muncă*, un control operativ — aș putea spune, chiar instantaneu — asupra mersului *producției*, furnizarea de informații de calitate superioară pentru cadrele de conducere din economie și deci luarea de decizii pe o bază mai solidă și mai reală decît pînă în prezent. În fine, un aspect care adesea scapă din vedere, dar care e de maximă importanță: însăși prezența calculatorului într-o uzină, datorită caracteristicilor sale de funcționare, reclamă și impune cu necesitate ordine și disciplină. Iată deci cum mașina devine un mijloc de educare a omului! Pe această bază calculatoarele își vor putea aduce contribuția și în țara noastră la gestiunea științifică a întreprinderilor și la corelarea activității diferitelor întreprinderi, de pildă la scara centralelor industriale. O problemă de viitor care ne preocupă și pe noi: să elaborăm «pachete» de programe care să se integreze în această viziune mai largă a utilizării calculatoarelor. Vom colabora tot mai intens cu celelalte organe specializate însărcinate cu atingerea unui obiectiv de maximă importanță pentru țara noastră: elaborarea și apoi perfecționarea sistemului național de informatică.

Prof. Titus PODEA
consultant al directorului
general al Programului
Națiunilor Unite pentru
Dezvoltare

ACUM CINCI SECOLE ERASM NU AVEA NEVOIE DE CALCULATOR, DAR AZI...

Pe lista invitațiilor de onoare la seminarul internațional de la CEPECA a figurat și un nume românesc: profesorul Titus Podea. Cetățean american de origine română, specialist în probleme de informatică, d-să deține și o funcție de răspundere în ierarhia aparatului O.N.U., mai precis în cadrul

Programului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (P.N.U.D.).

P.N.U.D. reprezintă o verigă-cheie în sistemul instituțiilor specializate ale O.N.U. Activitățile de asistență tehnică, investigație sau cercetare întreprinse sub egida unor organizații specializate ca UNESCO, Organizația Mondială a Agriculturii, Biroul Internațional al Muncii, Organizația Mondială a Sănătății etc. se realizează cu fondurile puse la dispoziție de P.N.U.D. Evident, problema nu are un aspect pur «contabil», ci evidențiază rolul P.N.U.D. în aprecierea utilității realizării diferitelor programe. Grație acestui for de coordonare al O.N.U. iau ființă pe întreg globul felurite programe de asistență tehnică, începînd cu trimiterea de experți în irigare sau în combaterea unor boli tropicale și terminînd cu organizarea de cursuri și seminarii privind utilizarea calculatoarelor electronice în economie și în general în viața modernă. Și cu aceasta, am intrat de fapt în miezul discuției noastre cu prof. Podea. O discuție foarte caldă, fiindcă — să-mi fie iertată îndrăzneala expresiei — am avut impresia că d-sa este *îndrăgostit* de calculatoarele electronice, menite să aducă transformări adînci în viața omenirii.

UN «TEZAU» AL CUNOȘTINTELOR ȘTIINȚIFICE MONDIALE, GRAȚIE ORDINATOARELOR

«Umanitatea — remarcă prof. Podea — în urma «exploziei informației» a atins un nivel de complexitate în care vechile metode de abordare în rezolvarea problemelor pur și simplu nu mai sînt acceptabile. Acum cinci sute de ani un învățat ca Erasm întruchipa tendința naturală a oamenilor de a-și unifica cunoștințele enciclopedice. El a devenit un simbol al acestei tendințe. Cum s-ar putea realiza azi această integrare de cunoștințe fără calculatoarele electronice? Ar fi o imposibilitate. Să nu credeți că folosesc o figură de stil: mă refer la un proiect foarte concret. UNESCO studiază în prezent posibilitatea creării unui sistem de informații unificat privind științele exacte, pe baza folosirii ordinarilor. Un asemenea proiect implică, între altele, unificarea terminologiei științifice — problemă ea însăși de prim ordin. Ar fi vorba deci de făurirea, grație computerilor, a unui «Tezaur» de cunoștințe științifice ale omenirii.

Firește, proiectul nu se va realiza de azi pe mâine, dar el este un exemplu de ceea ce pot calculatoarele.

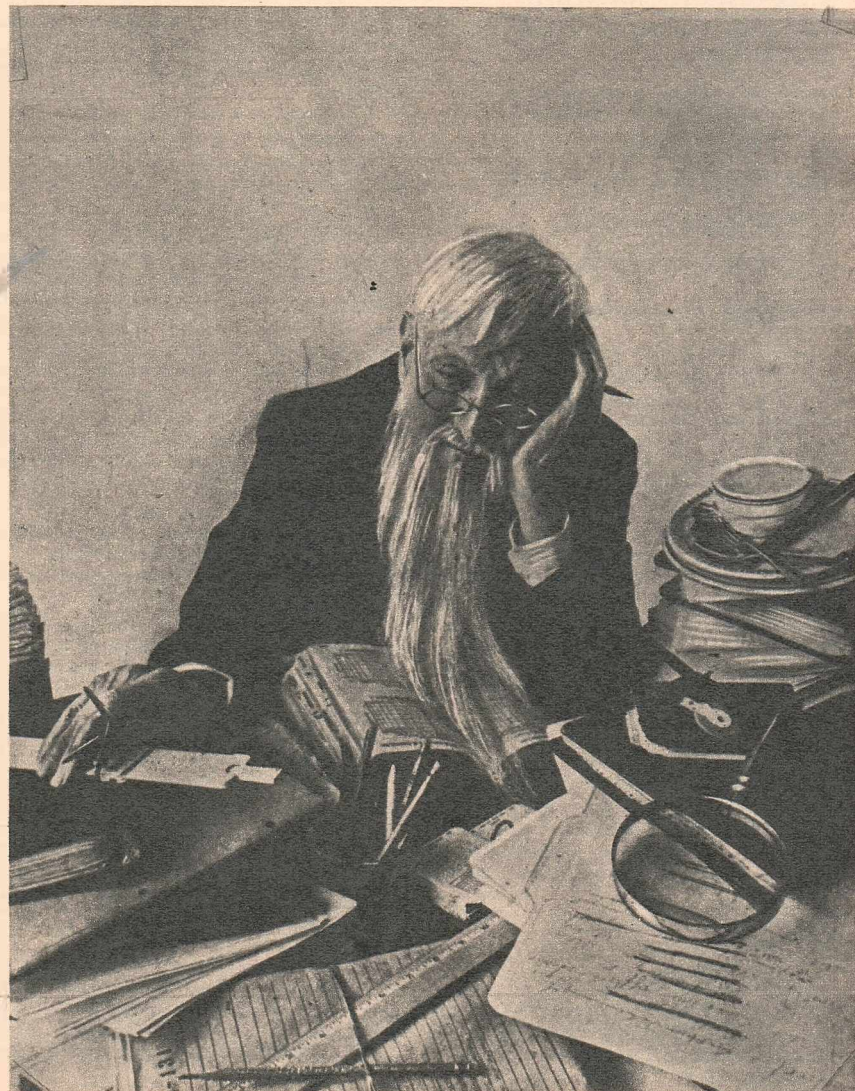
«Omul — arată interlocutorul nostru — a visat și a acționat totdeauna pentru a-și «depăși» simțurile: a vrut să vadă ceea ce nu putea distinge cu ochiul liber, a vrut să audă ceea ce se vorbea la mari distanțe, a vrut să ridice ceea ce nu putea ridica cu mîna goală ș.a.m.d. Pentru aceasta, a inventat microscopul, telescopul, telefonul, macaraua... și cîte altele. Dar ordinatorul este cu totul altceva: el este o prelungire a minții omeniești. De fapt un computer poate îndeplini trei funcții «intelectuale» distincte: el amplifică puterea minții noastre în sensul că efectuează în fracțiuni de secundă *calcule* complicate; dispune de o *memorie* a cărei capacitate poate fi continuu mărită și în care putem depozita, pentru o viitoare folosință, tot felul de date și informații; se poate *autoregla*, autocontrola, și această noțiune ne duce la cibernetică, știința care studiază procesele de comandă și control în mașini și în organisme vii».

UN NESĂȚIOS CONSUMATOR DE INFORMAȚIE: OMUL

— Omul a fost totdeauna un consumator de informație — continuă prof. Podea — căci doar pe baza ei ia el hotărîrea de acțiune într-un fel sau altul. Azi, indivizii sau colectivitățile — asociații de tot felul sau la nivel național — se conduc după statistici. Fără statistică nu există acțiune. Dar pînă nu de mult venitul național sau producția globală, de pildă, le calculam cu creion și hîrtie. Sau, dacă e vorba de o firmă, poziția ei competitivă pe piață și planurile ei de viitor se «calculau» tot pe aceeași cale. Încet, laborios și cu o mare aproximație, deci cu mare probabilitate de a greși. A survenit o nevoie obiectivă de a preciza și a accelera aceste calcule, de a *simula* realitatea cu ajutorul unor modele raționale matematice. Astfel hotărîrile se iau cu o mai mică probabilitate de eroare. Au apărut calculatoarele ca o necesitate logică și practică a prelucrării «informațiilor administrative».

— La ce vă referiți, mai concret?

— M-am gîndit la faptul că în Statele Unite practic nu există domeniu de activitate economică sau de cercetare științifică în care calculatoarele să nu-și fi făcut simțită prezența. Se cheltuiesc miliarde de do-

«Eroul pozitiv» al articolului de față: calculatorul electronic. Pînă în prezent funcționează în lume 110 000 calculatoare și numărul lor crește într-un ritm fenomenal. Dar știm să le folosim rațional?

— Unde s-ar ajunge dacă, într-o lume care devine tot mai complexă, socotelile s-ar face fără «mașina secolului»: ordinatorul.

DIRECTORUL COMPUTER?!

lari pentru computere. În spitale — pentru a nu da decît un exemplu — ele se înstăpinesc tot mai mult în sectorul administrativ și al evidenței bolnavilor.

O REACȚIE ÎN LANȚ

— Cum considerați eforturile care se fac în România pentru însușirea acestei tehnici revoluționare?

— Cunoșc destul de bine situația, am avut ocazia să mă întrec în cu mulți specialiști români și am vizitat de mai multe ori România în ultimii ani. Am constatat cu bucurie că aci oamenii — atît cadrele de conducere cît și tehnicienii — sînt pătrunși de acuitatea și însemnătatea problemei. Sînt — ca să folosesc un termen românesc de mare circulație — «sensibilizați». Este o condiție sine-qua-non a reușitei, și ea este îndeplinită. Au fost făcuți și pași concreți în această privință. Pot să vă asigur, în calitate de specialist, că modul în care în România au fost folosite calculatoarele electronice pentru prelucrarea datelor ultimului recensămînt au vădit un înalt grad de profesionalism și a fost ca atare apreciat în reuniuni științifice internaționale. De altfel însăși crearea și activitatea CEPECA, înzestrarea sa tehnică, colaborarea fructuoasă cu Biroul Internațional al Muncii sînt mult prețuite de forurile de specialitate ale O.N.U. Așa că privesc cu încredere eforturile care se fac în România pe linia «computerizării». Vedeți dv., această acțiune nu implică doar procurarea de calculatoare, ci o schimbare de atitudine, o modernizare și o reorganizare a structurilor — într-o uzină de pildă — crearea unui cadru în care introducerea calculatoarelor să fie nu numai necesară, dar și posibilă... Calculatoarele determină, din acest punct de vedere, o adevărată reacție în lanț: psihologică, administrativă, tehnică și științifică. Și este îmbucurător că această reacție a început și în România...

S. DIMASSI, Institutul național de productivitate din Tunis

ORDINATORUL SI MICILE ÎNTREPRINDERI — EXPERIENȚA TUNISIANĂ

Dacă în țările dezvoltate introducerea computerelor în economie se realizează într-un ritm tot mai accelerat — cu inerentele probleme «de creștere» — nu este mai puțin adevărat că «revoluția calculatoarelor» începe să se facă simțită și în țările în curs de dezvoltare. Prezența la seminarul de la București a unor experți în informatică din Ghana sau Etiopia, Kenya sau Iran este edificatoare în acest sens. Ni s-a părut util, în acest context, să aflăm cîte ceva despre experiența tunisiană în domeniul utilizării calculatoarelor în economie, de la dl. Slah Dimassi, directorul departamentului Informatică din cadrul Institutului național de productivitate din Tunis. După cum se știe, întreprinderile cu mai puțin de 20 de muncitori au o greutate specifică deosebit de mare în această țară. Au intrat și ele în era calculatoarelor? Dar marile întreprinderi? Cum decurge formarea cadrelor? Vom începe cu un exemplu interesant dat de dl. Dimassi, care evidențiază și anumite puncte comune cu situația din țările dezvoltate.

UN ȘOC PSIHOLGIC PENTRU «P.D.G.»

Nu demult, Institutului național de productivitate i s-a cerut asistență tehnică pentru a «computeriza» gestiunea stocurilor într-o mare companie tunisiană de textile, «Sogitex». La fața locului s-au deplasat

cîțiva informaticieni din institut pentru a rezolva o problemă aparent extrem de simplă. Ce-au constatat ei? Că nu era posibil a pune bazele unui sistem de informatică în întreprindere înainte de a aduce modificări și îmbunătățiri în însuși procesul de producție și în sistemul de evidență. În adevăr, calculatorul, pentru a putea lucra, reclamă cu necesitate informații precise și continue despre mersul producției, despre circulația internă a materiei prime, despre starea utilajelor, organizarea depozitelor, dinamica stocurilor, comercializarea produselor ș.a.m.d. Am putea spune că prin definiție computerului îi repugnă dezordinea, mersul la întâmplare, improvizatia...

— Care este în momentul de față atitudinea cadrelor de conducere din economie față de introducerea calculatoarelor?

— Institutul nostru, care lucrează sub directa îndrumare a Președinției Consiliului de Miniștri, a desfășurat o intensă activitate de popularizare a uriașelor avantaje pe care le aduc calculatoarele. Astfel, am organizat un seminar de opt zile pentru ceea ce noi numim P.D.G. (Présidents — Dirécteurs Généraux), conducători de mari întreprinderi. Vă asigur că mulți din ei, care înainte considerau ordinatorul drept un gadget (o simplă jucărie tehnică), au plecat de la seminar «zguduți» din punct de vedere psihologic.

PE PAGINA ÎNTÎI: SĂPTĂMÎNA INFORMATICII

— Atari seminarii au, prin forța lucrurilor, o audiență limitată la «vîrfuri». Ce alte metode de popularizare s-au întrebuițat în Tunisia?

— Conferințe, publicitate în ziare, discuții directe cu utilizatorii de ordinator, în fine, organizarea, anual, a unei «săptămîni a informaticii». Atunci ziarele vorbesc mai mult despre rolul calculatoarelor în viața modernă, se fac demonstrații practice, se menține treaz, pe diferite căi, interesul pentru informatică.

— În expunerea dv. la seminar ați arătat că în Tunisia funcționează în prezent 14 calculatoare. Cifra nu e mică dacă ne gîndim că în țara dv. primul ordinator a fost instalat în 1960. Cum apreciați, totuși, această cifră?

— Problema nu este atît de a cumpăra noi calculatoare, cît de a folosi eficient pe cele pe care le avem. În prezent ele lucrează 9-10 ore din 24. Așadar, trebuie să evităm ceea ce noi numim falsele investiții și să rentabilizăm pe cele deja făcute: este una din sarcinile Comisiei naționale pentru informatică. Și tot în acest cadru cred că-și găsește o soluție interesantă și o problemă specifică nouă: utilizarea ordinatorului de către micul comerciant și micul industriaș. Noi le propunem acestora să facă o investiție inițială minimală; să achiziționeze un perforator de cartele utilizate de un calculator electronic. Pe aceste cartele ei ar urma să înscrie datele privind vînzarea produselor, stocurile, salariile plătite de întreprindere respectivă etc. Apoi ar trimite sau ar duce personal cartelele la Poșta centrală, unde se află instalat marelui calculator al P.T.T., care nu lucrează cu întreaga sa capacitate. Astfel computerul ar deveni mai rentabil, iar micii oameni de afaceri s-ar vedea scutiți de o mare muncă administrativă, ar dispune de un sistem de evidență perfect pus la punct și cu mult mai puține cheltuieli decît înainte. Firește, soluția utilizării ordinatorului de la P.T.T. ar fi tranzitorie. Se discută acum la noi despre crearea unui centru național de informatică, similar intrucîtva cu CEPECA, și care ar fi dotat cu un calculator foarte puternic. Acest computer ar putea primi și multe «comenzi» din afară.

— Ce gîndește tineretul despre calculatoare? Este atras de profesiunea de informatician?

— Cum ar putea să fie altfel? Recent, la un examen de admitere la un curs de 8 luni pentru programatori și analiști P.T.T., și pentru care se cerea cel puțin bacalaureatul, s-au prezentat 600 de candidați pentru 20 de locuri. Este un semn al timpului...

mapamond'70

de Ioan GRIGORESCU

„safari“ la paris

Oricît ar părea de paradoxal, dar asta-i realitatea: Parisul se află între deșert și junglă. Nu e o figură de stil. Metafora s-ar aplica altui Paris, nu mai puțin real: deșertului sufletesc din inimile celor opt mii de sinucigași care își pun capăt zilelor într-un an între zidurile celui mai splendid oraș de pe pămînt sau junglei umane care nu te lasă să mori în liniște. Dar nu despre acest Paris e vorba, ci despre acel oraș al viselor noastre, al vieții, al bucuriilor, al fericirii... unora. Despre Parisul frenetic, inventiv, uman, șagalnic și capricios, care și-a vrut, și a știut să-și creeze, la nord o mini-Sahară cu dune de nisip, cu cămile nostalgice și palmieri în hîrdaie, și o junglă cu toate animalele Africii, la apus, într-o pădure bătrînă, cu frunze căzătoare.

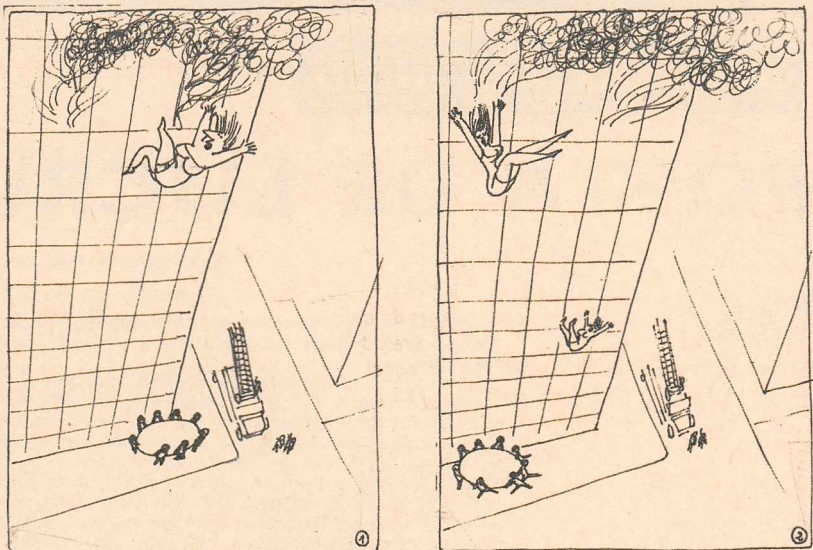
Deșertul se află în dreapta autostrăzii de nord care duce la Lille, într-un punct aflat la vreo patruzeci de kilometri de centrul Parisului, lingă Ermenonville. Un nisip fin, marin, scoică pisată, fosile ale unor vietăți acvatice care au populat în terțiar apele unui Atlantic fără nume, întins peste aceste locuri. Un fund de mare peste care au crescut apoi păduri, ascunzînd sub rădăcinile copacilor o lume dispărută de mult. O defrișare produsă pe la sfîrșitul secolului XVIII a lăsat ploile să spele pămîntul și plajele marine dinaintea omului au ieșit la suprafață cu memoria lor din timpuri imemorabile, fosilizate. O curiozitate tulburătoare care atestă ceva din trecutul planetei, grînd poate și despre viitorul ei. Că bazinul parizian a fost cîndva un fund de mare au dovedit-o de mult forajele în subsol. Dar apariția dunelor de la Ermenonville, această mini-Sahară încercuită de păduri, a constituit totuși o revelație care a pus la încercare penele cronicarilor de la Chablis și talentul interogator al unor scriitori ca Jean-Jacques Rousseau și Gérard de Nerval. De unde? Cînd? Cum? Știința a dat răspunsurile ei, astăzi cunoscute. Ingeniozitatea contemporanilor noștri a pus însă în exploatare acest mic deșert de la porțile Parisului, transformîndu-l într-unul dintre cele mai originale parcuri de distracție. Ideea i-a venit actorului Jean Richard care, studiind originalitatea decorului, a plantat în el un colț din Far-West-ul american din perioada sa «romantică», cu ranch-uri, saloon-uri cu plane mecanice, cai nărași și cow-boy's flegmatici. Un tren de epocă dă ocol deșertului sberînd cu suieratul lui strident mersul placid al unei caravane somnolente. Tir, jocuri mecanice, scrîncioburi, toate ustensiile bîlciului de altădată, pistoale, cizme cu pîteni, bidivii înspumați, poștalioane, indieni și diligențe. Doar cîteva ionci chinezești, o pagodă, un miniaturnal Turn Eiffel, un palat de oglinzi strîmbe și cîteva pavilioane de «Belle époque» strică armonia cadrului de Las Vegas-Texas-Colorado. Cheia întregii afaceri este un excelent spectacol-parodie dat în decorul vibrant al unui «western», cu cow-boy's mucaliți, care beau whisky-limonadă și se impușcă în lege cu gloanțe oarbe. «Cadavrele» se prăbușesc la picioarele spectatorilor și lumea trăiește în extaz o scenă de film fără peliculă. Umorele franceze latinizează asprimea acestor cavaleri din Vestul sălbatic, transformînd totul într-o farsă de Guignol în care nu mai impune decît acrobația cascadorilor.

Noaptea, deșertul își continuă somnul multimilenar sub plapuma de vis a unei lumi de carton. Doar cămilele își rumegă molcom peisajul natal servit în surrogat.

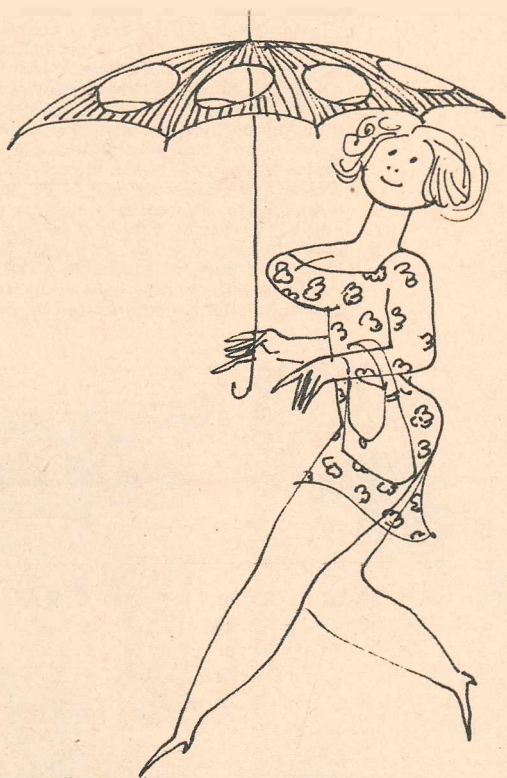
Jungla de la palatul Thoiry e ceva mai autentică. Pentru un Foto-Safari, parizianul nu mai are nevoie să se ducă tocmai în Kenya sau în Zanzibar. Un conte aproape scăpătat, mare vinător și zoofilișt, a mutat un colț de Africă la Yvelines, plantîndu-l într-o rezervă împădurită, de peste 50 de hectare. Becurile castelului bătrîn de cinci sute de ani s-au transformat într-un vivarium pentru năpirci și tiritoare puse să-și ducă viața într-un microclimat protejat de vitrine. Pitoni, cobre, vipere, crotali, boa, șerpi cu clopoței, scorpioni, crocodili și aligatori fojgiaie în pivnițele palatului medieval fascinant și sperînd oaspeții contelui de la Panouse. Afară, prin pădurea tăiată de șase kilometri de drumuri străbătute de vizitatorii care n-au voie să-și oprească mașinile și nici să coboare din ele. 57 de lei în libertate, 300 de maimuțe și urangutani cîteva perechi de rinoceri, bizoni, zebre și antilope, două duzini de elefanți, tigri și urși convețuiesc «pașnic» cu omul ca într-un Eden pe care nici Cel de Sus nu l-a putut realiza vreodată pe pămînt. O imensă grădină zoologică în care nu există cușt decît pentru cîteva carnivore prea periculoase prin ferocitatea lor. Șocul psihologic este copleșitor. A-ți conduce mașina printre lei în libertate sau printre colții rinoceri lor nu este un lucru lipsit de temeritate. Dar dacă toate măsurile de precauție sînt respectate, orice pericol e înlăturat. Elefanții își viră trompele prin ferestrele mașinilor, girafele își înalță gîturile ca niște bariere rutiere, struții galopează săltăreț, zebrele pasc pe marginea drumurilor. În «Jeep»-urile lor, supraveghetorii armoniei din junglă, înarmați cu aparate de comunicat la distanță și cu carabine de care nu pre-sînt nevoiți să facă uz, veghează la tihna și calmul animalelor închise în jungla motorizată a oamenilor. Un paradis al copiilor și al profesorilor de științele naturii care descind în mica junglă de la Thoiry cu clasele lor numai ochi și uimire la feres-trele autobuzelor albastre. Și, dacă vreti, o lecție și pentru ceilalți oameni: se poate trăi în pace și în armonie chiar și între fiare.

De ce am ales acest Paris care are la un pol un deșert și la celălalt o junglă? Poate tocmai din admirație în fața ingeniozității. Contele de la Panouse și-a înălțat în pădurea sa cel mai sublim arbore genealogic al unei familii umane. Ramificat în rezervația cimpanzeilor pînă la strămoșii primari, arborele acesta genealogic ar rădăcini adînci și roade durabile: dragostea pentru permanența naturii, ocrotirea celor mai oropsite vietuitoare care trăiesc și se înmulțesc într-o libertate condiționată, hrănite din măruntșii adunat din vînzarea biletelor de intrare. O simplă afacere comercială? Poate, dar nu dintre cele mai comode. Oamenii au nevoie de bucurii, de vis, de încîntare. Și nimic nu le dă mai deplin acest lucru decît restituirea unui strop din copilăria pierdută.

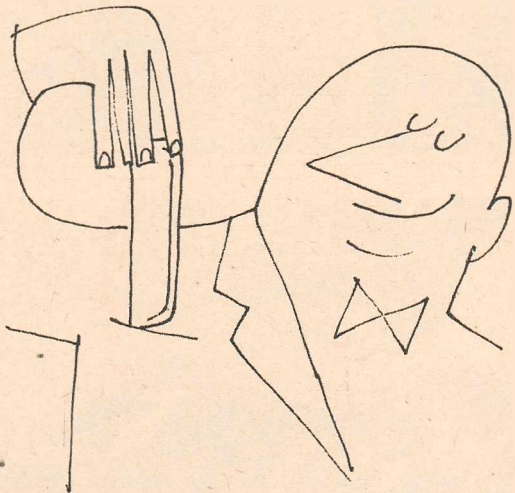
de Cik DAMADIAN

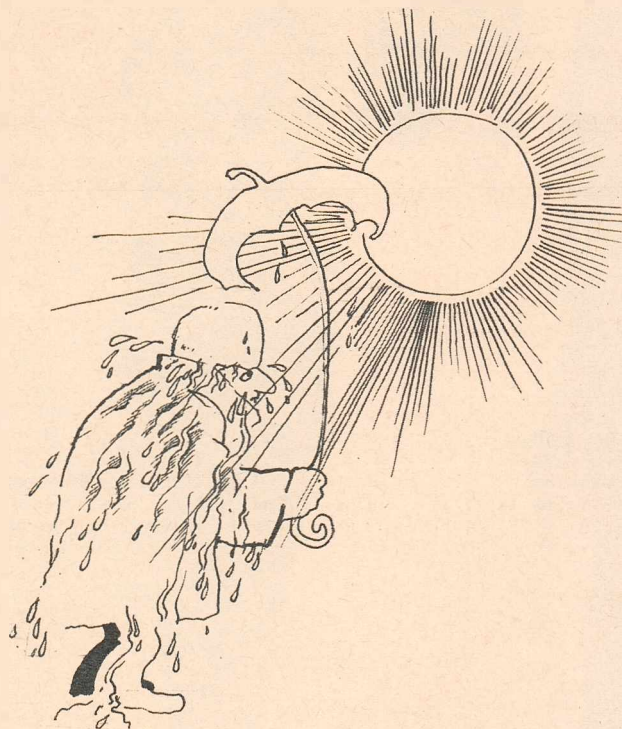
MICI INVENȚII PRACTICE:

UMBRELĂ CU GĂURI
Tot nu plouă atunci când vă luați umbrela. Cel puțin puteți privi nestingheriți zborul păsărilor pe cer.

PIEPTENE SPECIAL, FĂRĂ DINȚI.
elimină anumite complexe de inferioritate.

BULETIN METEOROLOGIC

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2											
3											
4											
5											
6											
7											
8											
9											
10											
11											
12											

ORIZONTAL: 1) «Vreme bună» la sate — Zi de iarnă. 2) Atmosferă încărcată. 3) Meteorolog călit — Vînt și ploi. 4) Încălzit de soare — A tuna și fulgera. 5) Rezistă vijeliei. 6) Vînt nemilos — Zile romane. 7) Halo parțial și hulă extremă! — Cadru poetic cu troiene de omăt. 8) Atmosferă senină — Efectul unui trăsnet simbolic. 9) Ploaie din senin (pl.) — Vremea dezghețului. 10) Vînt aproape de soare! — Clopoțelul meteorologilor (pl.). 11) Furtună născută din curent — De la arșiță... la aversă! 12) Nămețit pe o parte! — Îmbrăcat de iarnă.

VERTICAL: 1) Recea sau Fierbinți — Încălzit sau răcit. 2) Ploios — Însorit

(pl.). 3) Oamenii iernilor lungi — Incapabil. 4) Ca briza (masc.). — Efectul masiv al vîntului (pl.). 5) Înverzește după ploaie — Înghețat. 6) Metafora corpurilor expuse la soare — Soare de la sud! 7) Trăsnet — A turna cu găleata... în cap! — La paratoner! 8) Căldură cu măsură (pl.) — Precipitații banale. 9) E vorba de vreme rea — Meteoriți... la tir. 10) A schimba pe ici, pe colo — Cuprinse de furtună! 11) Fără ploi — «Puncte de vedere» în previziunile meteorologice populare. 12) Calm în fața furtunii — Răsărit de soare.

Nelu CARAIMAN

Dezlegarea jocului «CAVALINĂ» apărut în numărul trecut

ORIZONTAL: 1) PEGAS — BARIERĂ. 2) O — ARAB — COȘBUC. 3) ER — TRUC — TAUTU. 4) TIJA — ROMAN — AS. 5) ITE — VÎNĂTOR — T. 6) MACEDON — SARI. 7) R — NARAVAS — MEC. 8) UJ — ZONA — AMAN. 9) BUTAN — TI — ISAC. 10) EVOCAT — SAXANA. 11) NANI — EVENT — II. 12) STA — CIPRIAN — A.

pe platourile lumii

POFTA DE LUCRU

de Magda MIHĂILESCU

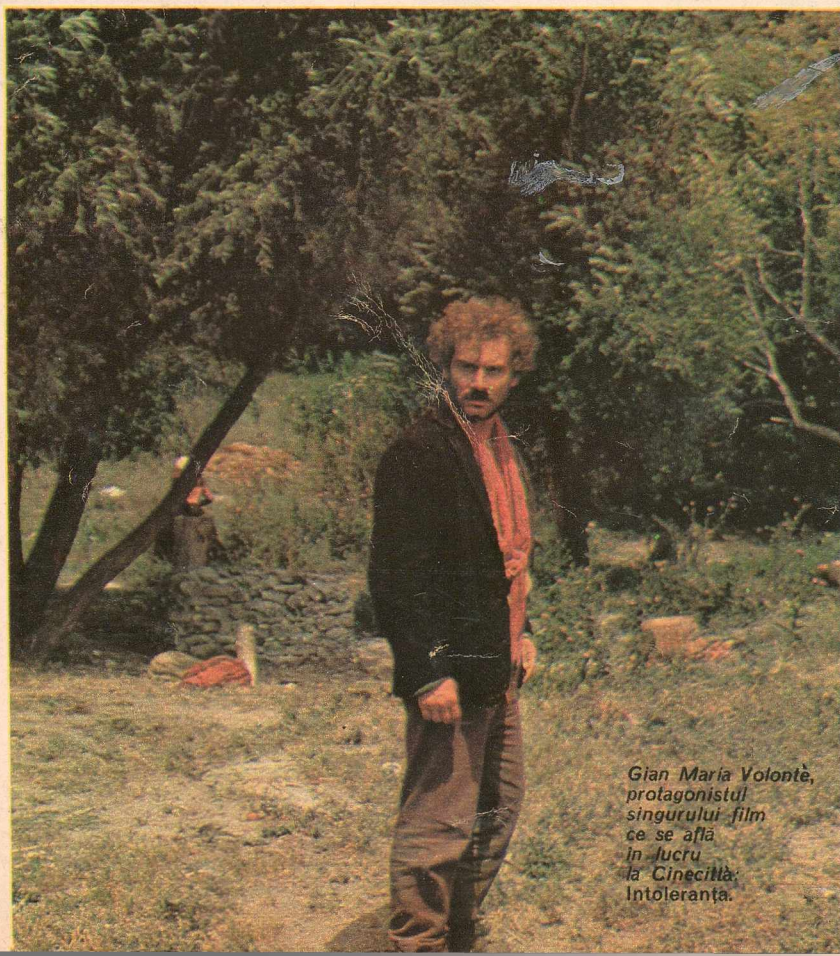
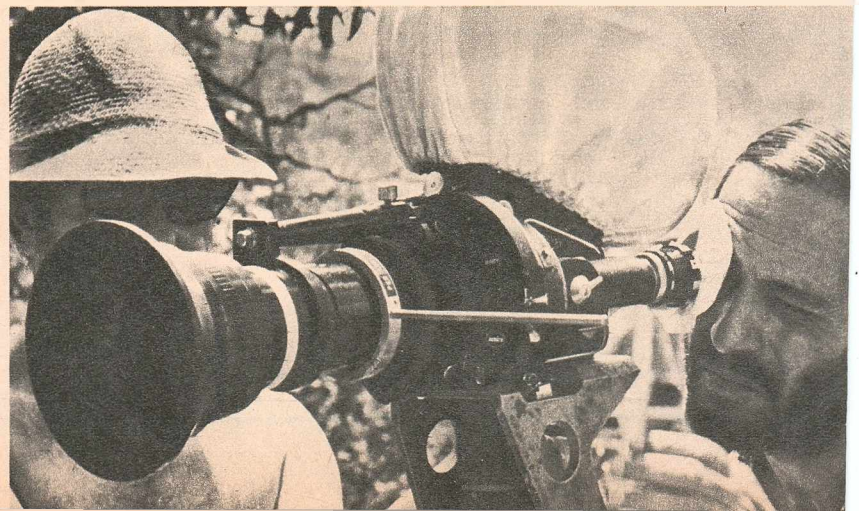
◀ O actriță
pe nedrept uitată:
Marisa Solinas.

Cinematograful, ca și marea, ca și soarele, i-a răsfățat prea mult pe italieni, i-a obișnuit ani de-a rândul tot cu vreme bună.

De curînd cuvîntul criză se aude tot mai des (această criză, cu mutațiile pe care le implică ea în industria, arta și comerțul cinematografic, ar merita o privire mai insistentă), amintirea frumoaselor zile de altădată îndeamnă la bilanțuri nu lipsite de interes, de un anumit orgoliu și sentimentalism. Pentru că sintem în 1970, orice om care consumă peliculă, profesionist sau plătitor de bilet, îi va aminti ce s-a întîmplat cu zece ani în urmă. Știm ce. În 1960 au izbucnit, *l'Avventura*, *La Dolce vita*, *Rocco e suoi fratelli*. Cum italianul își iubește filmele și regizorii din țara sa precum un adolescent idolii (un coleg din Anglia, John Francis Lane, vede aici o atitudine provincială), amintesc prietenilor prea îngîndurați că, la urma urmei, nici în 1970 nu au stat chiar atît de prost; în acest an au făcut înconjurul lumii *Zabriskie Point* al lui Antonioni, *Căderea zeilor* al lui Visconti, lui Fellini i s-a spus în față că filmul său *Clovnii* este o capodoperă și, bineînțeles, Maestro a fost de acord. Bolognini cu *Metello*, Elio Petri cu *Anchetă în jurul unui cetățean aflat în afara oricărui bănuieți*, Ettore Scola cu *Drama geloziei* nu au trecut neobservați la Festivalul de la Cannes. Desigur, nu este de loc mîngîietoare goana cineștilor după un producător, slalomul printre capitaluri străine sau dominația tot mai trufașă a televiziunii ca societate finanțatoare (mulți regizori lucrează în colaborare cu RAI TV, în fața căreia își pleacă, deocamdată, steagurile; și Fellini a realizat *Clovnii* tot sub egida televiziunii). Este trist să vezi Cinecittà pustie, așa cum am prins-o eu, cu un singur film pe platouri — *Intoleranța* de Eugenio Montaldo — să te plimbi prin ea ca printr-un muzeu (aici este satul-western, dincoace balconul Juliettei din ecranizarea lui Zeffirelli etc.). Este tot

▼ O pereche
de pe acum celebră
a filmului italian:
Massimo Ranieri -
Ottavia Piccolo.

▼ Tot mai mulți
actori italieni
sînt ispitiți
să-și asume
răspunderea regiei.
Unul dintre
ultimii refugiați
în spatele aparatului
este popularul
Nino Manfredi.

Gian Maria Volontè,
protagonistul
singurului film
ce se află
în lucru
la Cinecittà:
Intoleranța.

Una dintre cele mai frumoase amintiri ale lui Terence Stamp: colaborarea cu Losey și cu Monica Vitti la filmul «Modesty Blaise».

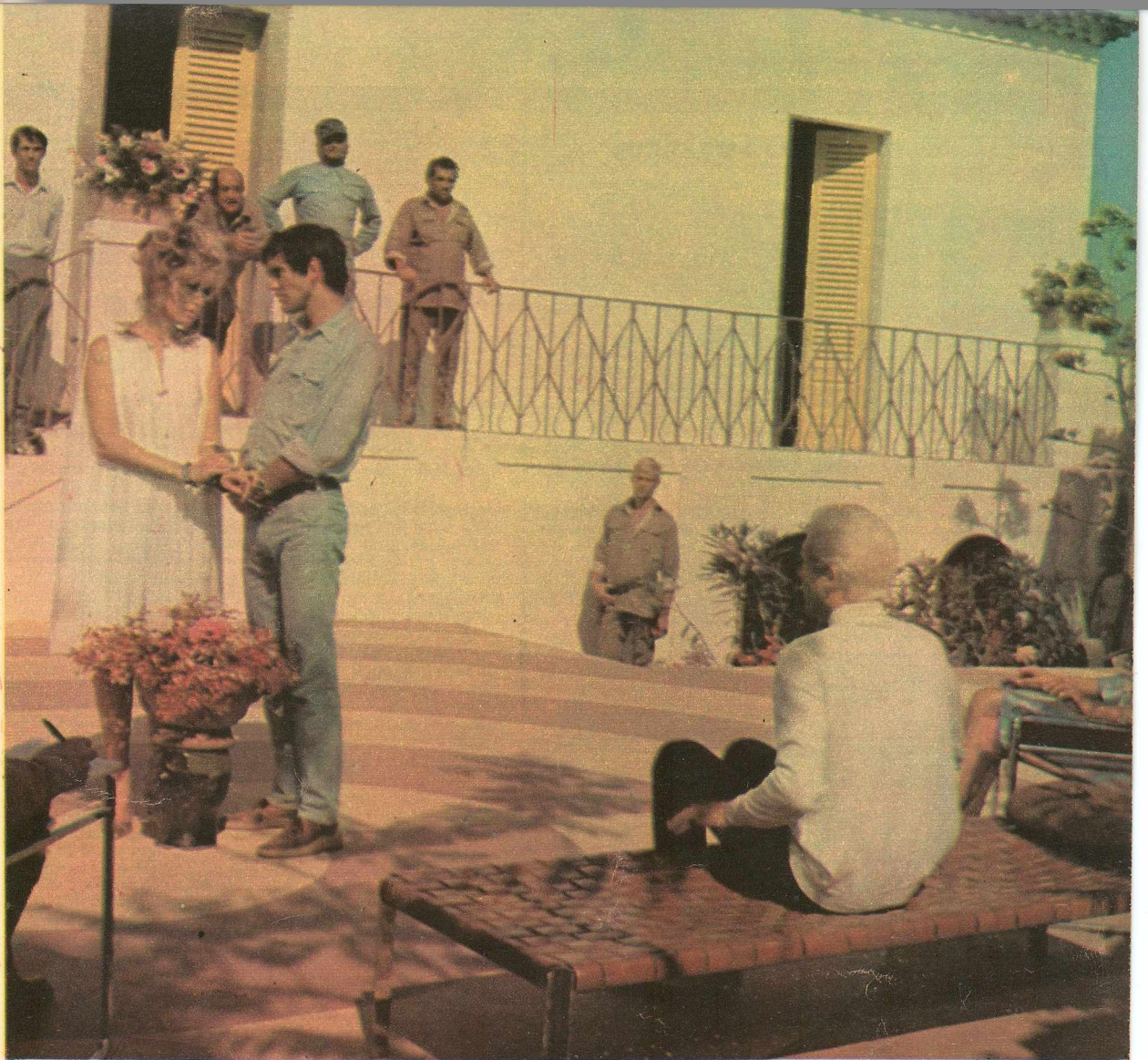
atît de trist să asculți discursul domnului Mateotti (ministro dello spettacolo) la Sorrento, adevărată amenințare la adresa cinematografului care nu-și propune să fie, în primul rînd, un divertisment.

Îmbucurătoare, cu adevărat, este doar pofta de lucru a cineaștilor. Fie că sînt pe platouri, fie că sînt pe tușă, regizorii — aparținînd tuturor generațiilor — nu se plîng de lipsă de elan și de proiecte. Cu banii o duc mai prost, dar planuri au berechet. Unele se și înfăptuiesc. Visconti abia a părăsit Venetia, după ce a dat un alt chip cărții lui Thomas Mann «Moartea la Venetia». Dacă ai norocul să nimeriești peste unul din admiratorii lui fanatici, acesta te va duce neapărat, să vezi cu ochii tăi, în piața San Marco kunde a filmat Conte Luchino cu Silvana Mangano și Dirk Bogarde». Acum pregătește paralel «În căutarea timpului pierdut» și «Anna Karenina». Antonioni duce tratative pentru un alt film ce intenționează să-l realizeze în Statele Unite. De Sica n-a avut timp liber nici cît să zboare pînă în Statele Unite să asiste la premiera filmului său «Florile-soarelui», într-atît este de zorit să termine ecranizarea «Grădina Finzi-Contini» după Georgio Bassani. Cu atît mai mult cu cît, în vreme ce se afla cu întreaga echipă la Ferrara (locul de naștere al scriitorului și locul acțiunii din carte), De Sica a trebuit să înfrunte o întîmplare cu consecințe neplăcute: într-una din zile, un grup de tineri prea teribiliști, prea puțin respectuoși și prea motorizați — toți pe scutere — au năvălit pe platou făcînd harcea-parcea cîteva aparate și cîteva picioare. Dar despre unele din filmele aflate în lucru — mai pe larg, în rîndurile care urmează.

RIMBAUD? PRIMUL ROLING STONES

Nelo Risi (fratele lui Dino Risi) este cunoscut mai ales ca documentarist (în 1960 a dobîndit «Panglica de argint» pentru cel mai bun scurt-metraj al anului). Dar Nelo Risi a fost, mai întîi și mai întîi, medic și poet. Dorul primei meserii și l-a țîstîmpărat într-un fel cu filmul «Ziarul unei schizofrenice», distins și el cu «Globul de aur». Bănuiesc — poate greșesc — că și filmul cu care pornește acum la drum, o evocare a tulburătorului personaj care a fost Rimbaud, este tot un reflex al celeilalte pasiuni părăsitate — poezia. Curios însă, la întîlnirea amicală cu ziaristii —

(Continuare în pag. 18)

Ora Almanahului **F** «Flacăra» '71

Almanahul deceniului și un salt în viitor

An nou, deceniu nou... Prilej de evocare a marilor probleme, înfăptuiri și căutări a zece ani trecuți, prilej de a privi înainte: ce va aduce deceniul care începe? Iată ce și-a propus să realizeze, pentru dv., Almanahul «Flacăra», care se va afla în curînd la chioșcuri.

Din sumar: Zece ani de eforturi și victorii... Ecuția dezvoltării... Ce e nou într-o problemă veche de cînd omul: bătrînețea... Un deceniu de muzică ușoară... Prietenii noștri, actorii de serial... Moda deceniului... Mai «tari» ca în romane: detectivii detectivilor... Eroii sportivi ai deceniului 7... Mama, tata, calculatorul și eu... Două cosmodroame...

Victoriile noastre în imagini.

O carte într-o carte: schițe și povestiri pentru toate guscările și toate vîrstele.

Jocuri, umor, sfaturi pentru toate anotimpurile.

Zeci de planșe color cu cei mai îndrăgiți actori și cîntăreți de muzică ușoară.

Nu uitați: Almanahul «Flacăra», almanahul deceniului!

de Teodor MAZILU

Secretul succeselor

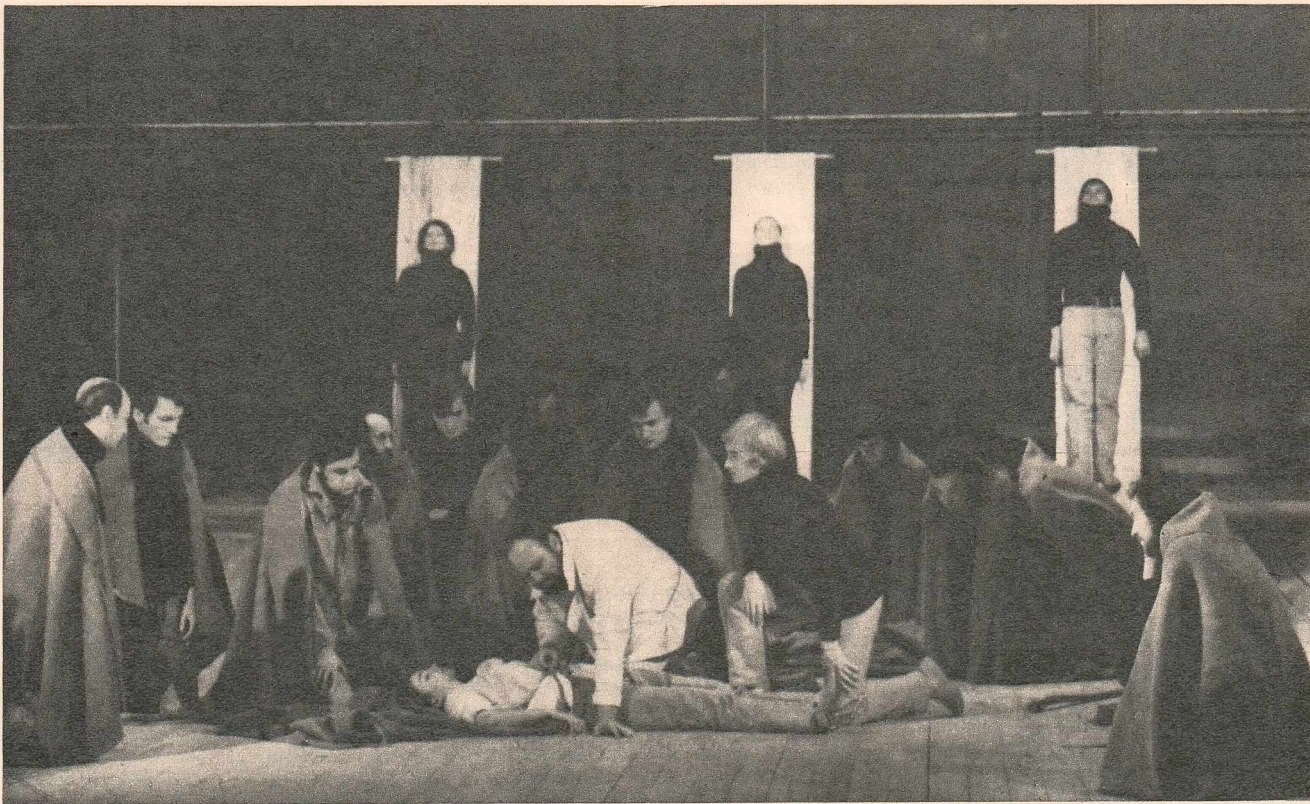
Drumul spre succes e uneori foarte simplu, alteori foarte complicat. X e o taină pentru mine... Mi-a demonstrat, prin întreaga lui viață, zîmbet și apartament, că drumul spre succes e din cale-afară de simplu. Ros de invidie, l-am rugat să-mi explice și mie cum de-a reușit atât de lesne și atât de glorios. Cum gloria aduce — printre alte avantaje — și maniere elegante, X mi-a dat toate explicațiile de rigoare.

— Important e să nu faci o singură prostie. Dacă faci o singură prostie, scapi repede în anonim. Dacă ai călcat o dată în străchini, e foarte bine să nu ațipești, e foarte bine să mai calci o dată strîmb, pînă nu te uită oamenii. Dar, în orice caz, e mai bine să deutezi cu un eșec. Eșecul impresionează mai mult decît o realizare. Realizările se uită, eșecurile însă nu. Eșecurile se asociază cu personalitatea, cu spiritul de inițiativă. Adu-ți aminte de ce prestigiu s-a bucurat acel care a pierdut o partidă cu 7-0!... Prestigiul s-a consolidat cînd același antrenor, la scurt timp, a mai pierdut o partidă cu 6-0, sau așa ceva. Toată lumea a căzut pe gînduri: «Domnilor, cu asta e ceva. Are idei!» Că aceste idei au dus la un dezastru, n-are importanță. Autorul unor eșecuri repetate devine, inevitabil, o personalitate. Cine calcă de multe ori în străchini, pînă la urmă se impune. Totul e să nu dezarmeze.

Ceva dreptate are miraculosul meu prieten. Un regizor care a făcut un singur film prost nu înseamnă nimic. Dar un regizor care a făcut șapte filme proaste, devine, vrînd-nevrînd, cineva. Consecvența în idioțenie se confundă cu focul sacru...

Deci, dacă vrei să calci în străchini, nu vă opriți, insistați, mai calcați o dată, și încă o dată, țineți-o așa, și gloria vă va surîde.

Sanda FAUR

«Regele Lear» — ediția '70, așa cum l-a văzut și urcat pe scenă regizorul Radu Penciulescu.

Cred că nu mă înșel cînd afirm că «Regele Lear» montat de Radu Penciulescu face parte din familia spectacolelor care iscă marile bătălii hernaniste și sfișie lumea teatrului în două, care pot fi desființate sau ridicate în slăvi cu egală convingere și intensitate, fără ca primul să fie neapărat niște conservatori uscați, iar ceilalți niște snobi agresivi. Faptul că Naționalul bucureștean a patronat un asemenea gest «iconoclast», care dinamitează toate formele tradiționale de interpretare ale lui «Lear», mi se pare mai curînd un semn de înțelepciune decît de cutezanță: fiecare epocă — comenta Ian Kott — a avut Lear-ul său, teatrul romantic îl concepea ca pe o melodramă plină de orori și groază, cu decoruri tenebroase și gesturi largi, patetice, teatrul realist-muzeal umplea scena cu o expoziție de fidelă recuzită istorică și declanșa autentice furtuni și ploii, care acopereau glasurile actorilor; se cuvenea deci ca teatrul contemporan să-și spună și el cuvîntul asupra mării tragedii shakespeareane, să o acorde la sensibilitatea și vizualitatea lumii moderne. E ceea ce s-a străduit să facă și Radu Penciulescu, avertizîndu-ne că va desena niște forme ciudate pe textul shakespearean, care vor uimi și vor șoca poate pe unii, dar cred că în direcția aceasta regizorul poate fi complet liniștit: scena nudă, arătîndu-și la vedere peretii zdreliți și reflectoarele, costumatia modernă — chiar cu auzii hippi și detalii din «Vogue» — lipsa totală de machiaj, actorii așteptîndu-și pe o bancă, în fundul scenei, intrarea la replică ori repetîndu-și rolurile în vîzul nostru, înainte de stingerea luminilor, toate acestea fac parte dintr-un limbaj scenic deja familiar nou și care — de fapt — începe să și plictisească cînd se repetă în mai mult de trei spectacole. Nu în aceasta constă noutatea spectacolului lui Radu Penciulescu, deși, sigur, noi nu am văzut încă pe scenă, într-o piesă de Shakespeare, băieți urcați unii în circa altora pentru a sugera niște armate călări sau bătîndu-se îndelung cu ciomege și infruntîndu-se în karate, și nici un Tom Nebunul care — despuat de toate bunurile pămîntești — să joace tot timpul într-un simbolic și sumar costum de baie, și nici un Lear viguros, debordînd de vitalitate, îmbrăcat într-un costum alb colonial și neacceptînd nici o clipă să îmbătrînească, ori o suită regală de tineri beatnici bărboși și cu bluзоanele puse direct pe pieptul gol. Noi nu le-am văzut pe scena noastră, dar le-am zărit parcă prin pozele din revistele străine, în care tineri pletosi se așază pe jos în piețele publice, prin westernuri cu

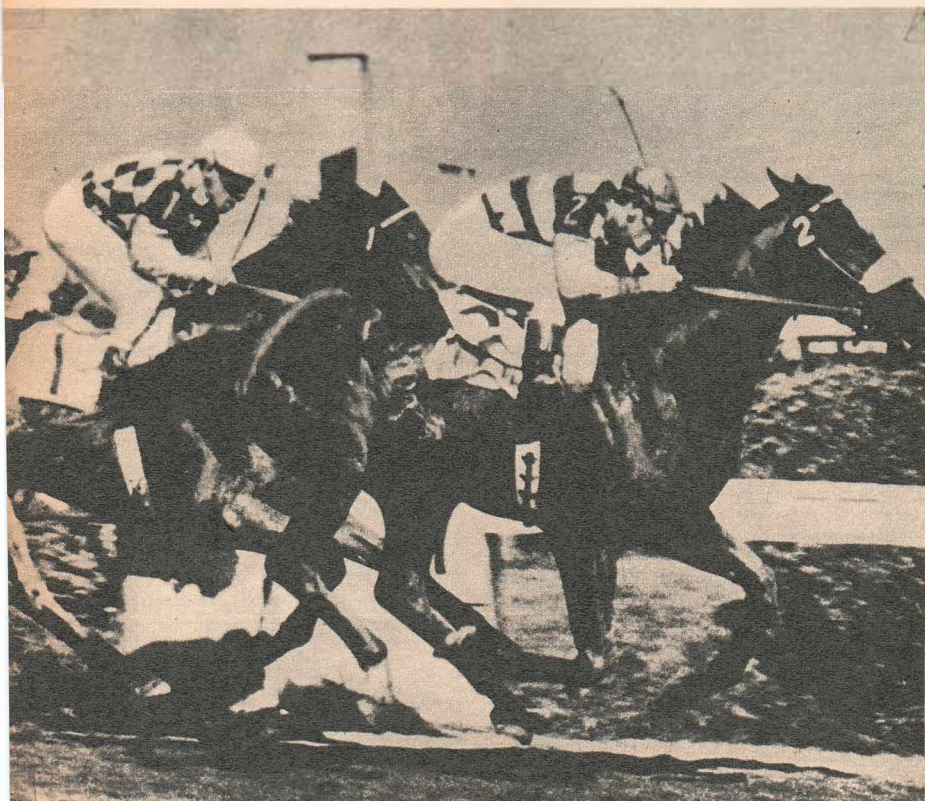
bătăi strașnice ori pe la concertele de muzică ușoară, cînd junii spectatori aplaudă și flueră cu exaltare, ori chiar prin pozele revistelor mai serioase, care comentează spectacolele Living-Theatre-ului, și nu numai ale acestei trupe de fanatici ai teatrului. Nu toate aceste forme, această plastică aparent insolită ce i s-a părut lui Penciulescu că ne-ar putea violenta retina ne-au impresionat în concepția sa asupra lui «Lear», pentru că, așa cum spuneam, nu sînt neapărat și total noi și nici măcar nu amintesc de formele noastre de viață, de vizualitatea lumii în care trăim noi, acum și aici. Ci intenția lui Penciulescu de a despuia marea tragedie shakespeareană de toate straturile de rutină actoricească, de toate fixațiile regizorale ale vechilor montări, de tot ce era praf, mil, rugină, mucava pe umerii acestei capodopere și de a repovesti din nou această istorie de o cruzime și de un tragism aproape insuportabile, unor oameni care au trăit, în deceniile acestui secol, experiența unor istorii de o cruzime și un tragism la fel de insuportabile. Tema «Regelui Lear» — care, tot după Kott, dar și după Penciulescu, este decăderea și prăbușirea lumii — nu ne putea fi înfățișată nouă astăzi precum un basm îmbrăcat în hlamide și recitat cu tremolouri patetice; ca să-l credem, ca să ajungem la esența ideilor sale, la vibrația sa tragică, era necesar acel contact direct, acel fluid al ideii dinspre scenă spre sală, acea spulberare a vechilor artificii și minciuni scenice și stabilirea unui nou pact între actor și spectator, a unei convenții cinstit mărturisite: noi, o mină de actori tineri, vom reprezenta pentru dv., cei din sală, așa cum credem noi că îl înțelegem azi pe Shakespeare, niște idei, noi vom juca o tragedie de ieri și totdeauna, așa cum răsună în conștiința și sensibilitatea noastră de azi, noi ne-am întîlnit undeva, pe o aceeași lungime de undă, cu «Lear» și vom reprezenta acest punct de interferență. Actul I, care expune atât de franc ideea de mai sus, este cel mai reușit tocmai prin această franchete a sa, și momentul în care actorii se scoală de pe podea și încep să-și îmbrace, pe rînd, fiecare, ca într-un ritual straniu, peste hainele lor de lucru, cite o pelerină din plastic alb, momentul acesta în care scena se metamorfozează într-un soi de templu în care începe să se officieze magia jocului este printre cele mai reușite ale spectacolului. Nu ne-a deranjat de loc faptul că Lear are vîrsta fiicelor sale, că credinciosul Kent se travestește (în așa fel încît nu e recunoscut de nimeni) doar întorcîndu-și haina pe dos, că Glou-

cester — distincția întruchipată — e îmbrăcat ca lordul Swandon, arbitrul actualii elegante londoneze; am acceptat toate aceste convenții, am acceptat jocul propus de Penciulescu. Pînă la un moment dat; pînă atunci cînd regizorul, după ce a pulverizat vechile ticuri scenice, a căzut în plasa noilor ticuri teatrale, cînd s-a lăsat sedus de toate modele scenice la zi și a făcut din ele un scop în sine, cînd a invadat spectacolul cu violență, cu obsesii erotice, cu trupuri goale, cu bătăi înrîncenate, cu aluzii incestuoase. Sub avalanșa aceasta ametoare de gesturi violente și sonorități asurzitoare, sub plastica aceasta «de șoc», textul shakespearean s-a sufocat, replicile strălucite s-au pierdut, actorii nu se mai aud, vibrația tragică s-a stins și înșeși personajele și-au topit conturul în magma revărsată a spectacolului.

În mod paradoxal, acest spectacol de mari partituri solistice nu-ți lasă în minte vreo creație actoricească, deși Lear-ul '70 se numește George Constantin, Bufonul e Rauțchi, iar Gloucester — Cozorici, deși fiicele lui Lear sînt Silvia Popovici, Eliza Ploeanu și Valeria Seciu, și distribuția este, aproape în întregime, de primă mînă. Și mai curînd reții parcă plastica finală, să zicem, cu cei trei morți — Goneril, Regan și Edmund — țintuiți, în verticală, pe sicrie, precum niște mumii egiptene, decît marea scenă antologică a lui Lear rătăcind în furtună sau cea în care orbul Gloucester este condus spre stîncile primejdioase de Tom Nebunul. Sigur, George Constantin poate servi cu har și cea mai năstrușnică idee regizorală, și o tace și aici, în slujba unui Lear clocotitor dar fără măreție tragică și monumentalitate, ce i-ar fi plăcut, poate, shakespeareologului polonez, care vedea în bătrînul rege un erou naiv și grotesc (pentru că în teatrul modern — spunea el — locul tragismului a fost luat de grotesc, acesta dovedindu-se mai nemilos decît tragedia). Și dacă am făcut eforturi zadarnice pentru a înțelege nebuniile înțelepte rostite, excesiv de alb și cumplit de răgușit, de Bufonul lui Rauțchi, dacă am prețuit mult sobrietatea și finețea interpretării lui Cozorici și, mai ales, jocul alcătuit de Silvia Popovici din efluvii de răutate paroxistică, dacă ne-au plăcut și Costel Constantin, și Traian Stănescu, și Ovidiu Iuliu Moldovan, și St. Velnicu, spectacolul — cu frumusețile și păcatele sale — nu este al lor, ci rămîne al regizorului care a trăi și însuflețit, pe rînd, toate rolurile mai mari sau mai mici ale lui «Lear». Ceea ce rămîne, totuși, o performanță...

COSA NOSTRA

de I. CIOARĂ

Controlul Mafiei s-a extins pînă și asupra unui domeniu unde nu te-ar duce gîndul — acela al sportului. Este vorba îndeosebi de aranjamentele în legătură cu pariurile și coruperea unor sportivi prin mituire sau amenințări. Este știut, de pildă, că Al. Capone, care a deținut capul de afiș al vieții criminale a anilor '20, și-a clădit o bună parte a averii pe hipodromurile americane. Dar să venim mai aproape. Cu doar cîteva luni în urmă, titluri enorme anunțau în presa americană descoperirea unei afaceri de corupție în care erau implicați atît pariuri și organizatori de pariuri cît și fotbaliști renumiți din Statele Unite. Înregistrarea convorbirilor telefonice ale unui cunoscut parior din Birmingham, Donald Dawson, a pus în evidență faptul că acesta se afla în legătură cu fotbaliști cunoscuți ca Len Dawson de la «Kansas City Chiefs», Namath de la «Jet Star», Karl Swectan de la «Los Angeles Ram» și Bill Manson de la «Detroit Lion», Pete Lammons de la «New York Jets» etc. S-a descoperit totodată că Lammons vizita cu regularitate apartamentul unui mafiot newyorkez, unde se puneau la cale pariuri. Cam în aceeași vreme jucătorul american de baseball Denny McLain era convocat în fața unui judecător pentru «activitatea sa în domeniul pariurilor» care, potrivit agenției U.P.I., «ar putea constitui unul dintre cele mai mari scandaluri din baseballul american din ultima jumătate de secol».

Relevînd același fapt, al controlării de către Mafia a curselor de cai, meciurilor de baschet, fotbal și baseball, revista «Saturday Evening Post» arăta că prețul pentru «tratarea» cu un campion este de la cinci la zece mii dolari, sumă în schimbul căreia jucătorul părăsește terenul, se prefăce bolnav sau ajută în mod abil echipa adversă.

«Canarul care a cîntat» — cum plastic s-a exprimat ziaristul Peter Maas, ce i-a redactat «memoriile» — este Joe Valachi, primul membru al Cosei Nostra care, depunînd mărturie în fața Comisiei senatoriale pentru cercetarea activităților criminale, a încălcat «legămîntul tăcerii». Abia însă după ce, aflîndu-se în închisoare pentru trafic de stupefiante, și-a dat seama — datorită «săru-

tului morții» ce i-a fost dat de un șef mafiot cu care împărțea celula — că este bănuț de trădare... Destăinuiriile sale — în schimbul asigurării protecției asupra vieții sale — au fost apreciate la vremea respectivă, în 1963, ca de-a dreptul senzaționale, pentru că, pe de o parte au constituit prima recunoaștere a existenței tenebroasei organizații, scoțînd crima organizată din domeniul ficțiunii, iar

«Dacă lucrurile vor continua să se desfășoare tot astfel, nu peste mulți ani — opt, zece maximum — președintele Statelor Unite va fi ales de către lumea crimei organizate...» Afirmăția, la prima vedere mai mult decît șocantă, de-a dreptul deconcertantă, este, probabil, exagerată. Fără a-și pierde însă caracterul de strigăt de alarmă. Grav, pentru că a fost lansat de un cunoscutor al acelei componente a lui «american way of life» pe care o constituie amplele activități criminale (Ralph Salerno, fost înalt funcționar al poliției metropolitane newyorkeze, devenit prim-consilier al Comisiei constituite de parlamentul statului New York pentru studierea criminalității și autor al lucrării «Confederația crimei, istoria inedită a celei mai prospere industrii a Americii») Grav strigăt de alarmă, pentru că a fost întărit de opinia-avertisment a dr. Milton Eisenhower,

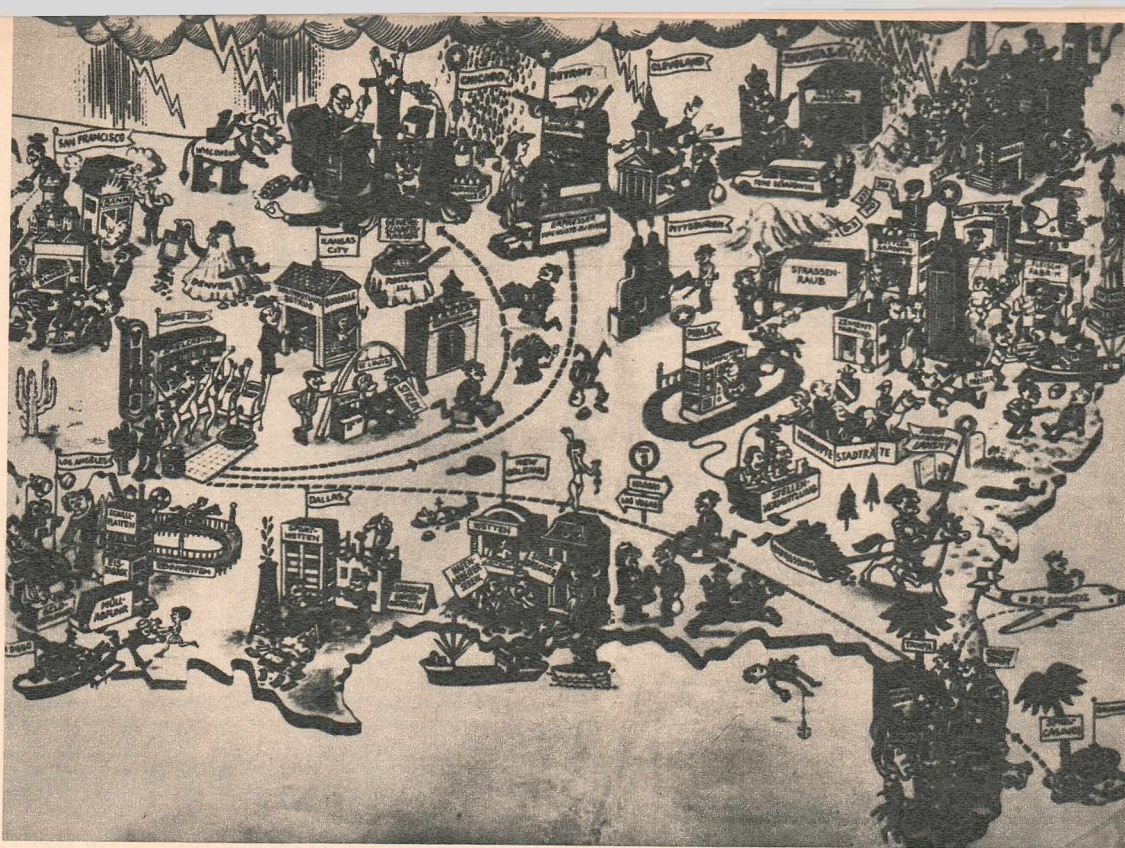
președintele Comisiei pentru cercetarea criminalității din S.U.A., care a subliniat la rîndu-i că acest adevărat flagel reprezintă «un pericol pentru viitorul țării». Grav strigăt de alarmă, atestat, în ultimă instanță, de ofensiva declanșată de însuși președintele S.U.A., de la instalarea sa la Casa Albă, împotriva criminalității în general și a crimei organizate în special. Căci nu e într-adevăr de neglijat faptul că, în deceniul care se încheie, criminalitatea a crescut în Statele Unite cu 148%, potrivit raportului anual al Biroului Federal de Investigații. Cel mai primejdios aspect al fenomenului îl prezintă însă activitatea acelei părți a lumii interlope constituite în «sindicatul crimei». Pentru că «delincvența organizată» care și-a început activitatea cu contrabanda de băuturi alcoolice a devenit azi cea mai rentabilă «întreprindere» din S.U.A. — acumulînd de pe urma jocurilor de noroc și a pariurilor ilegale, a împrumuturilor cu camătă, a caselor de toleranță și a traficului cu stupefiante sume uriașe, reinvestite în firme «legale», specializate în vînzări și cumpărări de automobile, în societăți de credit sau case de pompe funebre. «Crima organizată» a devenit totodată și o puternică forță, capabilă să corupă și să domine syndicate, administrații și poliții locale, și chiar politicieni influenți.

Deși înregimentînd sub stindardul fărădelegilor sale americani de diverse naționalități, «sindicatul crimei» a ajuns să se confunde, pentru cetățeanul de pe stradă, ca și pentru autorități, cu organizația cunoscută sub denumirea de «Cosa Nostra» sau «Mafia americană», nu numai pentru că majoritatea membrilor acesteia sînt de origine italiană, membri ai Mafiei siciliene emigrați în S.U.A. cu ani și ani în urmă, sau descendenți ai acestora, dar și deoarece «Cosa Nostra» constituie, în ultimă instanță, cum menționa același Salerno, «nucleul de diamant» — cel mai influent și mai organizat dintre «sindicatul» crimei. La sinistra falșă pe care și-a cucerit-o au contribuit și activitatea sa tenebroasă, bazată pe transplantarea dincolo de Atlantic a acelei teribile «omerta» siciliene (legămîntul tăcerii), și vasta rețea de complicități, faptul că atît corupția cît și încorsetarea autorităților într-o serie de canoane ale legislației americane au făcut, ani și decenii la rînd, aproape imposibile nu atît arestarea, cît mai ales dovedirea vinovăției și condamnarea membrilor Cosei Nostra. Iată de ce s-a ajuns să se spună: «Mafia este ca Dumnezeu; toată lumea șușotește, dar nimeni n-a văzut-o». Lovitura de șoc — atît pentru «Cosa Nostra» cît și pentru omul de pe stradă — a constituit-o mărturisirea completă a lui Joseph Valachi, care timp de peste trei decenii a luat parte la episoade dintre cele mai sinistre ale «activității» acestei organizații, s-a aflat în preajma unor căpetenii de prim ordin. O breșă — esențială — fiind deschisă, au urmat altele, concretizate în măsuri adoptate de autoritățile federale — o adevărată «ofensivă antimafia», cum a fost denumită în capitala americană. 21 de «comandouri de incoruptibili» ai F.B.I. avînd la dispoziție un buget de 60 milioane dolari, au fost aruncați în luptă împotriva celor 24 «familii» ale «Cosei Nostra», care cuprind aproape 5 000 «soldați» și dispun de fonduri care întrec cifrele de afaceri ale cîtorva dintre cele mai mari firme americane luate la un loc... Poate de aceea se relatează că una din căpeteniile acestui gang organizat, referindu-se la acțiunile îndreptate împotriva organizației sale criminale, a ridicat din umeri a indiferență, spunînd: «Nixon nu este primul care a vrut să ne zdrobească și nu va fi nici ultimul». Un lucru este cert, totuși: deși Cosa Nostra rămîne o afacere prosperă, dintr-un anumit punct de vedere ea nu va mai fi niciodată ceea ce a fost. «O mare parte a forței ei — sublinia ziaristul Peter Maas, care a redactat «memoriile» lui Valachi — depindea de caracterul ei secret. Datorită acestei mistici a secretului, care durase atîta ani, era considerată atotputernică...» Acum această mistică a fost zdruncinată pentru totdeauna. Și o dată cu ea, însăși «Cosa Nostra». Făcînd-o vulnerabilă.

pe de altă parte au proiectat un puternic fascicul de lumină asupra structurii înterne a acesteia, despre care nu se știa

nimic pînă atunci. S-a aflat astfel că este organizată pe principii paramilitare, cei 3 000-5 000 «soldați» ai săi fiind împărțiți în circa 24 «familii», pe regiuni (doar Miami sau Las Vegas sînt «deschise» tuturor); fiecare «boss» ce conduce din umbră o «familie» are unul sau mai mulți «locotenenți» care acționează direct. Există, se pare, și un «capo di tutti i capi» a cărui succesiune, în caz de «dispariție» — din cauza rivalităților sau de... moarte naturală, căci altfel «treburile» pot fi conduse și de dincolo de grății, cum a dovedit-o Vito Genovese — este rezolvată de așa-zisa «Comisie națională» a Cosei Nostra. După moartea în închisoare a lui Genovese, actualul «șef suprem» este — potrivit afirmațiilor F.B.I. — Carlo Gambino, care a fost recent arestat sub acuzația de «conspirație» în vederea jefuirii unui camion blindat ce transporta șase milioane dolari. În cazul că va fi dovedit vinovat, va fi pasibil de... cinci ani închisoare și o amendă de 5 000 dolari...

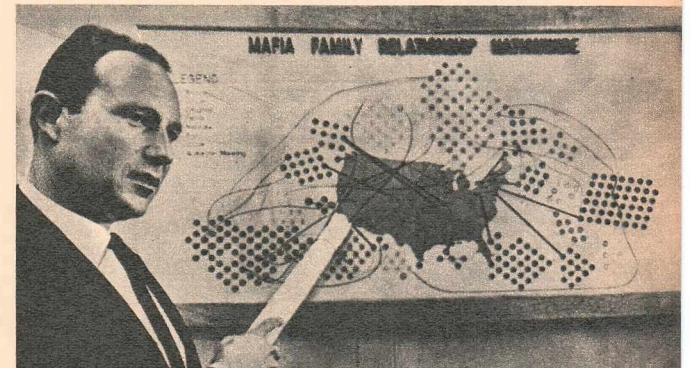
De la dezvăluirile lui Valachi, care au constituit, în esență, deconspirarea întregii rețele a Mafiei din S.U.A., au trebuit să treacă totuși mulți ani pînă la declanșarea unei cît de cît serioase ofensive împotriva acestui cancer de pe trupul societății americane. Declarînd «război crimei organizate», administrația a adoptat o serie de măsuri concrete — punerea la dispoziția FBI a unui «buget de luptă» de 61 milioane dolari, care a permis mărirea numărului «brigăzilor de incoruptibili» la 21 și înzestrarea acestora, totodată, cu «crema» agenților FBI, ași în mînuirea armelor dar și a dreptului, ai Biroului pentru stupefiante, ai vămilor; elaborarea unei legi valabile, e adevărat, doar pentru districtul Columbia, dar avînd forță de exemplu, care să facă posibilă, contrar prevederilor de pînă acum, detențiunea preventivă mai îndelungată pentru indivizii considerați periculoși; descinderile la domiciliile acestora fără a-i anunța dinainte; interceptarea convorbirilor lor telefonice. Și, după procesul de la Trenton, principala operațiune a constituit-o arestarea mai multor căpetenii ale crimei organizate la New York, deschiderea la Chicago a unei anchete în scopul descoperirii firmelor aflate sub controlul Cosei Nostra etc. De aci însă pînă la a lichida acest flagel mai este într-adevăr cale lungă și de loc ușoară...

Cînd unii afirmă, referindu-se la căpeteniile Cosei Nostra, că «gangsterul modern nu mai e hoțul sau șeful unei bande ce se dedă la asasinat, la jafuri», și că «adevăratul gangster de azi e în esență un om de afaceri» asemeni unui «P.D.G.» (Președinte Director-General) al unei mari companii, nu exagerază cîtuși de puțin. Căci «sindicatul gangsterilor» s-a transformat în «cea mai fructuoasă întreprindere de afaceri a Americii». După aprecierile oficialităților americane, cifra de afaceri a Cosei Nostra este de aproximativ 50 miliarde dolari — peste 4 % din valoarea produsului național brut sau, altă comparație, cît cifra de afaceri a companiilor «General Motors», «Standard Oil», «Ford», «Chrysler», «I.B.M.» luate la un loc. Pe ce căi este realizată această uriașă sumă? Din traficul de stupefiante (circa 500 milioane dolari), de pe urma șantajelor, a caselor de joc ilegale și a «protejării» celor legale (un miliard dolari), de pe urma prostituției, a tot felul de «automate» de distribuție și loterii etc. Dar și de pe urma sumelor investite în diferite afaceri «legale», care în plus aduc după sine și aspectul de onorabilitate (desenul alăturat, reprodus din revista vest-germană «Der Stern», redă elocvent sursele de îmbogățire a «Cosei Nostra»). Desigur, nu totdeauna această pătrundere în lumea de afaceri se petrece lîn. Se citează, de pildă, următorul caz: doi cunoscuți mafioți, Jerry și Jene Cateña, au hotărît să se introducă într-un domeniu «curat» — al detergenților. După ce au răspîndit mai întii, cu ajutorul unor «vînzători» ambulanti, produsul pe care au început să-l fabrică, au găsit că e mai bine dacă l-ar desface prin intermediul unei rețele de supermarketuri: A.P. Însă proprietarii acestora și-au dat seama că se compromit desfăcînd un produs de proastă calitate. Riposta celor doi mafioți a fost promptă: «li vom zdrobi». Drept care mai întii a luat foc un supermarket la Yonkers, în apropiere de New York, apoi, peste o lună, un altul la Pekskill, urmat de altele, în magazine din Manhattan și Bronx. La scurtă vreme a fost asasinat șeful unui supermarket din Brooklyn, James Walsh, ca și cel al filialei din Bronx a firmei A.P.

Publicistul Charles Gurtzner arată că în prezent transporturile aeriene, navale, companiile petroliere («sînt numai cîteva din domeniile în care Mafia americană acționează sub firme legal înregistrate la fisc») și că se încearcă introducerea de reprezentanți în marile companii petroliere din Alaska.

De asemenea, într-o cuvîntare rostită în fața unui grup de oameni de afaceri ministrul justiției, John Mitchell, a dezvăluit că trustul crimei a ajuns să controleze unul din cele mai mari aeroporturi ale țării (s-a dedus că e vorba de aeroportul «Kennedy» din New York). Nu numai că un mic sindicat a devenit cel mai mare de pe aeroport și s-a dovedit că este controlat de indivizi care au legături cu Mafia, dar și o mică firmă de transporturi rutiere s-a transformat peste noapte într-o mare societate, operațiunile și valoarea acțiunilor crescînd cu 750 % în numai cinci ani. Ba chiar sindicatul crimei s-a infiltrat pînă și în această fortăreață care este Wall-Streetul — o «agenție de plasare» controlată de Cosa Nostra reușind să-i introducă oamenii printre agenții de schimburi de la Bursă.

...Dar nu toate profiturile acumulate de «trustul crimei» sînt reinvestite. Ce rămîne, se depune la «loc sigur». Pînă acum se obișnuia ca banii să fie depuși în conturi fictive, la bănci elvețiene. Nu direct, ci pe căi ocolite — îndeosebi via Nassau (insulele Bahamas), unde băncile elvețiene au filiale. De aceasta se pare că se ocupa pînă de curînd un anume Meyer Lansky (o dovadă concretă că gangul crimei nu e constituit numai din italieni) care primea de la «curieri speciali» serviete cu cite 100 000 dolari, îndreptîndu-i apoi către acele bănci care au în Consiliile de administrație «prieteni» ai Cosei Nostra. Am folosit mai înainte timpul trecut din două motive: primul, pentru că nu demult Lansky a fost arestat, în luxosul său apartament din Miami — nu pentru participarea la asasinarea unui alt boss, newyorkez, Anastasia, ci pentru deținerea de stupefiante; al doilea, pentru că prin o foarte recentă convenție — făcînd parte din multilaterală ofensivă antimafia — Statele Unite au reușit să determine Elveția să treacă peste prevederile legii federale din 8 noiembrie 1934 cu privire la «Secretul bancar» în cazul că se dovedește că deținătorul unui cont cifrat «lucrează pentru crima organizată»...

«F.B.I. este antiitalian»... Sub acest slogan, seri întregi de-a lungul lunii iunie au fost postate pichete în fața sediului central al Biroului Federal de Investigații, de la întretăierea străzii 69 cu Third Avenue, iar în ultima zi a aceleiași luni zeci și zeci de mii de newyorkezi de origine italiană s-au adunat în jurul statuii lui Cristofor Columb din piața cu același nume pentru a protesta împotriva «persecutării și defăimării» la care sînt supuși italo-americanii de către autoritățile polițieneste, care vād în fiecare din ei un posibil criminal... În fapt, întreaga «operațiune» — organizată și condusă de «Jo» (Joseph) Co-

lombo, una din căpeteniile Mafiei newyorkeze și șeful uneia din cele cinci «familii» principale ale Cosei Nostra, în semn de protest față de anchetarea sa și a altor exponenți de frunte ai acestei organizații gangsterești — era menită să fie un răspuns la ofensiva de amploare declanșată de autorități împotriva «crimei organizate». De ce a fost imprimată acestor manifestări o tentă demagogică, de incitare a «sentimentelor naționale» ale italo-americanilor e lesne de înțeles. «Cosa Nostra» (în traducere: cauza noastră) — care domină gangurile crimei din Statele Unite — este formată în momentul de față din

americani de origine italiană, descendenți ai celor care, venind din Sicilia în S.U.A. cu decenii în urmă, au găsit în rîndul comunității italiene ce se stabilise deja pe pămîntul american, aceleași condiții de mizerie și teamă față de cei puternici, care duseseră și în Sicilia la ridicarea violenței la rang de lege supremă. În acest climat, prohibiția și transplantarea «omertei» le-a dat posibilitatea de a-și dezvolta și a-și extinde cu repeziune activitățile criminale, pînă la a ajunge temutul «sindicat al crimei organizate», de azi. Care însă, trebuie spus, la început n-a cuprins nici un membru de origine italiană, după cum o

ateastă și această fotografie-document (dreapta, jos) care a imortalizat pe peliculă pe membrii fondatori ai acestui «trust» — la constituirea sa, în 11 noiembrie 1931, la hotelul Franconia din New York — printre care nu s-a aflat nici un italian. Și nici chiar astăzi «Cosa Nostra» nu e formată numai din americani de origine italiană.

Referindu-se la activitatea «crimei organizate», senatorul John McClellan (democrat, din Arkansas), inițiatorul unor legi menite să lărgescă posibilitățile de luptă împotriva acesteia, menționa: «Paralel cu preluarea unor afaceri legale, grupurile criminale pătrund în uniunile sindicale. Controlul instaurat asupra forței de muncă prin acapararea uniunilor sindicale poate împiedica crearea de sindicate în anumite industrii sau dirija într-un anumit sens contractele colective din alte industrii. Această situație înlesnește fraudă din fondurile uniunilor sindicale, șantajul prin amenințarea cu presiuni economice și realizarea de profituri prin manipularea fondurilor de pensii și de asigurări sociale, precum și a contractelor de asigurări sociale... Sînt foarte elocvente, în această lumină, două cazuri mai recente. Unul este cel al fostului președinte al sindicatului muncitorilor din transporturi — James Hoffa — actualmente în închisoare. Este semnificativ că atunci cînd a fost arestat și adus în fața justiției sub acuzația de a fi fraudat fondurile de pensii ale muncitorilor cu un milion de dolari, datorită «legăturilor» sale s-au găsit imediat două milioane (!) cu care să-și poată asigura apărarea. Ceea ce nu i-a ajutat totuși, un al treilea recurs al său fiind respins la mijlocul lui august a.c. de către Curtea de Apel a S.U.A. — rămîind astfel valabilă sentința, pronunțată anul trecut, de condamnare la 13 ani închisoare...

De dată și mai recentă este cazul Yablonski. În alegerile din toamna trecută pentru postul de președinte al sindicatului minerilor, «Jock» (Joseph) Yablonski, activist și unul din liderii U.M.W. timp de aproape trei decenii, a fost declarat învins în favoarea rivalului său, Tony Boyle. Yablonski contestă rezultatul, la Ministerul Muncii, convins că se produsese «iregularități». Dar s-a considerat că dovezile erau insuficiente, indicîndu-se ca neînțelegerile să fie rezolvate pe cale sindicală internă, prin «corecturi voluntare». Cum scria cu ironie amară o publicație vest-germană, «corectura a avut loc în noaptea de Anul nou și a fost radicală: Yablonski (59 ani), soția sa Margaret (57 ani) și fiica lor, Charlotte (25 ani), au fost împușcați» în apartamentul lor din Clarksville — Pennsylvania (foto jos). Abia atunci poliția și-a adus aminte că încă în timpul campaniei sale electorale (foto sus) Yablonski a reclamat amenințări la adresa vieții sale și ulterior a indicat numărul unei mașini care i s-a părut suspectă. Pornindu-se de la aceasta, s-a dat de urma celor trei asasini — care s-au dovedit a fi ucigași plătiți. De cine? «Căutați în interiorul sindicatului» — au spus minerii de rînd. În timpul campaniei sale electorale Yablonski ducea cu el un adevărat «catalog» de acuzații grave la adresa rivalului său — liderul sindical Boyle — și a altora; se arăta acolo, în esență, că au fost delapidați din fondurile sindicale 40 milioane dolari pentru Cadillacuri personale, pensii mai mult decît generoase, posturi foarte larg retribuite date unor membri de familie — dar absolut inutile... Încă de atunci muncitorii care au manifestat simpatie pentru Yablonski au fost intimidăți la mitinguri de bătuși plătiți, iar Yablonski însuși a fost lăsat aproape paralizat de o lovitură de karate la un miting electoral...

Cînd i-a venit răspunsul negativ de la minister la contestarea sa, a vrut să se adreseze justiției. Dar n-a mai apucat...

«Hughie m-a ajutat. El a lăsat orașul pe mîinile noastre...» Hughie este (sau mai corect spus: a fost) primarul orașului Newark — Hugh Addonizio — iar cel care-i pronunța diminutivul de intimitate este unul din «bossii» locali ai «Trustului crimei» — Angelo de Carlo — pe mîinile cărora «Hughie» a lăsat orașul. Cit privește fraza citată, ca și multe altele, cel puțin tot atît de compromițătoare, a putut fi ascultată (redată de banda de magnetofon a FBI, ce a înregistrat respectiva convorbire telefonică) în cadrul unui proces care a avut un ecou tot atît de larg ca și dezvăluirile lui Valachi. Și aceasta nu atît pentru faptul că în fața tribunalului din Trenton a fost evidențiată amploarea aproape de necrezut a «activităților» Cosei Nostra în statul New Jersey, cit pentru că au fost date la iveală legăturile crimei organizate cu cercurile cele mai sus-puse ale vieții politice și publice. Încă în urmă cu cîtăva vreme, William Brennan, procuror-adjunct al statului New Jersey, arătase, în urma unei anchete pe care o întreprinsese, că lumea crimei a pătruns «în aproape toate domeniile vieții» și că «se află în legătură chiar cu aleșii poporului»; dar urmarea a fost... că s-a văzut nevoit să demisioneze. Ancheta întreprinsă însă după incidentele sîngeroase din 1967 și care a

relevară că populația de culoare — care formează aproximativ jumătate din numărul locuitorilor — s-a ridicat împotriva corupției ce căpătase un caracter cvasigeneral (mai multe persoane interogate au folosit aceeași expresie: «la primărie totul este de cumpărat»), s-a soldat cu arestarea și aducerea în fața unui mare juriu a primarului și altor nouă înalți funcționari ai municipipalitătii, precum și a citorva «figuri» de seamă ale Cosei Nostra, între care Anthony Boiaro (Tony Boy). Este adevărat că pînă la sfîrșitul procesului au rămas pe banca acuzaților mai puțini, datorită unor morți mai mult sau mai puțin misterioase, dar după două luni de deliberări și pe baza a 5 000 de pagini de mărturie, Addonizio a fost găsit vinovat de o serie întreagă de delictive grave, între care primirea de uriașe «bașcișuri» (1,4 milioane dolari) în schimbul acceptării unor contracte dubioase cu firme de construcții la fel de dubioase, șantaje, «înțelegeri» manifestată față de tripourile ilegale etc. — fapte care nu numai că l-au dus în dosul grațiilor pe Addonizio (în fotografie), ci au avut și o pondere deosebită în rezultatele recentelor alegeri — pentru prima oară fiind ales la Newark ca primar un inginer de culoare. Mai presus însă de toate acestea au stîrnit vîlvă scandaloasele implicații politice revelate. Din probele acestui proces a reieșit că același De Carlo, despre care se amintea mai sus, a contribuit personal cu multe mii de dolari și a adunat alte mii pentru campania electorală a lui Addonizio din 1962 și, de asemenea, că trei dintre cei mai influenți conducători ai organizației din New Jersey a Partidului democrat au «colaborat» cu conducătorii locali ai Mafiei pentru a-și plasa «oamenii» în administrația orașului. De altfel, în lucrarea cu titlu acuzator «Furtul unei națiuni», Donald Cressey, profesor la Universitatea din California, afirmă că 15 % din fondurile ce servesc la finanțarea campaniilor electorale provin din fondurile acestei Mafii americane. Se menționează, de asemenea, în «cercuri informate», că «cel puțin 25 de senatori sînt gata să voteze tot ce poate servi Cosei Nostra».

sport

de Emanuel VALERIU

SLALOM

O știre publicată în presa de specialitate ne întorimează că la 1 noiembrie echipa de schi alpin a Franței își încheie un prim stadiu de antrenamente pe zăpadă (diminețile) și de pregătire fizică executată după-amiezile. Se dădeau și unele cifre, amuzante pentru cititorul de rînd dar, desigur, extrem de interesante și instructive pentru tehnicieni: se trecuse, la aceeași dată, prin 6 000 de porți de slalom și prin 3 500 de slalom-uriaș.

Aceste date se referă, evident, la componenții echipei franceze reprezentative. Apariția știrii rezumate de noi mi-a adus aminte și de schiul autohton, despre care îmi parvin, mai ales, știri organizatorice de care nu pot fi interesați foarte mulți dar care — probabil — sînt menite să lase impresia unei activități cit de cit concordante cu sezonul rece, așa că peste ele putem trece, pe răspunderea mea, ca și peste obișnuitele semnale de alarmă privind inexistența unor materiale specifice sporturilor de iarnă, în magazinele de... specialitate.

Acum mă gîndesc nu la cei care practică schiul la sfîrșit de săptămînă, la «pleziristi», și care, dacă nu găsesc zăpadă la Predeal ori în platoul Bucegilor, își omoară timpul la o partidă de rummy sau în ritm de dans la cabane, ci la reprezentanții schiului românesc, la performeri.

Ce știu despre ei la această oră?

Destul de puține lucruri. Mi se pare ciudat că, în timp ce la alte discipline — mai cu seamă la fotbal — oficialitatea noastră sportivă este preocupată aproape exclusiv de echipele naționale, la schi nici măcar celor mai buni nu li se asigură cele necesare unui sezon atît de apropiat de ediția olimpică de la Sapporo. Nu emit pretenția ca, așa cum au procedat canadienii (a căror forță în schiul mondial nu mi se pare de loc impresionantă), să mergem în întîmpinarea zăpezii timpurii (cei numiți au venit în Franța și Austria în toamnă, după ce în august schiaseră în Chile!), dar măcar la noi, pe Valea Albă, unde tot din august și pînă acum a existat zăpadă, se putea face măcar antrenament! Pentru așa ceva însă este necesară o preocupare.

A cui anume?

Aci se culeg niște fructe cam amare ale unor «culturi» greșite. De ani de zile oficialitatea mișcării sportive a centralizat (excesiv, după unele păreri cărora mă raliez) o serie de probleme, printre care și cea a calendarului, alături de altele, cum ar fi pregătirea sportivilor din loturile reprezentative (ceea ce a luat de pe umerii cluburilor o mare răspundere și a transformat unele federații în... cluburi), pentru a nu lungi prea mult o listă și așa destul de lungă.

Și atunci se ajunge la situații ca cea din schi, de pildă, cînd, deși există condiții naturale — zăpadă — nu există calendar competițional. Dar de ce nu există unul de antrenament? Pentru că cluburile știu că de lot se ocupă federația.

Cine-i de vină?

În primul rînd este de vină, în cazul schiului, o mentalitate eronată, la nivelul conducerii mișcării sportive de la noi. Se crede că în unele discipline nu avem șanse pe plan mondial și de aceea nu merită să facem eforturi în direcțiile respective (aici intră și ciclismul din păcate, mai ales că nu fabricăm nici biciclete, și motociclismul, și alpinismul, și natația, în mare măsură, și călăria, în care am reprezentat o valoare și am decăzut). Nu este neapărat necesar să mergem prea mult în urmă pentru a dovedi că la caiac-canoe sportivii români și-au cucerit gloria mondială în foarte scurt timp, reamintindu-ne însă că aceste sporturi au fost de-a dreptul «inventate» la noi, cu prilejul olimpiadelor de după 1952, de către niște foarte isteți tovarăși din C.C.F.S. (așa se numea pe-atunci forul sportiv suprem), deoarece la întreceri erau puțini concurenți și tocmai de aceea se puteau obține ușor și medalii! La fel se procedase și cu tirul, cu arcul și cu hocheiul pe iarbă, care — din păcate, zic eu — n-au prins la noi. În schimb, judoul place, deși clasă mondială nu avem încă.

Schiul este pus în discuție și în forul olimpic internațional, fiindcă d-lui președinte A. Brundage nu-i place. Din această cauză, cred, imperfecțiunile noastre în materie de organizare și apreciere devin apropiate de ale unui personaj influent. Și-atunci, dacă tot nu știm cum o să fie cu schiul după Sapporo, ce să ne mai încurcăm?!...

Detest o asemenea mentalitate. Schiul — atît cel alpin cît și cel așa-numit nordic, are suficiente argumente de sănătate și frumusețe ca să-și revendice dreptul la o existență măcar decentă, iar gustul tineretului nostru, în special al celui de la munte, pentru schi se cere satisfăcut. Îmi amintesc cu păreri de rău că, la o analiză a activității olimpice românești de după Mexic și Grenoble, raportul oficial «omisese» participarea României la ediția olimpică de iarnă din 1968, cu toate că acolo fusese obținută, de către boberii, prima medalie pentru sportul nostru la J.O.

Faptul acesta trecut și lipsa de interes prezentă sînt mărturii grăitoare ale tezei expuse — grăitoare dar triste.

● bucurii simple

De ce s-o fi bucurînd atît de mult Renette Dall'au, pe plaja de la Miami? A luat vreun premiu de frumusețe? Nu. A fost angajată să joace într-un film la Hollywood? Nu. A cerut-o în căsătorie regele bretelelor de nailon? Nici. A cîștigat lozul cel mare? Aș! Atunci? Se bucură pur și simplu că e tînără, frumoasă, sănătoasă și că de cîteva zile și-a luat cu succes diploma de juristă.

înțelepții printre noi

● Nimic din ceea ce este omenesc nu-mi este străin — spune antropofagul.

Agatha CHRISTIE

● Unii oameni au aerul că s-au căsătorit numai ca să-și împiedice nevestele să se mărite cu alții.

Jules RENARD

● Închipuți-vă ce tăcere ar domni dacă oamenii n-ar spune decît ceea ce știu!

Karel ČAPEK

● Defectele îți vor rămîne destul de fidele. Cultivă-ți calitățile!

Georges SIMENON

● Din zece persoane care vorbesc de tine, nouă te vorbesc de rău, și adesea singura persoană care te vorbește de bine o face rău.

RIVAROL

● Femeile reușesc în mod magistral să facă utile și cele mai inutile lucruri.

Simone SIGNORET

● Suprema nenorocire este ca teoria să depășească opera.

Leonardo DA VINCI

● Nu dorim ceva fiindcă îl socotim bun, ci dimpotrivă, numim bun ceea ce dorim.

SPINOZZA

● totul pivotează

În clădirea denumită «Palais de la défense» din Paris s-a deschis recent, sub titlul cam criptic, SICOB '70, un salon internațional pentru informații, comunicații și organizarea științifică a întreprinderilor. Printre expozate, multe din ele la stadiul încă de visuri de viitor, a fost remarcat, la standul firmei «Leleu Deshays», și acest mobilier complex destinat secretarelor-dactilografe. Aici totul, de la scaunul prea puțin denumit comod, pînă la suporturile telefoanelor, instalația TV etc., etc., totul pivotează în jurul unor axe, după trebuință, ghidate fiind cu ajutorul butoanelor.

● mister rost, m.p.

Printre regulile multe, felurite și adesea stranie ale bătrînului parlament britanic nu figurează nici o dispoziție — mai sînt și lipsuri, de! — cu privire la mijloacele de transport pe care onorabili domni M.P. (Members of Parliament) au datoria să le folosească atunci cînd vin sau pleacă de la ședințele Camerei Comunelor sau — ceea ce e și mai grav — ale Camerei Lorzilor.

Așa stînd lucrurile, Mister Peter Rost, reprezentînd în Camera Comunelor pe alegătorii din South East Derbyshire, vine la ședințe călare pe un acvascuter cu care spintecă valurile Tamisei. Singura lui grijă e să nu-și stropească, Doamne-fereste, pantalonii cu dungă impecabilă ai costumului negru, pantofii de lac, melonul sau crizantema de la butonieră. Parlamentul britanic acceptă să fi original, dar nu șleampăt.

A

Șa după cum există mai multe chipuri de a vorbi, felurile sînt și tăcerile. Cîteodată e chiar mai de pret tăcerea decît cuvintele, în înțelegerea cu un om; ritmul gîndurilor se orînduiește fără trudă mare și replicile capătă limpezime și puritate. Reflecțiile acestea și altele asemenea au izvorit acum din confruntarea cu fotografiile pe care le am în față și care mă obligă la o evocare cit se poate mai cinstită. În carnet am însemnări puține. Nu din pricini de grabă. Am stat acolo ceasuri întregi. Și m-am uitat. Nu-mi venea să întreb prea multe. Reporterul grijuliu cu amănuntele ar fi fost o stridență neîngăduită. Și de fapt nu era mai nimic de priceput cu mintea. Trebuia să vezi și să pricepi cu deosebire prin ochii sufletului.

Tare greu îmi pot închipui în locul acela o prezență gălăgioasă. Te opresc de la orice fel de larmă (poate fără să știe) ochii mici și albaștri, zîmbetul necutezat parcă și mișcările abia deslușite ale meșterului. Și-apoi, tot ce-l înconjoară este de-o netăgăduită discreție. Nu-ți vine să calci în vîrfuri ca într-o minăstire. Nu, e într-altfel. Simți nevoia să taci într-una și să te bucuri ca și cum te-ar fi învăluit, pe de-a-ntregul, farmecele unui luminiș de pădure.

Presupun că mulți dintre cei care vor parcurge aceste rînduri au auzit de vestitul meșter olar Constantin Colibaba. Se știe că anul trecut i s-a decernat premiul Uniunii artiștilor plastici. Multă lume a aflat că la Expoziția internațională de artă populară (deschisă în 1969 la București cu prilejul primului Festival și concurs internațional de folclor) meșterul din Rădăuți a fost cel mai prețuit. Și, în toamna aceasta, la ediția «Cibinium», dintre toți olarii

sînt rare, după cum am mai spus. Nu, meșterul Colibaba nu se crede «cineva». Seamănă surprinzător de tare cu ceea ce iese din mîinile sale mari, bune și aparent liniștite. Farfuriile și ulcioarele lui sînt albe, iar verdele, cafeniul și galbenul desenelor e estompat și senin ca și zîmbetul stăpînului. Florile, zîmbrul Moldovei ori chipul lui Ștefan Vodă respiră calmul și înțelepciunea, dintordeauna știute, ale oamenilor de pe aceste meleaguri. Un motiv obsedat în arta meșterului, pe care-l poți recunoaște oricînd și oriunde, este cocoșul. Cu penajul și creasta de un verde stîns, înspicat cu galben-alburiu. Nu regăsești nici pe departe, deci, trufașa cîntare a unui cocoș care strigă zorile și vrea să le domine; Constantin Colibaba a închipuit un fel de pasăre măiastră, într-un nimic felurită de frumusețea simplă a arborilor și cerului. Și nicidecum în afara ei.

În Muzeul Hanului domnesc din Suceava există un colț cu ceramică de Rădăuți, alături de care a fost prinsă o fotografie mică a meșterului. Să rămînă, oare, peste ani, singura mărturie de autor? Florin și Marcel — doi nepoți, de la doi feciori ai meșterului — vin în fiecare zi de la școală pe la bunicul lor și stau cu el în atelierul scund, cu roată de olar și cuptor. Am văzut niște ulcele, încă nearsă, care semănau cu modelele: «Sînt făcute de nepoți».

Poate cîntarea cocoșului verde va stăruii mulți ani în auzul și-n mîinile neamului Colibaba. Și cine știe dacă nu în aceeași căsuță de pe Strada Lungă din Rădăuți, unde numărul 8 este o floare pe un blid, țesută de mîna meșterului. În căsuța unde zîmbetul dăliilor te întîmpină de la poartă și de unde vine, aromitor, mirosul de hribi învîrtiți pe jăratice.

▶ Upleți ulcioarele și cîmile cu apă din fîntina în care s-au adunat izvoarele acestui pămînt de unde s-a zămislit și harul frumosului.

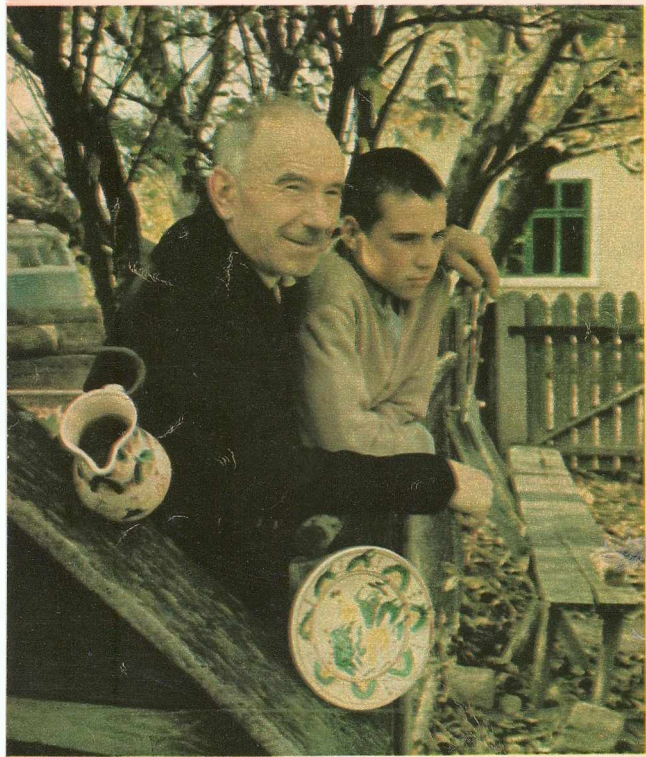
▶ Premiul I la «Cibinium». Adică și acolo. Trofeul nu-i la vedere în casă.

▶ Între crengile din care toamna smulge pe rînd podoabele, cocoșul cu pene verzi și galbene se simte tot între ai săi.

cîntatul cocoșului verde

de Viorica CIORBAGIU
Fotografii de Elena GHERA

▲ Meșterul Constantin Colibaba vorbește și cu nepoții săi prin tăceri. Dar se înțeleg bine și au multe a-și spune.

celor 11 județe participante cu obiecte ceramice, Constantin Colibaba a cucerit iarăși locul I. Abia am așternut pe hîrtie cuvintele «a cucerit» și îmi vine să le șterg numai-decît. Fiindcă sînt atît de nepotrivite cu întreaga făptură a artistului, din care lipsește și cea mai vagă trăsătură de cuceritor, în sensul de a se «bate» pentru ceva. Și totuși, noroc de puțința sensurilor cuvîntului. Pentru că nu numai artiștii, cei ce vor cu tot dinadinsul, pot cuceri inimile oamenilor...

Meșterul Constantin Colibaba a atins notorietatea acum, la 70 de ani. După ce toată viața lui a stat aplecat peste roata olarului, în căsuța (veche de peste 100 de ani) în care au dat forme lutului și tatăl său, și tatăl tatălui său. S-ar putea spune că artistul din Rădăuți a ajuns o vedetă răsfățată, de care se interesează foarte multă lume. Să-i schimbe oare, această faimă, ceva din fire? Am încercat să capăt deslușiri din tăcerea meșterului, fiindcă vorbele-i

de G. DIMISIANU

ALEXANDRU PALEOLOGU: SPIRITUL ȘI LITERA

Autorul volumului *Spiritul și litera* își ia toate măsurile pentru a descuraja considerarea sa drept un critic, iar textele sale drept critică propriu-zisă. Înscrie pe copertă un subtitlu avertizant (*Încercări de pseudocritică*), iar în Cuvântul înainte își expune argumentele ce l-ar obliga să se despartă de o tagmă la care privește cu prefăcută umilitate (de fapt cu maliție): „Un critic e un om bine informat, un om care știe foarte multe, iar în principiu știe tot; dispune de autoritate și stăpânește o metodă (am auzit chiar de «metodologie»). El poate săvârși un act magistral care se numește «actul critic»...”

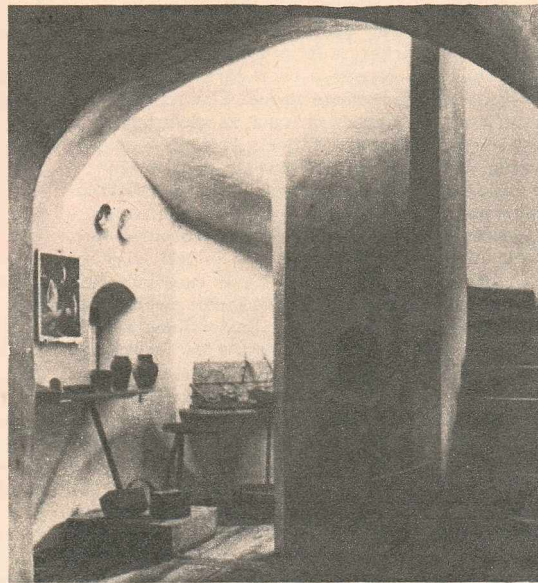
Ce ar rezulta de l-am urma pe autor în «litera» spuselor sale? Că «informația» sa e deficientă și că, lipsit de metodă, cum afirmă că este, s-a resemnat la postura neangajantă a unui impresionism diletant? E de ajuns totuși să străbatem studiul despre *Societatea românească, spiritul politic și teatrul între 1849 și 1878* sau pe acela despre *Frédéric Damé, critic dramatic*, pentru a constata abundența documentației lui Al. Paleologu, caracterul exhaustiv al tratării și, nu mai puțin, abordarea atent sistematică a vastului material, logica strânsă, riguros urmată, a demonstrației.

Deci nu «litera» ci «spiritul» textului ne va permite să definim scrisul lui Al. Paleologu, sensul intim al opțiunii sale pentru tipul de critică (nu avem alt termen!) pe care îl cultivă. Ce îi displace (chiar îl irită) s-a putut deja întrezări: prezumția omniscienței și asumarea infumurată a unor țepene rigori de «metodă», ideea de a adopta față de opere postura unui diagnostician chemat să detecteze maladii ascunse și să prescrie medicamentația, în fine, suficiența și stilul de rutină al criticii profesionalizate, atât de sigură pe sine și pe uneltele sale de mare precizie analitică. Aceasta, critica profesionalizată, profilată ca un oficiu de înregistrare publică și procedind prin constringerea operelor la un fel de examinare medicală, nu intrunește adeviziunea lui Al. Paleologu. În schimb cu ce voluptate vorbește despre spiritul cu totul liber al comentariilor sale critice, despre lectura ca viciu, ce atrage confesarea, textele din *Spiritul și litera* fiind, cum autorul însuși le caracterizează, «confidențele unui maniac care simte nevoia să se întretină cu alții despre lecturile sale».

Într-adevăr, există o critică profesionalizată (sau profesionalistă), cu destui exponenți în actualitatea noastră literară, dintre care însă nu toți sînt și *spirite critice*. Ba chiar mult mai puțin decât ar fi de așteptat. Al. Paleologu nu e critic profesionalist (nici nu o dorește, cum ne încredințează), în schimb, hotărît că este un spirit critic. Să cităm cite ceva din cartea domniei-sale: «produce (teatrul lui Blaga — n.n.) acea profundă comoție regeneratoare, proprie tragediei, și care este efectul numit *catharsis*. Cu geniul comic al lui Caragiale și cu geniul tragic al dramaturgiei lui Blaga, literatura românească realizează la modul cel mai înalt această polaritate pe care o prezintă totdeauna o cultură ce atinge treapta clasică»; «(Importanța literară (nu culturală) a *Insemnărilor zilnice* este cel puțin egală cu a *Criticelor* și este autonomă; valoarea lor e neîmprumutată de la rolul istoric al autorului (deși lucrurile sînt inseparabile și rolul acesta face parte obiectiv din materia cărții)»; «Al. O. Teodoreanu e un artist de a doua instanță, de sursă livrescă, cu o nuanță paseistă și de natură nu orală, cum e — deși cu extremă elaborare — Caragiale, însă discursivă, disertă; risul lui e amuzant și benign, nu nimicitor, și nu are implicația metafizică a marii arte comice. E un artist amabil, nu redutabil». Cine formulează asemenea caracterizări de pregnanță sintetică, implicind raportarea la o scară de valori și aducînd puncte de vedere proprii asupra unor realități literare niciodată privite cu un ochi blazat, fără îndoială că este un critic în accepția deplină, dincolo de caracterul nesistematic al unei activități ce nu aspiră la statutul profesionalismului.

Volumul însumează studii și eseuri care prin obiectul lor indică sfera largă a preocupărilor lui Al. Paleologu. Am numit deja cîteva titluri ale unor studii care pun la contribuție o mare bogăție informativă privind o epocă literară sau activitatea unui scriitor mai puțin cercetat (cele despre teatrul românesc între 1849 și 1878, despre critica teatrală a lui Fr. Damé, sau despre epistolele lui Kogălniceanu ș.a.). Constatăm din lectura acestor pagini că foarte documentatul comentator care e Al. Paleologu nu cade niciodată în arhivistică. Sub condeiul său documentele prind viață, cum se spune, epoca reîtraie colorat și intens, în animate secvențe de peisaj bucureștean, se profilează siluete, chipuri, atitudini omenești. Criticul e un inspirat constructor de portrete, cărora le insuflă trăire epică. Aceste însușiri evocatoare sînt însoțite de un fin umor infuzat cu discreție, răzbătînd la suprafața textului în scurte fulgerări electrizante.

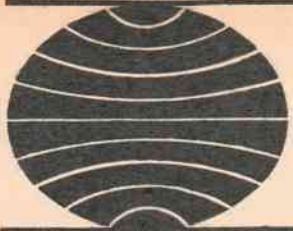
Al. Paleologu e un raționalist și un spirit umanist care își fundamentează crezul literar pe un suport etic. Acceptă orientările noi, căutările moderne, dar le cere să nu golească arta de conținutul uman, de gîndire și emoție. În prelungirea afirmației lui Sartre că orice tehnică trimite la o metafizică, Al. Paleologu constată la rîndul său: «Orice metafizică adevărată duce în mod firesc la o etică». Din această perspectivă respinge noul roman francez văzută ca o orientare fără mesaj uman, meschinizantă și perisabilă: «Se poate paria că un Camus va interesa totdeauna, dar «noul roman», nu». Înțelegem astfel natura pasiunii mărturisite pentru literatura lui Camil Petrescu, preocuparea de opera dramatică a lui Blaga, interesul pe care, în genere, Al. Paleologu îl acordă acelor expresii de artă care se reclamă de la o filozofie, impunînd în forme dramatice adoptarea unei atitudini față de existență. «Cită literatură, atîta viață», proclamă autorul în Cuvîntul introductiv, aceasta fiind una din ideile-deviză ale substanțialei sale cărți.

La «Hanul domnesc» există un colt al lui Constantin Colibaba adică a ceramicii de Rădăuți. Alt semn să nu mai rămînă?!

În atelierul din căsuța veche de peste 100 de ani, meșterul a scos din cuptor «imortele» care așteaptă să plece în lume.

globe-comentar

Dr. N.S. STĂNESCU

O PROBLEMĂ ÎN TREI IPOSTAZE

Trei cifre s-au confruntat, în această săptămână, în fața opiniei publice franceze. Ministerul Muncii, pornind de la definiția după care șomer nu este decât cel care este înscris pe listele de cereri de slujbe, afirmă că în Franța există 56 000 de șomeri tineri. Confederația generală a Muncii din Franța, considerând ca șomer pe oricine solicită o ocupație, ajunge la concluzia că există în momentul de față 170 000 de șomeri tineri. În sfârșit, un grup de experți francezi în probleme de muncă apreciază numărul real al șomerilor tineri ca ridicându-se la 700 000. Nu este intenția rîndurilor de față să aprecieze care dintre cifre reflectă realitatea. Ne propunem să înfățișăm cititorului unele aspecte ale acestei probleme a șomajului juvenil care a căpătat dimensiuni realmente internaționale, confruntînd economia, viața socială și politică a numeroase țări ale lumii contemporane.

Latura economică a fenomenului este ușor de dedus: un număr apreciabil de tineri, ajunși la vîrsta adolescenței, dintr-un motiv sau altul nu mai continuă studiile superioare. Cei care au urmat cursurile unei școli medii profesionale au căpătat o calificare medie care-i face apti să ocupe imediat un loc de muncă și deci să ia parte la viața economică a țării respective. Rămîne problema unui număr apreciabil de tineri care, după absolvirea școlilor medii de cultură generală — licee etc. — nu au o pregătire specializată și se orientează nu către domeniile productive — industrie, agricultură, servicii — ci spre birouri, ținînd să se transforme în funcționari. Capacitatea de absorbție a domeniului administrativ este însă limitată. De aici, îngroșarea rîndurilor șomerilor cu o masă de forță de muncă aptă să producă dar care, din pricina lipsei de formare specializată, este inaptă să fie absorbită în procesul de producție. Economia suportă deci o dublă pierdere: cheltuieli de învățămînt care nu se recuperează și, totodată, absența aportului respectivilor tineri la creșterea venitului național.

Dar neintegrarea tineretului în muncă are și o latură socială de loc neglijabilă. Tentațiile la care este supus respectivul tineret, într-o societate pe care și oficialitățile o numesc de consum, se confruntă brutal cu lipsa de mijloace materiale pentru satisfacerea lor. De aici — conflicte potențiale în societate, conflicte ce tind să orienteze o parte dintre tinerii în cauză într-o direcție total anti-socială, ceea ce complică lucrurile printr-o sporire a delinvenței juvenile, a criminalității, ca și printr-o atracție crescîndă către vagabondaj, consumul de stupefiante etc.

În sfârșit, dar de loc mai puțin însemnat se dovedește a fi, după aprecierile experților guvernamentali, aspectul politic al lăsării unei părți a tineretului în afara procesului de muncă — diferitele mișcări contestatatoare incluzînd o bună parte a acestui tineret care se simte frustrat de un drept și o îndatorire elementară — munca.

Fără îndoială, reflecțiile personale ale fiecărui cititor pot să ducă la convenite concluzii referitoare la acest fenomen. Ne rămîne să amintim că, în cu totul alți termeni și la cu totul alte dimensiuni, problema integrării în muncă se pune și în țara noastră. Iar eforturile de a moderniza școala noastră medie printr-o apropiere a tinerilor de munca practică nu este decât una din dovezile cu cită seriozitate este abordată una din sursele dificultăților încadrării. În același timp ar fi cu totul nejustificat să uităm de mii de locuri de muncă create la noi în fiecare an în industrie și în alte domenii ale economiei naționale și care așteaptă forța proaspătă a noilor generații.

N. POPESCU-BOGDĂNEȘTI

CHINA ÎN LUME

Pentru a doua oară, în mai puțin de o lună — comenta «The New York Times», cu lucidă drămuială, fenomenul — un important aliat al S.U.A. în N.A.T.O. a recunoscut regimul de la Pekin ca «singurul guvern legal al Chinei». Este vorba de Italia, primul dintre implicați fiind Canada. Dacă nu ne-ar fi cunoscute circumstanțele în care își croiește drum procesul firesc al integrării Chinei populare în ansamblul relațiilor internaționale, afirmația «singurul guvern legal» am fi luat-o drept o butadă și am fi reținut doar consemnarea faptului ca atare, anume că țara celei mai numeroase populații de pe glob, a unei civilizații multi-milenare, a unei mari revoluții contemporane — revoluția socialistă generatoare de uriașe transformări sociale — este, pe zi ce trece, tot mai larg recunoscută ca o realitate remarcabilă a lumii contemporane, ca stat fără de care nici una dintre problemele majore ale omenirii nu poate fi soluționată. Dar deoarece comentatorul de la cunoscutul ziar newyorkez, la fel ca alți confrăți de-ai săi din America, pune un accent cu totul particular pe mențiunea din documentele semnate cu R.P. Chineză, la scurte intervale de timp, de Canada și Italia, că guvernul de la Pekin este singurul guvern al Chinei, ne simțim obligați la unele reflecții. Vreme de mai bine de două decenii — faptul se cunoaște — poporul chinez, datorită numeroaselor manevre ale celor cărora nu le era și nu le este agreabil cursul urmat de China după 1949, nu s-a bucurat decât parțial de locul ce de drept i se cuvine în concertul națiunilor, în organisme mondiale. Ca și cum întorcînd muntelui spatele, muntele n-ar exista, multe țări din afara sferei statelor socialiste, fie că s-au lăsat influențate, fie că au privit lucrurile prin optică proprie dar în flagrant dezacord cu bunul-simț, au ignorat neîndoelnică realitate că reprezentanții Chinei sînt nu adunătura de politicieni ratați ce și-au găsit, prin fugă, cuibar în insula Taiwan, ci guvernul popular de la Pekin, că China este țara de dimensiuni continentale în care trăiesc și-și construiesc o viață nouă cele opt sute de milioane de oameni care alcătuiesc poporul chinez. Insuși termenul de «recunoaștere» a Chinei pare bizar față cu o atare evidentă. Timpul a dat verdict în favoarea adevărului istoric. Treptat, tot mai multe țări, între care țări ale lumii a treia, mari state europene cum sînt Franța și Anglia au stabilit cu China populară relații economice și diplomatice. Curentul către o viziune tot mai realistă a situației de pe continentul asiatic și din lume, care conduce la concluzia că în absența Chinei nici o soluție în marile probleme ale contemporaneității nu poate fi luată în considerare ca completă și definitivă, și-a găsit o revelatorie concretizare în finalizarea demersurilor bilaterale ale R.P. Chineze cu Canada și Italia. Despre finalizări similare se vorbește în Austria și Belgia, și este neîndoelnic că procesul va continua.

La O.N.U., pe agenda actualei sesiuni, este înscris și se află în dezbateri punctul intitulat «Restabilirea drepturilor legitime ale Republicii Populare Chineze la Națiunile Unite», punct înscris din inițiativa a 18 state, printre care și România. În favoarea prevederilor acestui punct și-au rostit adeziunea reprezentanții multor state. Și o vor rosti încă alții. Pentru că este în logica lucrurilor ca R.P. Chineză să-și reia locul ce de drept i se cuvine în prestigioasa Organizație a Națiunilor Unite, în organisme O.N.U. China este una singură, iar aceasta — fapt ce nu se mai cere demonstrat — își are guvernul său legal la Pekin.

Dic. BABOIAN

ALTERNATIVA „LUMII ÎN ARME“

Răsfoiesc raportul anual al Institutului de studii strategice din Londra. Rețin, cu stringere de inimă, din documentul intitulat «The Military Balance — 1969-1970», pasajul care cuprinde cifra cheltuielilor globale pentru înarmare în principalele țări ale Europei, Americii de Nord, Asiei și Orientului Mijlociu: 160 miliarde de dolari. Răsfoiesc, cu aceeași înfiorare, cartea lui George Thayer apărută la New York sub titlul: THE WAR BUSINESS (Business-ul războiului); livrările de armament (contra cost sau sub formă de ajutor) sînt evaluate la 59 miliarde dolari — de la 1945 înapoi. În acest interval de timp, numai Statele Unite au vîndut sau livrat pur și simplu armament în valoare de 50 miliarde dolari. Răsfoiesc paginile citorva ziare și reviste occidentale. Mă izbește titlul unui amplu studiu apărut în săptămînalul elvețian «Die Weltwoche» în legătură cu stadiul actual al înarmărilor: LUMEA ÎN ARME.

O lume în arme, o lume dominată de primejdia proliferării fără precedent a armelor de distrugere în masă, iată imaginea sumbră ce se desprinde din limbajul laconic al cifrelor. Faptul că în ultimii șase ani s-au irosit pe planeta noastră 1 000 de miliarde dolari, pentru producția de arme, întreținerea forțelor armate și a bazelor pe teritorii străine este indiciu pregnant al unui pericol virtual ce nu poate fi ignorat. O lume înșesată de armamente clasice și arme nucleare apare ca o lume de coșmar, o lume fără viitor. Este de ajuns să privești cu luciditate lumea contemporană pentru a descoperi încă de pe acum urmele dure-roase ale cursei înarmărilor.

Voluminosul dosar al dezarmării, aflat în atenția actualei sesiuni a Adunării generale a O.N.U., cuprinde, în acest sens, propunerea concretă a țării noastre de a se analiza în cadrul unor dezbateri realmente eficiente «consecințele economice și sociale ale cursei înarmărilor și efectele sale profund dăunătoare asupra păcii și securității». O asemenea analiză, imperios necesară în condițiile date, ar învedera, prin concluziile degajate, urgența măsurilor ce se cer elaborate și aplicate pentru frînarea și lichidarea înarmărilor. Propunerea României, care a găsit de la început un ecou puternic, se alătură altor numeroase sugestii și documente ce cheamă la acțiune sub auspiciile propice ale **DECENIULUI DEZARMĂRII**, inaugurat anul acesta. Majoritatea celor 127 țări care participă la dezbaterile problemei dezarmării la O.N.U. își manifestă insistent dezideratul de a se depăși stadiul negocierilor care, în ultimul sfert de veac, au fost așa cum a arătat delegatul Canadei, marcate de sterilitate. Este timpul acțiunilor concrete, neechivoce. O condiție indispensabilă pentru înfăptuirea unui asemenea deziderat este considerată înlăturarea acelei «discrepanțe îngrijorătoare dintre declarațiile unor state la Națiunile Unite și politica lor în lume», la care se referea, în cuvîntarea rostită la O.N.U., arhiepiscopul Makarios, președintele Republicii Cipru.

Constanța și consecvența cu care țara noastră militează pentru asigurarea unui climat de securitate și cooperare internațională, își găsește expresia în poziția clară, neechivocă, adoptată în problema vitală a dezarmării. «**TREBUIE SĂ SPUNEM CU HOTĂRIRE NOI CURSEI ÎNARMĂRIILOR, NU ARMELOR NUCLEARE!**», a declarat, de la tribuna O.N.U., tovarășul Nicolae Ceaușescu, considerînd aceasta drept o condiție sigură pentru destinderea situației internaționale, pentru salvagardarea păcii.

telex

BELFAST

● «Militarii britanici vor trage în oricine va ține în mînă o bombă sau o piatră» — a anunțat reprezentantul forțelor armate engleze din Belfast. Această amenințare — a subliniat secretarul Asociației pentru apărarea drepturilor civile — nu contribuie cu nimic la restabilirea calmului în Irlanda de Nord, ale cărei probleme nu pot fi rezolvate pe calea unor asemenea presiuni.

BONN

● La Hamburg a avut loc o demonstrație de protest a agriculturilor mici și mijlocii. Situația lor este precară datorită concurenței marilor întreprinderi agricole, a creșterii prețului mărfurilor industriale.

KATMANDU

● Grupurile de hippies au devenit indezirabile în Nepal — unul dintre fostele lor «rairi». Autoritățile au anunțat că tinerii străini ale căror vize au expirat vor fi expulzați, iar vizele existente nu vor mai fi prelungite.

WASHINGTON

● Se extinde «războiul comercial» dintre S.U.A. și Japonia. În timp ce problema importului de textile rămîne nerezolvată, competiția continuă paralel pe piața industriei radioelectronice

BRUXELLES

● Poluarea cu hidrocarburi amenință în primul rînd «marele lac» al Mediteranei — s-a subliniat în cadrul unei întruniri internaționale. Apele ei conțin în prezent peste 1 miliard tone uleiuri minerale, amenințînd cu distrugerea totală a florei și faunei marine.

PARIS

● Nici mijloacele cele mai moderne nu mai pot asigura fluența traficului. Au fost elaborate proiecte de interzicere a accesului automobilelor în centrul Parisului. Acesta ar urma să fie înconjurat de parkinguri gigantice.

COLOMBO

● Guvernul Ceylonului a hotărît extinderea limitei apelor teritoriale de la 6 la 12 mile marine.

MOSCOVA

● Un nou canal, lung de 110 km, traversează Valea Ferganei. Recent inaugurat, canalul Andijan va asigura irigarea unei suprafețe de 140 000 ha — implicit un plus considerabil al producției de bumbac.

Ion FÎNTÎNARU

CONFIRMAREA „OSTPOLITIK“-ului

Aceste rînduri apar la mai puţin de două săptămîni de la alegerile din landul Hessa (8 noiembrie) şi în pragul alegerilor din landul Bavaria (22 noiembrie). În ambele cazuri, este vorba de alegeri parţiale — pentru parlamente regionale. Li s-ar putea deci atribui o importanţă limitată. Cu toate acestea, datorită unui concurs de împrejurări, semnificaţia lor este mult mai mare. Avînd loc la împlinirea unui an de cînd la Bonn s-a constituit guvernul Brandt-Scheel, alegerile provinciale s-au transformat într-un adevărat plebiscit asupra problemelor de politică generală şi asupra vitalităţii coaliţiei partidelor social-democrat şi liber-democrat.

Opoziţia U.C.D.-U.C.S., ca şi alte formaţii politice de dreapta, dezlănţuind o puternică ofensivă împotriva politicii guvernului, urmăreşte să acrediteze părerea că activitatea guvernului a fost deficitară şi că, în consecinţă, acesta ar trebui să demisioneze. Ţinta principală a criticilor opoziţiei este «Ostpolitik»-ul, formula sintetică pentru deschiderea operată de noul guvern în direcţia normalizării relaţiilor, destinderii şi colaborării reciproc avantajoase cu ţările socialiste europene. Este fapt că tocmai în această direcţie a obţinut guvernul unele rezultate incontestabile în cursul primului an de guvernare. A fost încheiat tratatul sovietovest-german de nerecurgere la forţă; recent, a avut loc întîlnirea de la Kronberg — prima vizită a unui ministru de externe sovietic în R.F. a Germaniei; a fost realizat un acord de normalizare a relaţiilor cu Polonia, pornindu-se de la recunoaşterea frontierei Oder-Neisse; sînt semne că va fi în curînd depăşită «pauza de reflecţie» pe care interlocutorii Willy Brandt şi Willi Stoph şi-au luat-o după întîlnirile de la Erfurt şi Kassel; se conturează începerea unor tratative şi cu Cehoslovacia; în ambianţa favorabilă creată de aceste contacte s-a intensificat colaborarea economică dintre R.F. a Germaniei şi ţările socialiste — factor cu repercusiuni pozitive în sfera politicului.

O asemenea orientare, în care poporul german, popoarele Europei sînt vital interesate, nu întruneşte, fireşte, adevăratele adepţilor imobilismului, a forţelor retrograde, a neonaziştilor şi revanşarzilor, care, incontestabil, mai există în R.F. a Germaniei. Dar a maselor de alegători? În această privinţă, rezultatele alegerilor din Hessa sînt, într-o oarecare măsură, concludente. Aşa cum a scris înainte de alegeri ziarul «Le Monde», opoziţia «contează pe faptul că micul partid liberal, slăbit de o sciziune recentă, nu va obţine minimul de 5% din voturi pentru a se menţine în Dieta locală. În acest fel, el se va prăbuşi, antrenînd în cădere cabinetul de coaliţie». Dar P.L.D. a obţinut nu 5, ci 10,1% — rezultat apreciat ca un gir dat «politicii răsăritene» a guvernului Brandt-Scheel şi ca o expresie a vitalităţii coaliţiei, în orice caz, pînă la sfîrşitul mandatului său.

Ce va fi în Bavaria? Nu poate fi ignorat că tocmai în acest land îşi au fieful Strauss şi alţi lideri ai opoziţiei dintre cei mai înverşunaţi în împotrivirea faţă de politica guvernului Brandt. Că, în plus, există o tradiţie a alegerilor provinciale germane ca partidele de guvernămînt să regreseze. Pe de altă parte, se consideră că rezultatele din Hessa vor influenţa alegerile din Bavaria în favoarea coaliţiei. Oricum, însă, rezultatele alegerilor din Hessa — aşa cum observa corespondentul diplomatic al agenţiei D.P.A., W. Karsunky, «au întărit hotărîrea coaliţiei de la Bonn de a-şi continua în mod consecvent paşii spre destindere în politica ei faţă de Răsărit».

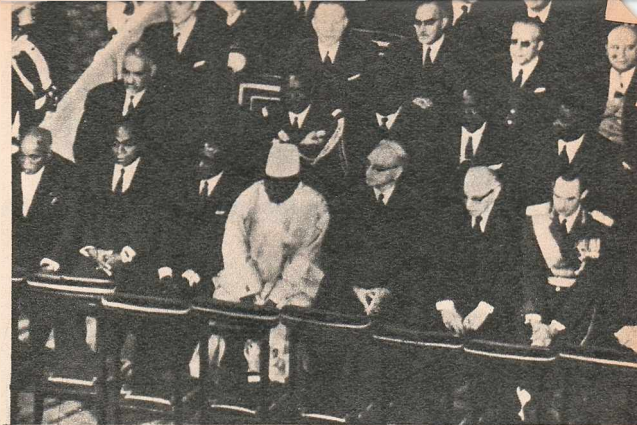
Radu BUDEANU

TOKYO: AGENDĂ ÎNCĂRCATĂ

Cînd Eisaku Sato a primit la «Bunkyo Public Hall» aclamaţiile partizanilor săi liberal-democraţi ce salutau în acest fel alegerea sa ca preşedinte al partidului de guvernămînt şi victoria netă (353 voturi contra 111) asupra adversarului său — de altfel singurul — Takeo Miki (fost ministru de externe), observatorul nu s-au mirat. Totodată, puşini au fost surprinşi cînd Sato, în cadrul conferinţei de presă ce a urmat investirii sale în funcţia de prim-ministru, şi-a subliniat intenţia de a nu opera schimbări în echipa guvernamentală.

Aşadar, Sato îi urmează lui Sato într-un climat al absenţei aproape complete a febrilităţii ce înconjoară în mod normal desemnarea unui prim-ministru. Încercînd să explice «longevitatea» mandatului (Sato este pentru a patra oară ales în fruntea guvernului), «Neue Zürcher Zeitung» afirma că «...este greu de crezut că altul în locul lui Sato ar putea, cel puţin în actuala perioadă, să deţină în bune condiţiuni funcţia de prim-ministru». Dar, «actuala perioadă», la care se referea cotidianul citat, face în primul rînd legătura între ultimii ani, ai boom-ului economic, «recondiţionării» tratatului de securitate japono-american, proiectului, atît de discutat, privind retrocedarea Okinawei, şi etapa următoare — ce se anunţă deosebit de frămîntată pe plan economic şi social. Cu alte cuvinte, re alegerea lui Sato devine mai mult expresia dorinţei unei largi păături a liberal-democraţilor ca, de pe poziţiile unei conduceri stabile şi a unei unităţi de abia în ultima vreme consolidate, politica administraţiei să poată răspunde, în mod concret, agendei de probleme, unele spinoase, ce solicită, în perspectivă, cabinetul. Repurtînd unele succese în abordarea aspectelor de factură economică, dar avînd în faţă o serie de alte imperative, Sato, împreună cu echipa sa guvernamentală neschimbată, pare, mai mult decît o formulă de rutină pentru prezent, o garanţie de eficacitate în viitor.

Care este problematica la care actualul prim-ministru (mandatul său expiră în 1972) trebuie să dea răspunsuri concrete? În primul rînd, crearea unei legături mai ferme între nivelul de trai al populaţiei şi nivelul atîns de «miracolul» economic japonez. Este ştiut că între cifrele de producţie foarte înalte şi situaţia salariilor, între expansiunea economică şi puterea de cumpărare a cetăţeanului mediu s-a săpat unul dintre cele mai spectaculoase hiatusuri înregistrate în rîndul ţărilor industrializate. La acest aspect se adaugă defecţiunile înregistrate în sistemul de impozite, necesitatea practicării unei noi politici agrare, inflaţia în creştere, insuficienţa mijloacelor de transport, în sfîrşit, marea problemă a poluării atmosferei, care a devenit în Japonia capul de afiş al ultimelor acţiuni revendicative. Cu o săptămîină înaintea reinstalării lui Sato, «Japan Times Weekly» nota, pe lista celor mai acute probleme ale ţării, «kamărăciunea cu care este privită în Japonia concluzia dialogului între primul ministru şi preşedintele Nixon în privinţa exportului japonez de textile în S.U.A.». Se ştie că, în cadrul discuţiilor cu preşedintele Nixon la Casa Albă, Eisaku Sato a abordat, printre altele, chestiunea «limitării voluntare» a exportului de textile sintetice şi de lînă cerută de producătorii americani şi permanent evitată de producătorii japonezi. Chiar dacă acordul japono-american va pune capăt, într-un fel sau altul, «războiului textilelor», limpezind astfel un sector al opţiunilor japoneze, în faţa cabinetului Sato rămîn celelalte solicitări.

Un ultim omagiu oficial a fost adus memoriei generalului Charles de Gaulle, la ceremonia care a avut loc în Catedrala Notre Dame din Paris şi la care au fost prezenţi înalte personalităţi franceze, şefi de state, reprezentanţi ai acestora, prim miniştri şi alte personalităţi guvernamentale din peste 80 de ţări ale lumii.

TRIPOLI: OPŢIUNI AFRO-ASIATICE

Cea de-a 9-a sesiune a Consiliului de solidaritate cu popoarele afro-asiatice, ţinută la Tripoli (Libia), şi-a consacrat lucrările examinării unui cerc larg de probleme legate de lupta pentru eliberarea totală de sub dominaţia colonialismului şi neocolonialismului, pentru independenţa naţională, pentru cucerirea dreptului la o dezvoltare suverană deplină. Participanţii la sesiune — reprezentanţi din 69 de ţări ale lumii — au condamnat ferm în rezoluţiile adoptate menţinerea regimurilor coloniale şi rasiste în Africa australă, exprimînd întregul sprijin faţă de lupta popoarelor africane în robote. Ei şi-au reafirmat solidaritatea cu popoarele din Indochina, angajate într-o bătălie crîncenă contra agresiunii americane. Sesizînd pericolele grave pe care le implică situaţia din Orientul Apropiat, sesiunea s-a pronunţat în favoarea unei soluţii echitabile, care să ţină seama de interesele vitale ale popoarelor din regiune şi care să se întemeieze pe rezoluţia Consiliului de Securitate din noiembrie 1967.

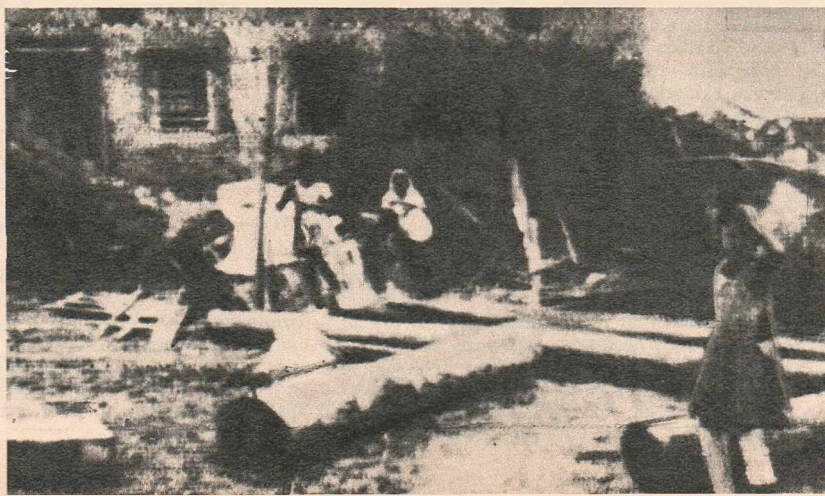
Dezbaterile au scos în evidenţă şi preocuparea participanţilor în legătură cu influenţa negativă pe care o are asupra raporturilor dintre ţări şi popoare împărţirea lumii în blocuri politico-militare opuse. Programul de acţiune în 12 puncte, prezentat sesiunii de secretarul general al Consiliului de solidaritate cu popoarele afro-asiatice, Youssef Sebai, prevede organizarea unei campanii împotriva pactelor militare imperialiste de genul NATO şi SEATO, precum şi convocarea unei conferinţe internaţionale contra bazelor străine şi a pactelor militare.

Evaluînd sprijinul de care se bucură în lume popoarele afro-asiatice, participanţii la conferinţă au relevat importanţa solidarităţii şi ajutorului ţărilor socialiste, necesitatea stringentă a salvagărdării unităţii frontului antiimperialist. În acest context, prezenţa la sesiune a unei delegaţii a Ligii române de prietenie cu popoarele din Asia şi Africa a constituit o expresie a solidarităţii ţării noastre cu lupta popoarelor afro-asiatice pentru libertate şi independenţă naţională, dezvoltare economică, politică şi socială de sine stătătoare. În intervenţia sa, delegaţia română la reuniunea de la Tripoli a cerut ca popoarele vietnameze, laotian şi cambodgian să fie lăsate să-şi hotărască singure calea propriei dezvoltări, ca situaţiei din Orientul Apropiat să i se găsească o soluţie politică bazată pe respectarea intereselor naţionale ale tuturor popoarelor din această zonă, inclusiv ale populaţiei palestiniene. Subliniînd necesitatea lichidării totale a colonialismului, delegaţia română a arătat că ţara noastră condamnă politica rasistă şi apartheidul, practicate de regimurile din Africa de Sud şi Rhodesia, politica de oprimare colonială din Namibia, Angola, Mozambic, Guineea-Bissau.

Experienţa istorică arată că, alături de factorul politic, o mare importanţă în dezvoltarea independentă a tinerelor state îl are şi factorul economic. Din aceste considerente izvorăşte sprijinul pe care România îl acordă acestor state, nu numai pe plan politic şi moral, ci şi material. În cadrul O.N.U. şi a instituţiilor sale specializate, România a avut în acest sens o serie de iniţiative şi acţiuni ce califică şi conferă autoritate politicii externe a ţării noastre, politică în ale cărei coordonate se înscriu şi relaţiile prieteneşti, de sprijin şi colaborare multilaterală cu noile state independente din Asia şi Africa.

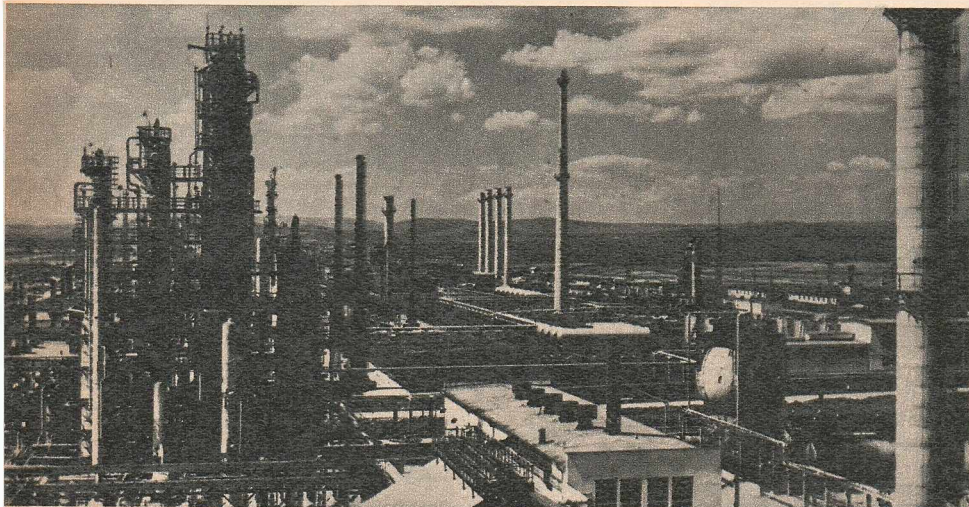
N. POPA

Proportţiile
catastrofalului ciclon
abătut asupra
Pakistanului oriental:
o insulă
dispărută complet
sub ape
(Dubla),
sute de mii
de morţi,
un imens număr
de sinistraţi,
suprafeţe întinse
devastate, uriaşe pagube
materiale.

sapte zile pe pământ

Unul din importante obiective ale industriei bulgare — Uzinele petrochimice de la Burgas.

SOFIA

REALIZĂRI PE FRONT LARG

Correspondență specială de la Gheorghi HRISTOV

Peste câteva săptămâni se va încheia tradiționalul bilanț al realizărilor economice-sociale ale anului. Încă de pe acum, presa bulgară reflectă în cifre și date o seamă de succese obținute pe front larg, în diferite domenii, marcând îndeplinirea, și în unele locuri depășirea, prevederilor planului de stat. Se remarcă faptul că, în proporție de 90 la sută, creșterea venitului național s-a obținut și în acest an pe seama sporirii productivității muncii. În prezent, produsul social global este cu 45 la sută mai mare față de cel din 1965. Anul acesta producția de energie electrică se va ridica la 2 290 kWh pe cap de locuitor. Pentru dezvoltarea bazei electroenergetice a țării s-au alocat, în cadrul planului cincinal, 8 la sută din investițiile capitale pentru expansiunea industrială.

Concomitent cu eforturile pentru darea în exploatare a termocentralelor «Bobov dol» și «Maritza Istoc-3», înaintează lucrările pentru realizarea primei electrocentrale atomice bulgare.

Printre noile obiective date în exploatare în ultimele săptămâni se numără Uzinele chimice din Vidin, specializate în producția de anvelope (1 200 000 bucăți pe an) și fibre poliamidice (13 000 tone de cord și mătase artificială pe an).

La Șantierul naval din Varna, unde au fost lansate până în prezent 500 de vase, producția de azi este de 40 de ori mai mare decât cea din 1950. «Vihren» se numește nava cu cel mai mare tonaj (23 500 tone) lansată aici. La Botevgrad este în curs de extindere și modernizare uzina «Ceavdar», singura producătoare de autobuze din Bulgaria. Peste doi ani, uzina va funcționa cu întreaga sa capacitate. În prezent se produce aici, după o licență vest-germană, un nou tip de caroserie denumită «Sestra».

De curând, noua Uzină petrochimică din Burgas a început să livreze primele «sarje» de cauciuc sintetic, materia primă necesară pentru producția de pneuri la uzinele din Vidin.

După ce a intrat în funcțiune combinatul de metale neferoase «Dimităr Blagoev» de lângă Plovdiv, producția de cositor a țării se apropie acum de 100 000 de tone pe an, iar cea de zinc depășește 73 000 tone.

Unul dintre cele mai grandioase obiective ale cărei baze s-au pus anul acesta se numește «Vodproekt» și prevede transformarea Mariței în fluviu navigabil, în regiunea Plovdivului. Cu ajutorul unui dig în lungime de 3 kilometri se va forma un lac de acumulare care, în afară de faptul că va determina modificări climatice în această zonă cu veri fierbinți, va oferi posibilitatea

amenajării, în împrejurimile orașului-tîrg, a unor plaje moderne, terenuri sportive, parcuri de recreație și tabere pentru camping la dispoziția turiștilor. Un loc important în rîndul acestor realizări pe arie întinsă îl ocupă și construcțiile de locuințe. În 1969 s-au construit 31 385 de apartamente, la care se adaugă acum cele 27 000 de apartamente predate «la cheie» sau aflate în construcție pînă la sfîrșitul anului acesta.

„LOGODNĂ” URMATĂ DE CANONADĂ

Apreciind acordul de cooperare recent încheiat între banca franceză Crédit Lyonnais și cea vest-germană Commerzbank drept începutul unei noi ere în relațiile bancare intereuropene», comentarii nu au fost, se pare, departe de adevăr.

Pînă în prezent băncile vest-europene n-au stabilit între ele decât acorduri de mică anvergură. Este pentru prima dată cînd între bănci din două țări ale Pieței comune are loc o apropiere atît de strînsă — apropiere care situează noua grupare, cu depozite comune de 12 miliarde dolari și o rețea globală de aproape 3 000 agenții, pe locul cinci în ierarhia bancară mondială. Nu este vorba de o «căsătorie», ci, după cum remarca glumeț un reprezentant al lui Crédit Lyonnais, «de o logodnă făcută cu cele mai bune intenții». «Căsătoria» n-a putut fi încheiată deoarece fuziunea celor două instituții nu este legal posibilă, banca franceză aparținînd sectorului naționalizat iar cea vest-germană capitalului privat. Colaborarea va fi însă aproape tot atît de intensă, acordul prevăzînd sprijin reciproc în dome-

niile financiar, tehnic și mai ales comercial, precum și promovarea unei politici comune pe plan mondial ce vizează în primul rînd piețele sud-americană, sud-africană și japoneză.

«Americani au acum concurență europeană în Europa» — remarca «Der Spiegel». Poziția net dominantă a băncilor S.U.A. pe bătrînul continent pare intrucitva periclitată. Cu atît mai mult cu cît comunicatul comun dat publicității după încheierea acordului dintre Crédit Lyonnais și Commerzbank conține o clauză care precizează că «această cooperare nu implică nici o exclusivitate față de alte rețele bancare, rămînînd deschisă și altor parteneri». Dacă, într-adevăr, la noua grupare se vor asocia — după cum se scontează — o bancă italiană de primă mînă și o mare bancă britanică (gest care ar prefigura pe plan financiar intrarea Angliei în Piața comună), concurența europeană va deveni cu atît mai redutabilă.

Primei «lovituri de tun» vest-europene i-a urmat imediat o a doua — de dincolo de Ocean. Chase Manhattan Bank (ca mărime, a treia bancă a Statelor Unite) împreună cu National Westminster Bank (a doua a Angliei), Royal Bank of Canada (prima a Canadei) și Westdeutsche Landesbank Birolentrale (cea mai importantă din R.F.G.) — bănci dominate de capitalul S.U.A. — au constituit în comun două bănci cu sediul la Londra și cu reprezentanțe în 85 de țări. Era așteptată ripostă americană. Ripostă servită cu remarcabilă promptitudine, la nici două săptămîni după semnarea acordului între cele două bănci europene (care, la rîndul său, reprezenta reacția capitalului financiar vest-european la presiunea crescîndă a dominației americane).

Canonada a început. Ostilitățile pot fi considerate deschise. Miza e mare. Luptă va înregistra, după cum se apreciază, noi și nu mai puțin importante lovituri de tun.

Delia ȘTEFAN

SECVENȚE FILIPINEZE

La Manila seismograful vieții politice continuă să înregistreze valori îngrijorătoare. Asasinările politice, nelipsite în decorul social-politic al celor peste 7 000 de insule care formează Arhipelagul Filipinelor au cunoscut în ultimele săptămîni o recrudescență deosebită: 21 pe zi! De data aceasta însă ele au vizat mai ales prieteni, lideri și colaboratori apropiați ai președintelui țării, Ferdinand Marcos, și au fost prezentate de observatorii politici ca «replii ale dreptei opoziționiste».

Ultima «replie» de acest gen a survenit zilele trecute, cînd opoziția l-a redus la tăcere pe deputatul Floro Crisolgo, membru al Partidului Naționalist, care se pronunțase

în parlament pentru «filipinizarea» economiei și revizuirea statutului bazelor militare nord-americane din arhipelag.

Este binecunoscut faptul că economia filipineză se află în proporție covârșitoare în mina capitalului străin. Trusturile S.U.A. controlează în întregime 800 întreprinderi și participă la activitatea altor 400. În legătură cu aceasta, «Manila Times» dezvăluia recent că valoarea proprietăților nord-americane din Filipine se ridică la 600 milioane dolari, exceptînd bazele militare.

Pe de altă parte, costul vieții, potrivit unor date oficiale, a crescut în ultimii ani cu peste 30%, iar 70% din populație are un venit sub 100 dolari anual. În același timp șomajul a atins cifre-record, 28% din forța de muncă citadină fiind inactivă, iar 40% din populația rurală suferind de «foamea de pămînt». Inflația galopantă, analfabetismul, taxele de tot felul, emigrarea masivă în străinătate în căutare de lucru întregesc acest tablou sumbru.

Cît privește viața politică, Filipinele rămîn tributare obligațiilor pe care și le-au asumat prin aderarea la pactul SEATO și prin semnarea altor tratate militare, zonale sau cu S.U.A. În acest sens, ele împărtășesc politica guvernelor reacționare din Asia de Sud-Est, participînd de partea agresorului în conflictele din peninsula indochineză. Un rol însemnat îl au și cele 36 de baze pe care S.U.A. le dețin în arhipelag și a căror importanță pentru nord-americani sporește pe măsură ce se apropie inevitabila retrocedare a Okinawei.

Tocmai de aceea guvernul filipinez, în speranța obținerii unor noi concesiї comerciale, a invitat recent S.U.A. — cu patru ani înaintea expirării acordului Laurel-Langley, în 1974 — la inițierea unor negocieri preliminare privind statutul bazelor militare. La aceasta se referea și ministrul de externe Carlos Romulo cînd, acum cîteva luni, lansa ideea unei «noi ideologii filipineze» și a unei «abordări înnoitoare a relațiilor externe». Cu același prilej el se pronunțase și pentru stabilirea de relații cu toate țările lumii, inclusiv cu țările socialiste. Inițiativa lui a rămas însă fără vreun rezultat concret, fiind considerată la Manila doar un proiect steril.

Dan BULGAR

UN TURNEU DE SUCCES

Aflat în turneu în Cehoslovacia încă din luna aprilie, ansamblul Cercului de stat românesc, după ce a fost oaspetele citorva din cele mai importante centre industriale cehice — Plzen, Brno, Ostrava — stîrnește în prezent interesul amatorilor praghezi ai acestui gen de spectacol, copii și vîrstnici

cronica de trei secunde

FENOMENE STRANII

Mai întîi m-am uitat la această știre ca d-rul Rieux din «Ciuma» la primul șobolan descoperit pe scară. Cu indiferență. Firește, știrea nu avea nimic de șobolan, ci dimpotrivă: prin '63, un doctor s-a înecat în mare, la Baz-sur-Mer, încercînd să salveze de la înec un puști. Trec anii, și deodată vin două știri din aceeași încrengătură ciudată. Era prin septembrie, am tresărit, dar am tăcut: un amator de pescuit submarin suferă sub apă de un rău subit, nu mai apare la suprafață și un doctor de pe mal sare în ajutorul lui și-l aduce pe plajă. Pe patru coloane, în același ziar, era anunțat că: «Daniel Sfronato, 18 ani, și-a pierdut picioarele și un braț salvînd viața unei fetițe aflată pe punctul de a fi strivită de o locomotivă». Am tăcut pentru că — în afară de caracterul lor ciudat — veștile acestea erau prea bune și ne puteau demobiliza de la lupta împotriva rețelilor. Dar nu trece nici o lună și află că: «Victimă a unui accident de circulație, ÎNAINTE DE A MURI, UN TINĂR FRANCEZ CERE CA

OCHII SĂI SĂ FIE DONAȚI UNUI ORB; mulțumită lui, o fetiță din Marsilia va vedea din nou...»

Riscînd a vă demobiliza ușor în scepticismul și duritatea cu care ne străduim să primim lumea în secolul 20, cu prețul unui mic puseu de sentimentalism — periculos pentru unii ca un puseu de tensiune — atrag totuși atenția că în lume se cam înmulțesc cazurile de ceea ce numim îndeobște bunătate, generozitate, sacrificiu uman, ba chiar ziarele le acordă spațiu și «literă» grasă. La ce va duce asta, ce o să ni se tragă din acest straniu fenomen — nu știu și nici nu vreau să mă gândesc.

DATORII

Moartea generalului de Gaulle, precizia și asprimea indicațiilor privitoare la înmormîntarea sa, îmi aduc în minte o discuție între cel mai prestigios admirator al său — François Mauriac — și un alt academician francez, Jean Guilton:

«— Dacă aș avea a vă reproșa ceva — spunea Guilton — ar fi faptul că vorbiți prea des despre moartea dv. După cum zicea

Valéry, e un demers prea facil. Și puțină cochetărie, nu-i așa?»

— Știu, răspuse Mauriac. Am făcut lucruri și mai rele: am înregistrat citeva cuvinte pe care radioul le va difuza după ce se va anunța moartea mea...

— Și eu am păcătuit, reluă Guilton. În urmă cu zece ani, radioul mi-a cerut să vă comentez decesul; s-ar părea că e cea mai înaltă onoare: să ai catafalcul pregătit în pivnițele postului de radio...

— Vă iert, replică Mauriac. Dar sarcina mea n-a fost niciodată aceea de a trebui să mor, ci de a îmbătrîni...»

De Gaulle se pare că n-a fost obsedat de moartea sa, ca Mauriac. Ci de istorie. Dar ca și Mauriac, el știa că datoria lui nu era aceea de a muri. Și de aceea, azi nu mi-l pot închipui pe De Gaulle tînăr și-mi dau seama că între obsesia morții și aceea a istoriei, el nu a făcut totuși nici o deosebire — ci doar o simplă problemă de orgoliu, fără importanță pentru viitorul apăsătoare sale personalități care și-a făcut pînă la capăt datoria de a îmbătrîni.

Radu COSAȘU

Silviu BRUCAN

Raportul Davignon

Integrarea politică a Comunității Economice Europene — rediscutată deunăzi la reuniunea ministerială de la Munchen — este ca un șlagăr care se menține datorită interpretărilor diferite ale cîntăreșilor săi. Cel mai recent interpret — Etienne Davignon, director politic în Ministerul de Externe belgian — a renunțat la accente dramatice sau tonalități ultramoderne și, ca un adevărat funcționar de carieră cu sute de rapoarte la activul său, a elaborat un text prudent, fără idei noi dar bine sistematizat, care asigură o promovare lentă dar constantă pînă la pensionare.

Trebuie reamintit că, după șocul suferit de Comunitate în urma devalorizării francului francez și a reevaluării mărcii vest-germane, șefii de state ai «celor șase», întruniți la Haga la 1 decembrie 1969, au hotărît să «se studieze cea mai potrivită cale pentru a realiza progrese în domeniul unificării politice, în perspectiva lărgirii C.E.E.». Nici că se putea un moment mai puțin propice pentru un asemenea curs. Măsurile luate de Paris și ulterior de Bonn fuseseră atât de precumpănitor inspirate de protejarea intereselor naționale încît procesul de integrare economică a fost serios dat înapoi iar piața agrară comună, pentru care se consumaseră atîtea ședințe-maraton, conflicte și — însoțitorul lor inevitabil — compromisuri, devenise un deziderat, mai curînd decît o stare de fapt. S-au gândit deci șefii de state că dacă lucrurile stau prost în domeniul economic, cea mai onorabilă ieșire este să se mute accentul pe cel politic. Practică veche, încercată, care-și are originea în faimosul dicton roman despre cei doi piloni ai artei guvernării: panem et circenses.

Faptul că pentru prima dată se menționa oficial că unificarea politică trebuie privită «în perspectiva lărgirii C.E.E.» era pentru toți cei familiarizați cu dificultățile intrării Angliei în Comunitate un fel de punere în gardă împotriva unei grabe exagerate. Ca și o rezoluție O.N.U., raportul Davignon este destul de vag și neangajant, pentru ca toți să fie de acord cu el. Singurul lucru precis în frazeologia de serviciu a textului este că «concertarea politicilor externe» trebuie să constituie primele eforturi pe calea integrării politice. Dar și în această privință pru-

dența se dovedește mama rațiunii, deoarece raportul recomandă «asigurarea prin informații și consultări regulate a unei mai bune înțelegeri mutuale asupra marilor probleme de politică internațională» (ceea ce nu înseamnă prea mult pentru șase membri ai NATO) și «concertarea atitudinilor, iar atunci cînd va părea posibil și dezirabil, a acțiunilor comune». Miniștrii de externe urmează a se întîlni la fiecare șase luni, iar pentru pregătirea acestor reuniuni se vor întîlni de patru ori pe an directorii afacerilor politice, ceea ce — absolut întîmplător — constituie funcția lui Monsieur Davignon. Cum s-ar spune, nimic nou sub soare.

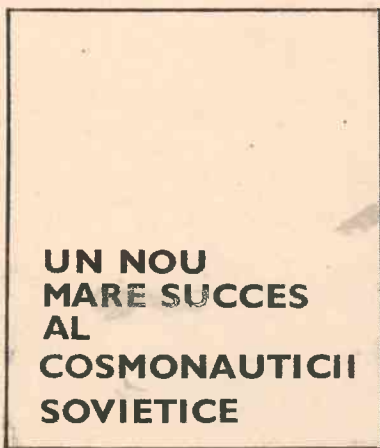
După cum se vede, în locul euforiei din primii ani ai Tratatului de la Roma și lozincilor promițătoare generale de ea — organ executiv supranațional și vot majoritar obligatoriu — s-a impus ideea realistă a generalului de Gaulle, exprimată atît de plastic în formula sa Europe des patries. Meritul său istoric este de a fi sesizat cu mult înaintea partenerilor săi ponderea pe care o dobîndea, încă la sfîrșitul anilor '50, factorul național în politica mondială și condițiile favorabile pentru emanciparea de sub tutela americană în vederea promovării intereselor proprii. Este ceea ce mult mai tîrziu a început să fie realizat la Bonn și acum la Roma, ilustrînd forța crescîndă cu care se manifestă pe arena mondială procesul de afirmare a națiunilor împotriva politicii de dominație și hegemonie. De Gaulle a înțeles că, deși presiunea tehnologică și a interdependenței împinge lucrurile spre integrare, această schimbare calitativă nu poate avea loc cu succes dacă noua formulă ascunde vechea formă de dominație a națiunilor mai slabe de către cele mari și puternice și dacă integrarea este forțată înainte ca națiunile să-și fi satisfăcut valențele lor politice, economice și culturale, mai ales în cazul în care n-au avut ocazia istorică de a și le satisface.

La toate acestea trebuie adăugat că Europa nu se reduce la unitățile cu care operează Davignon și că încercarea de a izola aceste țări de restul Europei, într-un moment cînd mișcarea spre un sistem de securitate paneuropean este mai puternică decît oricînd, apare pe cît de mioapă, pe atît de iluzorie.

Jeopotrivă. La Praga — orașul cu care se ncheie acest turneu — a fost înregistrat a sfîrșitul lui octombrie cel de-al 500 000-lea spectador la spectacolele circuitului românesc — cifră elocventă asupra marelui succes epurată în Cehoslovacia, întrucît puține ansambluri artistice se pot lăuda că au avut în timpul unui turneu în străinătate un asemenea număr-record de spectatori.

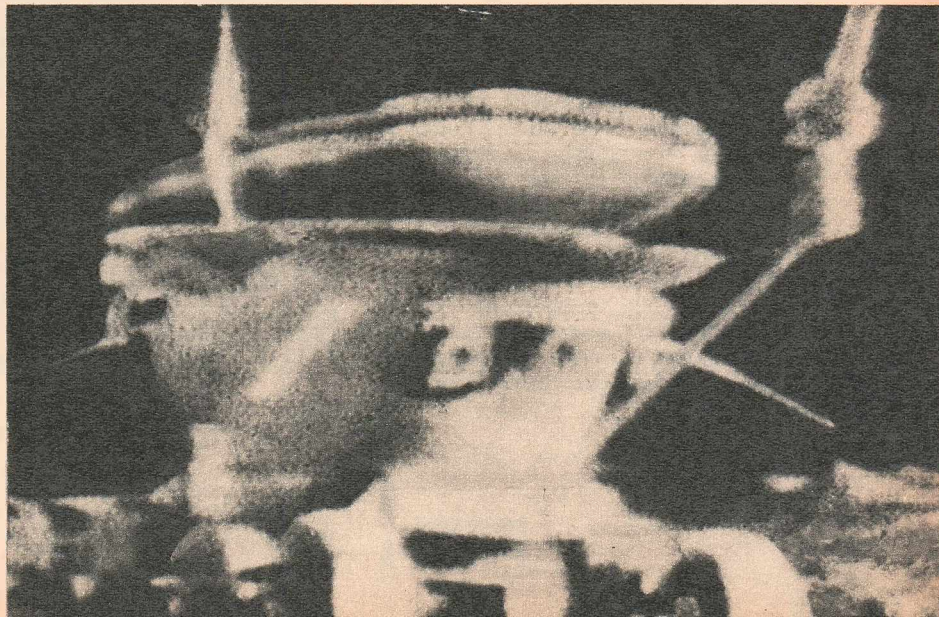
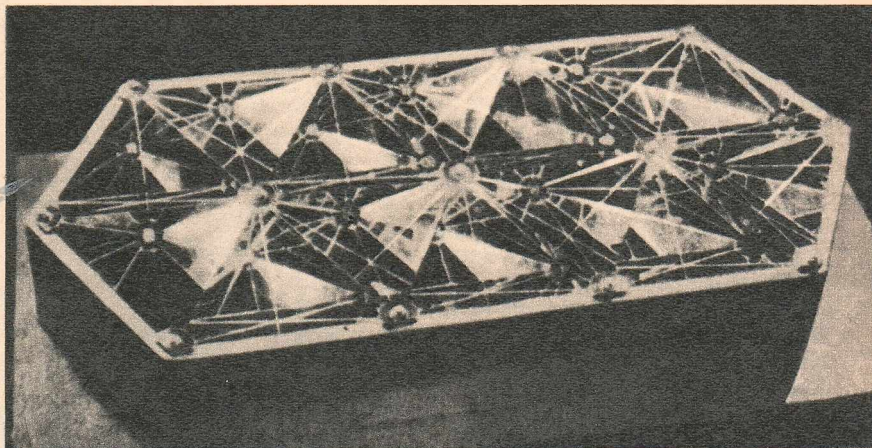
Programul viu, atractiv — între care s-au remarcat dresurile de cai albi, acrobațiile emerare în aer, jongleriile, fotbalul cu iini, numerele comice ale clovnilor etc. — a stîrnit la fiecare spectacol aplauzele entuziaste ale publicului, precum și cronici logioase în presă.

Fotografia transmisă de agenția «Pragores» înfățișează cupola circuitului românesc și fundalul Hradului praguez.

**UN NOU
MARE SUCCES
AL
COSMONAUTICII
SOVIETICE**

O nouă și remarcabilă realizare a cosmonauticii sovietice o constituie aselenizarea, la 17 noiembrie, ora 5 și 47 de minute (ora Bucureștiului), în zona «Mării Ploilor», a stației automate «Luna-17» (lansată la 10 noiembrie) și depunerea pe solul satelitului natural al Pămîntului a primului aparat autopropulsat care a primit denumirea de «Lunohod-1». Deplasîndu-se pe suprafața Lunii, cu ajutorul unui șasiu cu 8 roți, primul lunambul autopropulsat din istoria cosmonauticii a trecut la realizarea unui program complex de cercetări tehnico-științifice dintre cele mai diverse. Imaginile alăturate înfățișează activitatea lunambulului autopropulsat pe solul selenar — retransmisă pe pămînt prin intermediul televiziunii (dreapta jos) — precum și reflectorul, de producție franceză, instalat la bordul aparatului lunar autopropulsat și avînd drept misiune cercetarea Lunii cu ajutorul laserului (dreapta sus).

F varietăți

În afară de toate reflexele pe care le are (sau ar trebui să le aibă) orice conducător auto, mai există unul, deosebit de important și de oportun: reflexul aplicării tuturor regulilor de circulație, în spiritul și litera lor, de îndată ce în câmpul vizual al parbrizului apare uniforma binecunoscută a agentului de circulație. Plecând de la acest adevăr extrem de elementar, polițiile de circulație din multe țări europene și din Japonia au înlocuit pe alocuri, și anume prin centrele foarte aglomerate, pe agentul de circulație viu cu unul fabricat.

În legătură cu eficacitatea măsurii, un lucru e sigur: admitând că trucul devine cu timpul cunoscut, chiar și cel mai imprudent conducător auto va încerca să se abțină mai curînd de la încălcarea regulamentului decît să coboare din mașină ca să se convingă, prin pipăit, dacă are de-a face cu un agent de pe listele de salarii sau cu unul de paie.

● fii cuminte, uite-agentu'!

Apropierea iernii este probabil motivul pentru care poștașul ADAS primește tot mai multe scrisori în care este solicitat să se oprească mai pe larg asupra unor asigurări, le-aș spune «de sezon»: asigurarea complexă a gospodăriilor cetățenilor, asigurările de accidente etc. Voi da curs solicitărilor, dar promit să găesc spațiul necesar și pentru cei ce se vor interesa de alte asigurări. Îmi propun să dovedesc aceasta chiar în această rubrică. Încep totuși cu asigurarea complexă a gospodăriilor cetățenilor, despre care se interesează:

TEODORA BACIU, Loco, A.T., Sinaia, MARIN COSAȘU, Loco și VICTOR VLASE, Călărași.

Dv. nu ați avut posibilitatea, din diverse motive, să citiți ce am scris, despre asigurarea care vă interesează, în numerele precedente ale revistei. Iată de ce, pentru dv. și pentru alți cititori interesați, voi reaminti că prin asigurarea complexă a gospodăriei se ia o măsură de prevedere pentru bunuri ca: mobilier, perdele, oglinzi, lămpi, ceasuri, veselă, obiecte de bucătărie, mașini de cusut, aparate electrice și de uz casnic, frigider, răcitoare, unelte pentru uz gospodăresc, aparate optice, de radio, televizoare, cărți, covoare, îmbrăcăminte, lenjerie, produse agricole, pomicole și multe altele. Asigurarea cuprinde atît bunurile asiguratului cît și cele ale membrilor familiei acestuia.

Mi se pare interesant să precizez că ADAS plătește despăgubiri în cazul unor pagube provocate de: incendiu, trăsnet, explozie, ploaie torențială, grindină, inundație, furtună, uragan, prăbușire sau alunecare de teren etc. Rog să se rețină că pentru o asigurare de bunuri în valoare de 40 000 lei, valabilă timp de un an, se plătește o primă de numai 80 lei. Mai stați la îndoială dacă să încheiați imediat o astfel de asigurare?

TOMA TĂNASE, Loco. În asigurarea familială de accidente sînt cuprinși, pe lîngă asiguratul principal, soția și copiii, în vîrstă de la 5 la 16 ani neîmpliniți, indiferent de numărul lor. Cuprinderea în asigurare a celorlalți membri ai familiei se face fără nici un adaos de prime. Asigurarea se încheie pe timp de 3 luni, prima ce se plătește fiind de numai 25 de lei.

MARIA ISTRATE, str. Bateriilor nr 86 întreabă dacă asigurarea «Turist» se poate încheia în orice sezon sau numai vara. Vă răspund concis: puteți încheia asigurarea la care v-ați referit în orice zi a anului.

● jubileu de aur

Leonid Ivanovici și Vera Iulevna Hromușnii, din Leningrad, înotînd într-o copcă practică în Neva înghețată la aniversarea a 50 de ani de căsnicie.

Eroii noștri totalizează împreună 140 de ani. La jubileu au luat parte, pe lîngă rudele apropiate, și restul de circa 150 de membri ai clubului «Boișana Neva», care suferă, toți, de același nărav: baia înghețată.

CE PĂRERE AVETI?

Potrivit unui obicei statornic în anii din urmă, revista noastră vrea să vă afle părerea:

- Care sînt cei mai buni actori români și străini ai anului?
- Care sînt cele mai bune filme pe care le-ați văzut în 1970?

Răspunsurile — care vor fi trimise pe adresa redacției pînă la data de 1 decembrie 1970, cu mențiunea pe plic: **Pentru ancheta «Flacării»** — trebuie să cuprindă opiniile dv. cu privire la:

- 1) Cel mai bun actor român de film văzut în 1970.
- 2) Cea mai bună actriță româncă de film văzută în 1970.
- 3) Cel mai bun actor străin de film văzut în 1970.
- 4) Cea mai bună actriță străină de film văzută în 1970.
- 5) Cel mai bun film românesc văzut în 1970.
- 6) Cel mai bun film străin văzut în 1970.
- 7) Cel mai bun actor român de teatru văzut în 1970.
- 8) Cea mai bună actriță româncă de teatru văzută în 1970.
- 9) Cel mai bun cîntăreț român de muzică ușoară ascultat în 1970.
- 10) Cea mai bună interpretă româncă de muzică ușoară ascultată în 1970.
- 11) Cel mai bun serial de televiziune văzut în 1970.
- 12) Cel mai bun actor (actriță) sau prezentator (prezentatoare) văzuți la televiziune în 1970.

carte

● În colecția «Cele mai frumoase poezii» a Editurii «Albatros» a apărut **Virsa cretei** de Virgil Teodorescu. Culegere cuprinde ciclurile Blănușii oceanelor, Butelia de Leyda, Drepturi și datorii, Semicerc, Rocada, Corp comun și o seamă de inedite. În prefața participativă dar dreaptă pe care o semnează Al. Protopopescu, găsim următoarea formulare cuprinzătoare pentru omul și poezia lui: «poet născut cu pacea pe chip și revolta în sine»...

● Cu romanul **Moartea lui Orfeu**, Laurențiu Fulga realizează o certă biruință în evoluția sa scriitoricească atît prin tehnica epicului, cît și prin gravele probleme existențiale implicate. Dar asupra acestui valoros roman se va reveni într-unul din numerele viitoare ale revistei noastre (Editura Eminescu).

● A doua carte din noua serie: «Introducere în poezia lui...» a Editurii Minerva e **G. Coșbuc de Octav Suluțiu**. Cuvînt introductiv de D. Micu.

● În cartea **Idealul prometeic**, autorul ei, Gáll Ernő, făcînd o amplă analiză a implicațiilor mitului respectiv în gîndirea omenirii, ajunge la concluzia că «umanismul prometeic este armura ideologică a socialismului, a forțelor progresiste ce făuresc viitorul omului» (Editura politică).

● În condiții grafice excepționale a apărut la Editura Univers cartea **Din lirica japoneză**. Traducerea versurilor: Ion Acsan, Dan Constantinescu, Ioanichie Olteanu, Virgil Teodorescu, Vasile Zamfir, Violeta Zamfirescu. Cuvînt înainte: Vasile Nicolescu. Antologie și note: Ion Acsan. Proiectarea artistică și ilustrațiile: Emil Chendea.

● Tot la Editura Univers, în colecția Meridiane, a apărut o culegere de schițe și nuvele: **Fidelia Clarissa** de un maestru al genului, scriitorul englez John Cheever. În românește de George Tăslăuanu.

● Binevenită inițiativa Editurii Eminescu de a tipări trimestrial un **Jurnal de editor**, care, așa cum e structurat, constituie un util instrument de informație și lucru pentru librari, bibliotecari și cititori.

muzică

● Programul concertului săptămînal al Orchestrei simfonice a Radioteleviziunii dirijat de Remus Georgescu cuprinde o primă audiență de Csiky Boldiszar — Preludiu, Fugă, Postludiu; Concertul nr. 3 pentru pian și orchestră de Serghei Rachmaninov — solistă Sofia Cosma; Poemul simfonic «O viață de erou» de Richard Strauss

(26 noiembrie, Studioul de concerte al RTV).

● Ciclul recitalelor lui **Horst Gehann** «Muzica de orgă de-a lungul veacurilor», bucurîndu-se de o bună primire în rîndurile melomanilor, continuă astăzi cu lucrări de Mendelssohn-Bartholdy, Liszt, César Franck, Brahms, Max Reger, Heinrich Kaminski, Hindemith, Mihai Klepper (Ateneu).

● Cu nuanță de eveniment muzical, cele două concerte extraordinare de muzică de cameră oferite de «Pacific Art Trio» — formație a Colegiului Scripp Claremont din California, alcătuit din Alice Shapiro — pian, Israel Baker — vioară, Edgar Lustgarten — violoncel. Cele două programe (22 și 23 noiembrie, sala mică a Palatului) cuprind lucrări de Mozart, Beethoven, Brahms, Dvorak, Korngold.

● Baritonul **Dan Iordăchescu**, liedist de înaltă clasă, într-un recital de lieduri: Dupark, Ravel, Astrinidis, Enescu, Reynaldo Hahn. Este acompaniat de pianistul grec **Nikolas Astrinidis**, recitalul bucurîndu-se și de aportul actriței dramatice **Dana Comnea** (25 noiembrie — Ateneu).

● «Academica», formație orchestrală a Conservatorului bucureștean, ne oferă o «Seară de muzică franceză» — Albert Roussel, André Jolivet, Maurice Ravel, Paul Dukas. Dirijează **Alex. Șumski**, solist fiind pianistul **Charles Lilamand** (Franța) și flautistul **Denes Pall** (27 noiembrie — Ateneu).

cinema

Roger Moore

● **Soarele alb al pustului**. O altă «Baladă a soldatului», purtînd însă amprenta personalității regizorului sovietic Vladimir Motil. Umorul și lirismul fac casă bună. În distribuție — Anatoli Kuznețov, Pavel Luspekaev, Spartak Mișulin, Raisa Kurkina.

● **King Kong evadează**. Pentru cineastul japonez Ishiro Honda «film de groază» înseamnă monștri

de mucava și metal, dezlănțuiți fără nici o noimă. Trist este că se găsec destui slabi din fire care îi acordă credit. Interpreți — Rhodes Reason, Akira Takarada, Linda Miller, Mie Hama.

● **Răzburarea sfîntului**. Roger Moore puțin dilatat, pe măsura marelui ecran. Farmecul rămîne însă farmec și în privința asta gurile rele n-au ce să mai zică. Regia — Jim O'Connolly. Parteneri — Jan Hendry, Aimi Mac Donald, George Paskel, Rosemary Dexter, Marie Burke.

● **O păreare deosebită**. Dezbateri etică, destul de așezată, pe tema prieteniei minate de înțelegerea diferită a vieții. Autori — Lada Boiadjeva și Ianus Vazov (o producție a studiourilor din R.P. Bulgaria). În distribuție — Pet Cernev, Stoicio Mazgalov, Jivko Carvanov, Rumiana Gheorghieva.

● **Studioul Alexandru Sahia**, aflat în pragul aniversării a 20 de ani de existență, este prezent pe ecrane cu o apreciabilă suită de filme, din care desprindem cîteva documentare, a căror carte de vizită o reprezintă numele autorilor: **Acoperișul** (Jean Petrovici), **Arhitectii din Poiana** (Titus Mesaros), **Sărutul** (Pavel Constantinescu), **Cotele apelor Dunării** (Gabriel Barta), **Trimestrul IV** (Octav Ioniță).

● **Richard Burton** care a împlinit de curînd 45 de ani, a fost distins cu ordinul **British Empire**, înmînat la Buckingham Palace în numele reginei Elisabeta.

● **Milos Forman** turnează la New York filmul **S.P.F.C.** (Societatea părinților cu copii fugari). În rolurile principale apar **Buck Henry** (scenaristul filmelor lui Mike Nichols) și **Lynn Carlin**.

disc

● **Marina Voica**, îndrăgita solistă de muzică ușoară, își manifestă din nou harul pe un disc de mic format. Dovedind, ca mai totdeauna, o anumită propensiune pentru lucrările compozitorilor spanioli sau italieni, în microrecitalul de față ne oferă cîteva piese de mare succes la bursa slagărelor europene: «Mi limone, mi limonero», «Si soy asi», «La banda» și «Romeo y Julieta». Acompaniază orchestra «Electrecord», cu Al. Imre la pupitură (45-EDC-10140).

● Apelînd la cîteva compoziții consacrate, inezstrate cu texte românești de Ion Mărgărit, formația «Coral» a călcat, de la bun început, cu dreptul, asigurîndu-și astfel o largă audiență la public: «A trecut vara», «Fata mea din vis», «Trece vremea» (Paul McCartney) și «Hoinăresc» (Bryan Wilson) (45-EDC-10138).

● A apărut «Electrecord Soul Group»!!! Deocamdată, discul este excelent. Cîntă sextetul «Cantabile» și Octav Zemlicka. Solo saxofon tenor: Dan Mîndrîlă (45-EDC-10139).

plastică

● **Ion Grigore** (n. 1940) face parte dintre pictorii care nu se supun experimentelor succesive. Mereu el însuși, pictorul a elaborat un fel de-a privi realitatea care nu este tributară nimănui. Cele 12 lucrări expuse sînt o întregire a fascinantei monografii spirituale pe care am văzut-o pentru prima oară în «personală» din 1969, a aceluia sat mioritic, încărcat de candorile mitului. Figurativul lui Ion Grigore nu e extenuat de narativismul desuet. E purtat de ingrediente vizuale și regenerat, acest realism magic e o meditație modernă pe marginea unui univers tradițional (Apolo).

● **Ceramica lui Costel Bădea** (n. 1940) este guvernată de intelect, iar structura și spiritualitatea ei aparțin unui mod modern

de a gîndi și de a concepe formule, prin acea conciliere a metaforei cu utilul și decorativul. Volumul ovooidal dă un anumit senzualism lucrărilor («Miraj» etc.), iar suprafețe plane, sfîșiate de stratificările materiei — ritm și vitalitate (Apolo).

● **Agresiv și solitar**, **Virgil Preda** (n. 1923) ne propune o pictură de experiment. Singurele evenimente de pe ecrane sînt tribulațiile culorilor și uneori imixtiunea materialelor extrapicturale în construcția imaginilor, mai evidentă în «obiectele» care le expune (Apolo).

● **Maria Palade** nu cunoaște dramele experimentelor. Ea privește realitatea cu ochiul unui pictor care-i caută frumusețile tradiționale, ca în peisajele din Constanța, sau reproduce cu sensibilitate flori într-o pastă onctuoasă, care se suprapune în straturi succesive de culoare tinzînd spre acorduri euforice (Casa corpului didactic, Bd. Gh. Gheorghiu-Dej, 32).

● **Pasiunea ilustrării operelor literare e mai veche la Dan Nemețeanu**. Cu 2 ani în urmă (oct. 1968) el se prezenta în fața publicului cu o serie de inspirate desene la «Ciocoi» lui N. Filimon, «Craii de Curte Veche» a lui Mateiu Caragiale etc. Actuala expoziție este o îndrăzneță tentativă de a face vizibile personajele mecanomorfe ale lui Urmuz și întregul ceremonial absurd care le dă viață. Animat de o secretă pasiune de a pune în scenă acțiuni și personaje livești, D. Nemețeanu reușește să pătrundă în interiorul operii și să prezinte această paradă grotescă ale cărei personaje sînt Stamate, Ismail, Turnavitu, Grummer et comp. (holul Teatrului de comedie).

teatru

● **Casa cu două intrări** de Calderon de la Barca, spectacol realizat cu nerv și finețe de una din cele mai interesante prezențe regizorale ale tinerei generații, Nicoleta Toja (Teatrul de stat din Oradea). În turneu în București, împreună de «Moartea unui comis-voiajor» de A. Miller și «Arca bunei speranțe» de I.D. Sirbu, ambele în regia lui Szombati Gille-Otto.

● Indiscutabil, săptămîna aceasta bucureștenii au trăit sub avalanșa turneelor din provincie. Din Tg. Mures, regizorul Eugen Mercus (autorul aceluia prim și neuitat «Acesti ingeri tristi») ne-a adus un spectacol bine construit și de sigur succes la public: «Cine-l salvează pe Albert Cobb» de Frank D. Gilroy. Reluăm totuși întrebarea care ne chinuie în fiecare toamnă teatrală: cine planifică cu atîta înțelepciune turneele în București ale trupelor din țară astfel încît se reușește totdeauna să se suprapună datele, nu numai ale spectacolelor venite din provincie între ele, ci și cu premierele teatrelor bucureștene?

● «Comediile vremii» (Studioul Cassandra): studenții profesorului C. Moruzan, într-un nou și fermecător exercițiu școlar realizat pe texte din începuturile dramaturgiei românești (Costache Facca, Costache Caragiale).

● «Revista la volan», «autoglu-mă în două bujii și 30 de accidente muzical-satirice»: nou episod din serialul sportivo-revustic semnat de George Mihalache și Ciupi Rădulescu (producător: Teatrul «Ion Vasilescu»), apelînd la micile manii automobiliste cu dată recentă de naștere, pentru a obține binecuvîntarea marelui public din Sala Palatului. Dans, muzică, antren. Tombolă — lipsă.

televiziune

FILM. «Hotarul întinericului» — un film de telecinematecă, cu trei semnături valoroase: regizorul

Ann Sheridan

Milestone și actorii Ann Sheridan și Errol Flynn (miercuri). Ivan Passer, tînar regizor (și scenarist) cehoslovac, colaborator apropiat al lui Milos Forman, este autorul filmului «Lumina intimă» (joi). Și un film, foarte cunoscut, pentru copii, realizat de cinematografia maghiară — «Băieții din strada Pal» — cu Mari Töröcsik (vineri).

TEATRU. Succes al dramaturgiei originale, succes al multor puneri în scenă, «Omul cu mîrtoaga» de Gh. Ciprian se precizează și ca un succes al teatrelor lui (marți). Telerecitalul de comedie de azi aparține maestrului Costache Antoniu secondat de un foarte select grup de colegi: Marcel Anghelescu, Radu Beligan, Carmen Stănescu, Nicolae Brancimir s.a. (duminică).

MUZICĂ. Dintre emisiunile muzicale reținem «Amfiteatru muzical», ediție închinată compozitorului român Marțian Negrea (duminică). Astăzi seară jaz — cu Dave Brubeck și Jerry Mulligan (sîmbătă).

LITERATURĂ. Avînd ca invitat pe Ștefan Aug. Doinaș, «Viața literară» ne propune cîteva subiecte interesante (luni). Excelenta rubrică a lui Sorin Stati «Mult e dulce și frumoasă», pe care am mai avut prilejul s-o relevăm, aduce din nou în dezbateri tema limbii traducerilor, propunînd ca subiect de cercetare ediția românească a poezilor lui Baudelaire (joi).

ȘTIINȚĂ. Cîteva remarcabile programări. O emisiune, cu participarea lui Henri Coandă, pe marginea aniversării a șase decenii de la nașterea avionului cu reacție (luni). Emisiunea «Prim plan» e închinată savantului botanist Rudolf Palocsai (marți). O altă emisiune omagială, la «Idei contemporane», intitulată «Fr. Engels și gîndirea contemporană» (joi). În fine, un documentar, tot omagial, «N. Iorga», semnat de Dionisie Șincan și George Brătianu (vineri).

EMISIUNI-CONCURS: «Cîntare patriei» — județele Ilfov, Argeș, Vrancea (duminică). «Steaua fără nume» secția folclor (luni). Concursul tinerilor muncitori «Brățara de aur» (marți).

SPORT. Sărăcuță rubrică. Semnalăm doar un debut sportiv de sezon — și acela înregistrat — meciul de hochei România-Polonia (duminică).

pronosport

PrONOSTICUL antrenorului TITUS OZON pentru concursul Pronosport nr. 47 din 22 noiembrie 1970

I. S.C. Bacău—U.T.A.	1
II. Steagul roșu—Rapid	x
III. C.F.R. Cluj—Petrolul	x
IV. «U» Craiova—«U» Cluj	1
V. F.C. Argeș—Steaua	1
VI. Poli.—Farul	1
VII. Bologna—Sampdoria	x
VIII. Cagliari—Fiorentina	x
IX. Catania—Lazio	x
X. Napoli—Inter	1
XI. Roma—Foggia	1
XII. Torino—Jüventus	2
XIII. Verona—Varese	1

FLACĂRA-ALBUM

PIIU CĂLINESCU, excelentul nostru actor comic, pe care n-am ostenit să-l așteptăm într-un rol pe măsura lui. Chiar și la revistă...

Fotografie de S. STEINER

